

МАРТОВСКЕ ЗАРАДЕ
КРАГУЈЕВЧАНА

Мало за живот у
великом граду

— страна 5.

ЈАВНИ ПРЕВОЗ
ПРАЗНИЦИМА И НЕДЕЉОМ

Аутобуси
звани жеља

— страна 13.

ОСМИ „ЈОАКИМФЕСТ“
У КРАГУЈЕВЦУ

У знаку великих
редитеља

— страна 20.

Државне субвенције за сточарство
**Подстицаја никад
доста**

• **SMALLVILLE** •
Kragujevac
034 352 641
www.smallville.rs

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО
Интелско довршите - Пешачка зона - Крагујевац

ВОДА ЈЕ
ДРАГОЦЕНА

ВК
КРАГУЈЕВАЦ

ТРОШИТЕ ЈЕ
РАЦИОНАЛНО

Reciklaža kertridža i tonera

dobar kertridž
mir u kući

Refilm

Karabudeva 53, www.refilm.com
Тел: (034) 33 77 98 (034) 34 01 01 (064) 287 64 60

GLOBAL
KOLONIJA

Карикатура: Горан Миленковић

ДРУГА СТРАНА

Вреле тридесете

Пише Драган Рајчић

Празници иза нас, празник пред нама... У овим такоређи свечарским тренуцима, вероватно ничим изазвана, опет ме хвата извесна ментална криза, па ми и ово пада на памет: а да сви ми ступимо у колективни штрајк глађу до испуњења свог захтева или док не поцркамо!

Захтев би био овај: да сви они, из актуелне и власти и опозиције, престану да се оволико брину о нама и да узму да раде нешто корисније. Могли би, на пример, да се посвете сточарству. Искуство које су стекли са узгојем народа можда им буде драгоцено и у тој области. То ми чак има и неку логику, само што су говеда незгоднија кад остану без оброка. Тада 'оће и рогом да убоду! А ми да се сналазимо сами, па докле стигнемо, стигнемо.

Вреди пробати јер ми ту више немамо шта да изгубимо. Ако дотични неће да оставе на миру нас и наше сироте гласове ми ћемо штрајковати глађу до смрти. А ако од штрајка одустанемо на пола пута, нема везе, и у тој верзији ћемо мањкати од глади јер где згазе они који овако брину о нама ту народ не расте.

Како се штрајкује глађу знамо одлично. Неки од нас су у тој причи већ годинама, фали нам пар оброка сваког дана, само што то вешто кријемо од оних који брину о нама, да их не обрукамо пред светом. Питање је шта би било са апетитом властодржаца кад би знали колико им народ стварно гладује. И неки од њих би могли да попут мене падну у менталну кризу па да сутра, кад нам опет покупе гласове, забораве са ким треба да буду у коалицији.

Ако неко ипак не зна како се штрајкује глађу нека се угледа на великана ове дисциплине, г. Тому Николића. Кад је прескочио свој први доручак откако је у политици, цела напредна Србија је већ почела да брине за њега. О његовој надљудској борби са самим собом (ударио јунак на јунака!) требало би ускоро да се појаве и ДВД филмови на којима ће бити заувек овековечени најлепши тренуци његовог гладовања. А ако је један такав горостас поклекао без да је добио шта је тражио, онда, разуме се, ни нама нико неће замерити ако се наш штрајк слично заврши. Нама ће у том случају бити много лакше и безбедније за организам него што је то било када је г. Тома обустављао гладовање. Он је морао, тако се скоцкало након што је мало испразнио црева, да се са свакодневног гурманлука пребаци на ускршњу печеницу. Све сува 'рана! А ми бисмо пак, ако упрскамо ствар, органе за варење много лакше вратили у редовно стање, јер бисмо с попаре поново прешли на попару.

Знам, нестрпљиви читалац ће рећи, 'бем ти попару, ево нам га Ђурђевдан! Слажем се! Зато мењам тему и хватам се за Северину! Ммммм, вреле тридесете! Вреле тридесете, али напољу метеоролози најавише само петнаестак степени, плус ова досадна киша. Зато поручујем Севи: обуци се дете како треба! Немој да нам свима преседне славље, за које ми се такође чини да је ничим изазвано. Мислим, ако ти озебу они предели до којих највише држиш, могао би опет да избије међудржавни проблем. „Срби подметнули нашој уметници кишу и ниску температуру и тако јој навукли прехладу од које се још опоравља“, као да већ видим могуће наслове у хрватским медијима. Зато још једном понављам да је у интересу наших добросуседских односа да се Севе обуче што боље, мада је неспорно да ће њена песма звучати прилично скромно ако буде закопчана до грла. Али ако случајно заборави да обуче доњи веш, ето нама ђурђевданског празника за уши!

АНКЕТА КАКО БИСТЕ ГРАДУ ЧЕСТИТАЛИ ДАН - ЂУРЂЕВДАН?

М. Ивњишковић

Бојан Мирић,
хидрауличар:
- Грађанима
Крагујевца делио
бих храну.

**Драгослав
Стојановић**,
инжењер
машинства:
- Да се град
плански
изграђује, да
урбанизам не
зависи од хирове
тајкуна.

Мина Вуковић,
инжењер
организације
рада:
- Све нај.. али да
крене
производња и
упослења.

**Драгана
Јовановић**,
студент
менаџмента:
- Организовала
бих концерт
„Бјесова“.

**Љубинко
Катовић**,
пензионер:
- Више посла
незапосленим
радницима и
боље сутра за све.

**Јелена
Стојановић**,
лекар:
- Бољи живот, уз
много већи
стандард

**Бранислав
Лучић**, техничар:
- Немам идеју, ни
на крај памети...

Зорица Симић,
вагрогасац:
- Граду бих
пожелела још
више паркираних
„аудија“ и
„мерцедеса“
испред
Скупштине.

**Драгомир
Јагличић**,
инструктор
вожње:
- Желео бих да
градоначелник
нареди прскање
против комараца
и крпеља.

Житопродукт
Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефони: 034 370 303
370 225, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlebanu.com

Вршно по произвођачним ценама

Произвођачке цене,
гарантовани квалитет
белог, пшеничног,
пченичног, замрзнутог
пшеничног

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима:
ТЦ Аеродром, Мала пијаца,
код улаза у Житопродукт,
у кругу Заставе,
у Улици Драгослава Срејевкића 5

Изградња монтажних ЕКОТЕРМ кућа,
викендица, хала, пословних објеката,
по највишим светским
стандардима.

НАПРАВИ СВОЈУ КУЋУ
ПО СИСТЕМУ КЉУЧ У РУКЕ

веш од
120
€/м²

Краљевачког батаљона 149, Крагујевац, Телефон: 034 300 820, факс: 034 300 825
Мобилни: 060 500 10 91, 060 500 10 92, 060 500 10 93, 060 500 10 94, 060 500 10 82
mbnaturacasa@open.telekom.rs, www.prirodnakuca.com

ОКОНЧАН ПРОТЕСТ РАДНИКА „МЕТАЛ СИСТЕМА“

Да ли ће њој државом бити боље

У Министарству економије потписан уговор по коме је држава са 57 одсто акција постала већински власник компаније, Драгољуб Радуловић задржао је 33, а запослени ће преузети десет одсто власништва. Сада је питање хоће ли бити посла и може ли да се предузме консолидује како би се нашао нови партнер који би преузео улогу државе

Пише Милутин Ђевић

Дилема да ли ће радници компаније „Метал системи“ и првомајске празнике дочекаати у штрајку у сали градске Скупштине Крагујевца, разрешена је у петак у послеподневним сатима. Њихов услов да прекину протесте, напусте просторије Скупштине града и празнике проведу са својима био је да се тога дана у Министарству економије потпише уговор о подржављењу фирме.

Позив из Министарства да представници синдиката и већински власник и директор Драгољуб Радуловић дођу у Београд и ставе параф на прочишћен и усаглашен текст уговора стигао је у Крагујевца нешто пре 12 сати, а потписивање уговора било је заказано за 14 часова. Проблем је био што људи из Министарства нису могли да обезбеде овлашћеног оверивача уговора, па су то урадили синдикалци уз помоћ гра-

ДРЖАВА ТРЕБА ДА ПОКРЕНЕ ПРОИЗВОДЊУ: ЗОРАН РАДАКОВИЋ

доначелника Крагујевца Верољуба Стевановића.

Дан пре тога, у четвртак, Влада Србије одлучила је да потпише уговор о преузимању 57 одсто власништва у предузећу „Метал системи“.

Према речима директора Канцеларије Владе за односе с медијима Миливоја Михајловића, радници „Метал системи“ преузеће десет одсто власништва фирме, док ће ранији већински власник Драгољуб Радуловић задржати 33 одсто. Он је на конференцији за новинаре рекао да ће нови власнички односи омогућити да се стабилизује ситуација у предузећу и реше проблеми запослених.

После потписивања уговора и повратка делегације из Београда, радници „Метал системи“ одлучили су да прекину протест у Скупштини града у којој су се даноноћно налазили од 4. априла. Они су, подсетимо, тражили поништење приватизације и подржављење предузећа и протестовали су због тога што им послодавац није исплатио зараде од маја до децембра прошле године, као и доприносе за пензијско и здравствено осигурање за 11 месеци.

Према речима председника Самосталног синдиката Милоша Танасковића, запослени су инсистирали на подржављењу зато што доскорашњи већински власник

Драгољуб Радуловић радницима дугује најмање 17 милиона евра и што нису добили плате за девет месеци.

Двонедељни преговори

Колико су трајали преговори између Министарства економије и бившег већинског власника открио је сам министар економије Небојша Ђирић. Он је прошле среде изјавио да је постигнут договор о преласку већинског удела предузећа „Метал системи“ у власништво државе. Ђирић је у Топли, приликом посете ливници „Ливар“, рекао да је лично учествовао у двонедељним преговорима са Драгољубом Радуловићем и синдикатима.

Додао је да очекује да уговор

буде реализован исте недеље, тако да ће радници моћи да напусте Скупштину града Крагујевца, где су штрајковали. Тако се и догодило.

Такође је постигнут договор да Министарство економије финансијски помогне поновно покретање производње по узору на нека друга предузећа у Србији. Ђирић је најавио да би уговор последњег

радног дана у априлу требало да прође и процедуре Агенције за привреду регистре.

Иначе, према постигнутом договору и потписаном уговору, Управни одбор компаније „Метал системи“ имаће седам чланова. Запослени ће имати једног представника, бивши власник Радуловић може да изабере два члана, док ће Министарство економије, односно држава именовати четири члана. После конституисања Управног одбора биће именован директор предузећа, а ко ће то бити за сада се не зна. Непознаница је и да ли ће Радуловић, поред места у Управном одбору, добити и

У СКУПШТИНИ ГРАДА ОД 4. АПРИЛА ДО ПРОШЛОГ ПЕТКА

неку од функција у фирми.

Радуловић, кога је и наш телефонски позив затекао у аутомобилу при повратку из Београда, после потписивања уговора није био спреман за разговор за новине. Рекао је да га накнадно позовемо, али договор да читаоцима „Крагујевачких“ пружи одговоре на нека питања није испоштован, јер је мобилни телефон у суботу био искључен, а у понедељак и уторак Радуловић није одговарао на позиве.

Потага за новим купцем

У саставу „Метал системи“ егзистирају четири целине. То су „Процесна опрема“, која је приватизована пре фабрике крупних ланаца, фирма „Техника Танкосић“, чије су производне хале да-

те у закуп и изворна Радуловићева фирма „Метал системи“, која има само Управну зграду и магацин које се налазе у индустријској зони.

Инвестиција у коју је ушао Драгољуб Радуловић још није завршена, а да ли ће и када бити сада зависи од интереса државе. Амбиције су биле велике, али је уследила финансијска криза и није било новца, не само да се инвестициони радови заврше, него ни за исплату заосталих плата радницима и уплату доприноса.

После прошлогодишњих штрајкова радника договорено је да Радуловић добије кредит од Фонда за развој Републике Србије од четири милиона евра. Толико је, на име, израчунато да је потребно да се радницима исплати што им се

дугује и да се покрене нови производни циклус. Касније се показало да је и то било мало да би се довршило оно шта је започето.

Према речима заменика председника Штрајкачког одбора „Метал системи“ Зорана Радаковића, држава, односно Министарство економије, помоћи ће да се у ланчари заокружи технолошки процес.

Шта ће бити са оним делом који не користимо, а то су велика производна хала и Управна зграда, зависи од тога да ли ће бити заинтересованих купаца или не. Ако буде купаца који хоће халу и Управну зграду да купе у виђеном, односно садашњем стању, онда ће држава то највероватније тако и продати. Ако, пак, потенцијални купац буде инсистирао да се започета инвестиција заокружи, онда ће представници Министарства економије проценити да ли ваља уложити новац и завршити започет посао, па тек онда то продати. Нама не смета што је Радуловић задржао 33 одсто капитала, мада је претходна прича била да држава постане стопостотни власник. Тај уговор, међутим, није био ваљан, а ово је био начин да се изађе из кризе, каже Зоран Радаковић.

Радници „Метал системи“ у петак у преподневним сатима видно уморни од протеста и даноноћног боравка у просторијама Скупштине града, нису били много расположени за разговор. Новинаре су упућивали да одговоре потраже од њихових представника у Самосталном синдикату и Штрајкачком одбору.

Иначе, кажу да не би ништа против да им Драгољуб Радуловић „набаци“ неки извозни посао. Тврде да би га здушно одрадили. Иначе, Драгољуб Радуловић купио је пре три године две целине некадашњег „Филипа Кљајића“ за 1,7 милиона евра.

Милутин ЂЕВИЋ

ЈЕДАН ОД ПОГОНА ПРЕДУЗЕЋА ГДЕ РАДНИЦИ ОЧЕКУЈУ ДА ЋЕ ИМАТИ ПОСЛА

ИЗ ЛИЧНЕ КАРТЕ КОМПАНИЈЕ

Од Крагујевца до Словеније и Црне горе

Предузеће „Метал системи“ д.о.о. основано је 20. фебруара 2002. године. „Основна идеја од које се пошло приликом оснивања предузећа је да се искористи дугогодишње искуство и знање у пројектовању и имплементацији транспортних и складишних система од стране самих оснивача“, наведено је на званичном сајту компаније.

Један од циљева предузећа био је да се приближи водећим светским компанијама из области транспортних и складишних система.

Фирма успоставља сарадњу са италијанском компанијом

„Металсистем“ из Роверето (ТН), која је једна од водећих светских компанија које се баве производњом елемената складишних система и 2003. године добија право дистрибуције њихових производа. Исте године успоставља сарадњу са компанијом „Jervis V. Webb“ и постаје њихов овлашћени дистрибутер.

Компанија „Метал системи“ 2006. године отвара представништво у Нишу. Уз то, Привредно друштво „Метал системи“ власник је 70 одсто акција у друштву „Застава процесна опрема“ и оснивач је друштва „Метал системи“ Црна Гора са сто одсто удела и друштва „Метал системи“ Словенија са 51 одсто удела.

СТРАНАЧКИ ЖИВОТ У СРБИЈИ

Са Шешељем би чорба била гушћа

Евентуалним Шешељевим повратком наша политика би добила нешто здраве динамике, пошто је последњих месеци, да не кажем година, била заглављена у идеолошком бућкуришу у стилу: две капи Европе, кап Косова и литар социјалне демагогије, тврди др Невен Цветићанин

Пише Слободан Цупарић

Да ли се Војислав Шешељ враћа у Србију и на политичку сцену? Можда ће одговор на ово питање већ данас бити много извеснији, а све зависи од одлуке суда у Хагу.

Повратак Николићевог политичког оца, према мишљењу појединих аналитичара, могао би добро да протресе „напредњаке“ и да на добитку због тога највише буде Демократска странка. Према незваничним информацијама, на делу је масовни повратак бивших чланова у Српску радикалну странку, реч је, наводно, о онима које су Томислав Николић и Александар Вучић преварили пре две године, па они сада напуштају напредњаке и желе да се врате у старо јато.

Да ли су овде у питању „пусте желе“ шешељеваца или истински расте број разочараних напредњака?

Без прецизних истраживања јавног мњења тешко је тачно говорити о томе колико је СНС ослабила, а колико СРС ојачала, каже за „Крагујевачке“ др Невен Цветићанин, научни сарадник у Београдском Институту друштвених наука. Међутим, може се претпоставити да је део напредњака инстинктивно осетио да би се Војислав Шешељ могао вратити у Србију и да би уз њега можда могли да добију оно што не могу уз Николића, а то значи нешто јаснију политику и можда нешто ефектније методе политичке борбе - будући да је радикалско тело, и активисти и чланови, по дифолту тврђе. Значи, ради се о специфичном политичком карактеру коме више одговара Шешељ него Николић.

И Љубиша Рајић, професор Универзитета у Београду, сматра да је тешко одговорити на ово питање, а да се не уради неко емпиријско истраживање међу онима који се враћају, као и међу члановима СНС - колико су задовољни ли не.

Релативно је мала разлика у менталитету људи који припадају

ХОЋЕ ЛИ БИТИ ЖЕСТОКОГ СУДАРА НЕКАДАШЊИХ БЛИСКИХ ПАРТИЈСКИХ ДРУГОВА

радикалима и напредњацима и сасвим је могуће да се један број њих враћа јер су очекивали више, очекивали су да ће бити расписани превремени избори, да ће њихова странка доћи брже на власт... Радикали, у сваком случају, желе да се прикажу као једини који се боре за српске интересе, односно да себе представе као некога ко ће чинити континуитет са деведесетим годинама.

Милета Поскурица, члан Председништва СНС и повереник ове странке за Шумадијски округ, кроз другачију призму гледа на наводни масовни повратак бивших чланова у Српску радикалну странку.

Ја, заиста, обилазећи комплетан округ и имајући у виду збивања у свим општинским одборима, сем два-три случаја, нисам приметио да је неко од наших чланова отишао. Посебан акценат ставио би на чињеницу да нема говора о томе да је неко био преварен. Јер, у часу када су нам се људи масовно придруживали, постојала је јасно дефинисана идеја да желимо другачију политику од оне коју води Српска радикална странка.

Лична жртва

Томислав Николић је, према процени појединих стручњака, имао довољно простора да акцијама стандардног типа учвршћује своју позицију, али је изабрао радикализацију и, чини се, погрешно. Није победио ни Тадића, ни надлазећег Шешеља. Да ли бисмо тек евентуалним повратком хашког војводе видели шта је радикална политика?

Шешељевим повратком наша политика би, пре свега, добила здраву динамику, пошто је последњих месеци, да не кажем година, била заглављена у идеолошком бућкуришу, који отприлике звучи у стилу: „две капи Европе, кап Косова и литар социјалне демагогије“. Шешељ би својим методима борбе нашој политичкој сцени донео, без обзира шта мислимо о његовој по-

литици, здраву динамику и натерао би све политичке странке у Србији да појачају своје редове и бирају боље људе, оцењује Цветићанин.

Љубиша Рајић верује да ће се сигурно нешто мењати у радикалским редовима када се Војислав Шешељ једног дана врати из Хага. Он ће, вели, ову странку учинити атрактивнијом. С друге стране, хашки војвода стиже у прилично промене друштвене околности.

Неће победити ни радикали ни напредњаци, без обзира на Шешељев евентуални долазак, зато што ће имати више гласача него што су имали раније, него што ће вероватно велики број људи одустати од тога да излази на изборе. Они који не излазе обично су гласачи странака у центру или лево од њега. Значи, то ће погодити ДС и њој сличне партије.

Милета Поскурица апострофира да сваки просечан грађанин у Србији верује да Војислав Шешељ није заслужио дугогодишњу робију и да ће ускоро бити слободан. Напредњаци, како рече, не желе да буде осуђен, већ да се врати међу чланове своје странке и својој породици.

Кад је реч о Томиславу Николићу и његовом штрајку глађу и жеђу, сасвим је очигледно да он није имао шта више да понуди, сем личне жртве и показивања да личним чином може заменити и исказати на најтежи могући начин вапај стотине хиљада људи који заиста желе промене у Србији, каже Милета Поскурица. Конкретније, Николић је поднео једну личну жртву у име колективне поруке да су избори у

Љубиша Рајић: Напредњаци губе тиме што дижу галаму око превремених избора

Србији неопходни и да их грађани очекују.

Политички слалом

Колико је Николићевим штрајком глађу и жеђу на рејтингу изгубила Српска напредна странка, а евентуално добила владајућа коалиција?

Нема сумње да је један број напредњака разочаран чињеницом да Томислав Николић није успео да „избокосује“ превремене изборе, оцењује Љубиша Рајић. Не зато што су превремени избори месец дана пре оних редовних, већ зато што би они значили малу победу над противницима, над „жутима“ - како их напредњаци незванично називају.

Рајић даље тврди да владајућа коалиција Николићевим штрајком није ништа посебно добила, сем што се Тадић показао прилично вештим у датој ситуацији.

Не очекујем да је наша странка изгубила било шта, одговара Милета Поскурица. Можда ће ту бити минималних осцилација у сфери неопредељених људи. Демократска странка не може да добије, јер оно против чега се боримо ми и остатак опозиционих партија говори о томе да су демократе лоше вршиле власт.

По Цветићаниновим речима, видљиво је голим оком да је Николић сам себи пуцао пенал. Значи, није то случајни аутогол. Напросто, ради се о намерном ауто голу. Овај штрајк Николића доводи у неку врсту безваздушног простора, јер се он у протеклим месецима управо представљао као рационални домаћин, као прагматични политичар и тиме стекао низ присталица које су свакако разочаране оваквим начином политичке борбе.

Бирачи воле, без обзира о којој се страни ради, политичку предвидивост - да знају шта им лидер нуди. Ако је радикалан, да је радикалан, ако је мекан, да је мекан, ако је прагматичан, да је прагмати-

чан... Бирачи не воле такозвани политички слалом, где ће се ићи од екстремне благодсти до екстремне тврдоће, каже Невен Цветићанин.

Критична маса

После првомајских празника СНС покреће нову серију акција и протеста за расписивање избора. Да ли СНС сада треба да прибегава радикалним методама, или да своју политичку борбу врати у парламент?

Видите и сами да је то готово немогуће, бесмислено, песимиста је Милета Поскурица. Парламент функционише тако што увек треба да има 126 људи који ће гласати за ма какву одлуку. Не пристају на измене закона, пословник је до те мере рудиментирао права посланика да ова институција више и не личи на парламент него на штанц-машину у којој се гласају закони. Просто је невероватно какво је стање у српском парламенту!

Љубиша Рајић сматра да су у праву они који кажу да у овој ситуацији политичка борба мора да се одвија у Скупштини - таквој каква је. Лоша је, вели, али другу немамо.

За разлику од политичке, синдикална борба и друге врсте грађан-

Милета Поскурица: Немогуће је политичку борбу вратити у парламент јер он личи на штанц машину за прављење закона

ских активности могу да се одвијају и на улици. Мислим да напредњаци у суштини губе тиме што дижу галаму око превремених избора, али само под условом да влада и Тадић у међу да им одговоре на то једноставном поруком: избори се одржавају онда када то прописује Устав Републике Србије.

Невен Цветићанин тврди да ће време показати да ли напредњаци уопште могу да створе критичну масу за вид ванпарламентарне борбе. Али, без обзира да ли ће им то поћи за руком или не, то је врло опасно за друштво које је недовољно стабилизовано и у чијој прошлости су од најситнијих уличних збивања испалили крупни политички догађаји.

Дакле, Шешељ је пред вратима, Србија се гуши у свеприсутној кризи. Има ли излаза? Да ли се систем може демократизовати? Како сада ствари стоје, одговор је негативан. Властодршци се мрште пред речју песимизам, званично је проглашавају непожељном, а песимисте непријатељима.

С друге стране, комично је када присталици највеће опозиционе странке позивају на борбу против „политичке елите“, односно на борбу против себе самих. Реалност је, нажалост, чињеница да ће грађани Србије и даље живети у дубоко неправедном друштву у којем огромна већина тек преживљава, а танак слој најбогатијих ужива. У целом том контексту, повратак вештог политичара Војислава Шешеља на политичку сцену Србије једино би могао да учини „чорбу гушћом“ и да унеколико појача политички ритам.

megabelt OR

7h 19h

SVE VRSTE REMENJA (Dytibelt, Borevo, Good Year, Sava, Unibelt...)

Klasično klinasto remenje, nazubljeno, polu i P/PH remenje, transportno remenje, siletičko remenje, zupčasto remenje, varijatorsko remenje, testirano remenje, okruglo remenje, ekstremulazno...

SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Kleber, Continental, Barum...)

Ulja, auto delovi i autokazmetika...

Telefon 325-236

Мартовска примања у Србији потврђују да су зараде још једном изгубиле битку са ценама основних животних намирница. Просечна марттовска плата, како показују подаци Републичког завода за статистику, износила је 35.777 динара. Од фебруарске је „тежа“ свега 239 динара или „мршавих“ 0,7 одсто. Реално је, међутим, подсећају статистичари, мања за 1,9 одсто. Да нам стандард иде низбрдо види се и у поређењу са прошлогодишњом марттовском платом, која, иако номинално већа за 6,8, реално је мања 6,4 одсто.

Крагујевчани су у истом месецу у просеку примили по 34.221 динар, по чему су на првом месту међу седам општина Шумадијског округа.

■ Највише и најниже плате

Иза Крагујевца по висини примања су Аранђеловац (29.869), Лапово (28.331), Кнић (27.379) и Топола (27.162), док убедљиво најмање зарађују у Баточини (24.100) и Рачи (23.863). Са просечном платом од 31.972 динара шумадијска област налази се на деветом месту ранг-листе од 25 области у Србији, док Крагујевац заузима 31. место међу 175 градова и општина у Србији. Испред је 12 београдских, десет војвођанских и осам локалних самоуправа из остатка Србије.

Изнад крагујевачког просека живе запослени у „Електрошумадији“, „Енергетици“ и „Србијагасу“. Њихов марттовски „чек“ у просеку је износио 54.515 динара. Банкарски и осигуравајућа друштва са просеком од 48.112 заузимају друго, док комуникације са 44.016 динара држе треће место. Државна управа, одбрана и социјално осигурање међу делатностима су које су у марту „донеле“ плату од 39.710 динара, док су здравство и социјална заштита са зарадом од 36.233 динара „склизнули“ на пету позицију

У КОРПУ МОГУ ДА СТАНУ И НАМИРНИЦЕ И ДЕЦА

МАРТОВСКЕ ЗАРАДЕ КРАГУЈЕВЧАНА

Мало за живот у великом граду

најплаћенијих занимања у Шумадији.

У марту није значајно промењен редослед најмање плаћених занимања. Они који припремају и послужују храну и пружају услуге смештаја, са просеком од свега 17.923 динара, најмање су плаћени у Шумадији. На листи најнепожељнијих занимања могле би да буду и остале услужне делатности, где је плата у марту била 20.107 динара. Коју стотину више, 20.380, примили су они који се баве трговином на велико и мало. Пословање некретностима донело је просечну зараду од 21.060 динара, а прате их ангажовани у пољопривреди и шумарству са просеком од 25.222 и стручним, научним и техничким делатностима са 25.643 динара.

А ако би се по просечним платама бирало место за живот, избор

многих био би Нови Београд, где је марттовска зарада била 56.295 динара или, рецимо, Костолац са 55.863 динара. Захваљујући Рударском комбинату „Колубара“ лајковачка просечна зарада била је 50.115 динара.

■ Потрошачка корпа прстигла плату

Највећа примања у марту забележили су, као и обично, Град Београд (сада Београдска област), 44.345 динара, Јужнобачка 39.672 и Јужнобанатска област 37.248. Далеко више од Крагујевчана зарадили су и у Новом Саду (43.215), Панчеву (42.174), Косјерићу (42.157), Кладову и Бору (40.100), у Пожаревцу (39.466) и Вршцу (39.265). На корак испред су и у Бачкој Паланци (35.774), Шапцу (34.784) и Ужицу (34.245).

Са зарадом од 34.221 динар у прошлом месецу, Крагујевчани су на 31. месту међу 175 градова и општина у Србији. Изнад крагујевачког просека живе запослени у „Електрошумадији“, „Енергетици“, „Србијагасу“, као и у овдашњим банкама и осигуравајућим друштвима

Према подацима Републичког завода за статистику, потрошачке цене су у јануару 2011. године биле више за седам одсто у односу на август 2010, док је храна поскупела за 10,8 одсто. Већина потрошача тврди да за храну издваја чак трећину новца више него пре пола године, а кад се томе додају и друге обавезе које су такође поскупеле онда не чуди што се из све тањег кућног буџета све теже подмирују и најосновније потребе.

У Удружењу потрошача указују на то да је у претходним месецима дошло до наглог скока цена, а један од сигурних показатеља је и потрошачка корпа (за четворочлану породицу) која је средином прошлог лета могла да се „покрије“ са око 30.000, а сада је за подмиривање потреба трочлане породице (нова методологија обрачуна) неопходно

52.000 динара. Трошкови живота виши су за око 60 одсто, а додатни проблем представља то што су цене основних намирница готово удвостручене, чему је „кумовао“ и монопол великих трговинских ланаца. У Удружењу потрошача подсећају да су мали маркети „из комшилука“ практично лишени могућности да робу набављају директно из фабрика, већ су упућени на велетрговине, а то значи да „маржа на маржу“ поскупљује намирнице. Раст цена, очигледно је, нису пратиле зараде. Осим за храну, за коју се и иначе издваја око половине кућног буџета, треба подмирити и све веће износе на рачунима за грејање и остале комуналне услуге које су на режиму контролисаних цена.

Како просечна трочлана породица, у којој ради само један члан, успева да измири обавезе и да се прехрани, то више нико не може да објасни, па ни они сами.

Треба подсетити да у седам општина Шумадијског округа, где живи око 350.000 становника, на евиденције Националне службе за запошљавање без посла 37.467, од чега су 20.900 жене. У Крагујевцу је незапослено око 25.000, што је готово сваки девети становник, у Аранђеловцу око 5.000, Баточини 2.291, Тополи 1.642, а у свакој од општина Рача, Кнић и Лапово незапослено је око 1.000 грађана.

Овакво кретање просечних зарада и висока стопа незапослености више никога и не чуде. Тврдње економиста да је то поуздан знак да је земља и даље у дубокој економској кризи поткрепљује и статистика. Тако, на пример, Хрвати за просечну зараду могу да пазаре 645 килограма брашна, 141 литар уља, 342 килограма шећера или 61 килограм свињског меса више него што то могу Срби са својим просечним платама. Црногорци, пак, у односу на Србе за просечну плату могу да пазаре 251,92 литра више млека, за 80 литара више уља и 18,5 килограма јунећег меса више.

Гордана БОЖИЋ

ТЕШКО СТАЊЕ У ФАБРИЦИ „ЗАСТАВА ОРУЖЈЕ“

Траже помоћ од Тадића

У магацинима крагујевачке Војне фабрике лежи произведене, а непродате робе вредне око седам милиона долара. Због тога, али и изузетно лоше финансијске ситуације, јер је и редовна исплата зарада доведена у питање, Самостални синдикат „Застава оружја“ обратио се писмом председнику Србије Борис Тадићу и затражио помоћ.

О тешкој ситуацији у фабрици обавештени су и премијер Мирко Цветковић, министри одбране, економије, рада и социјалне политике, као и челници града Крагујевца. Самостални синдикат и радници од надлежних траже да коначно почну да решавају проблеме те фабрике, чији је већински власник држава, или ће, како су поручили, поново изаћи на улице.

„Застава оружје“ је, за разлику од осталих фабрика одбрамбене индустрије, „Крушика“ из Валева, ужичког „Првог партизана“, „Слободе“ из Чачка, „Милана Благојевића“ из Лучана и „Прве искре“ из Барича, већ месецима у тешкој пословно-финансијској ситуацији, која је узрокована недостатком тржишта за извоз произведеног оружја. Домаће тржиште је за производе крагујевачке фабрике, због високих такси на ловачко, спортско и оружје за личну одбрану и транзиције Војске Србије, већ одавно затворено.

Војска Србије током ове године коначно од „Заставе оружја“ треба да купи пешадијско наоружање, пушке „М21“ и петоцевни бацач граната за око 400 милиона динара. То

је ипак мали посао за ову фабрику, јер је она још увек једна од највећих те врсте у Европи.

У фабричком Самосталном синдикату кажу да им је овај посао довољан да запослени и предузеће преживе неколико месеци, али дугорочно пословање зависи од извоза на тржишта која контролишу америчке оружарске компаније. У

таквој ситуацији синдикалци од државе траже да, као већински власник фабрике, обезбеди инострану тржишта за извоз војног наоружања. Ово тим пре што је војно оружје специфичан производ који у међународној трговини има карактер „политичке робе“. На иностранним тржиштима углавном на кризним жариштима као што су Ирак, Авганистан и друга, то оружје се продаје уз сагласност Уједињених нација или великих сила, пре свих Америке.

Иначе, „Застава оружје“ је ранијих година у Ираку, Авганистану и другим земљама, посредством аме-

ричких и британских компанија, продала оружје у вредности од неколико десетина милиона долара. Ова фабрика је у незавидној ситуацији и због актуелних оружаних сукоба и НАТО интервенције у Либији. Фабрика је, према ранијим најавама, у Либију ове и наредних година требало да извезе велику количину војног наоружања. Помињано је да би „Застава“ на име намиривања дуга Србије Либији од око 300 милиона долара у ту земљу у наредних неколико година требало да извезе оружје у вредности 150 милиона долара.

Уз ово, „Застава оружје“ још није добила сагласност државних органа за реализацију пословног аранжмана са Азербејџаном, вредног 30 милиона долара, који се односи на трансфер технологије за производњу пешадијског наоружања у ту земљу. У Самосталном синдикату кажу да од државе не траже само финансијску помоћ, него и помоћ при преговарању. Синдикалци, наиме, тврде да је једино уз ажурност српске дипломатије могуће распродати робу која се сада налази у фабричким магацинима.

У фабрици је тренутно запослено 2.150 радника, а за једну од попуњених опција социјалног програма пријавило се 200 запослених. Новац за отпремнине, иако је тако договорено, није обезбеђен у марту, а када ће отпремнине бити исплаћене и људи напустити своја радна места за сада се не зна.

М. Ђ.

ОПОРАВАК „ЛИВАРА“ ИЗ ТОПОЛЕ

Држава улаже 1,2 милиона евра

Фирма која је некада пословала у систему „Заставе“, касније у пословном систему „Ливар груп“ из словеначке Иванчне Горице, а сада као предузеће у коме је држава већински власник, након што је словеначки купац вратио већински пакет акција, полако излази из кризе. Тополска Ливница за сада успева редовно да сервисира текуће обавезе. За исплату старих дуговања радницима, држави и добављачима, уз помоћ Министарства економије, биће направљен посебан програм.

Држава ће, према најавама министра економије Небојше Ђирића, у обнављање производње у „Ливару“, кроз подстицаје и кредите, уложити око милион и 200 хиљада евра. Према његовим речима до краја следеће године тополска Ливница ће остварити извоз од око десет милиона евра, а запослиће 300 нових радника.

Држава је постала већински власник фабрике пре нешто више од шест месеци, када је менаџмент „Ливар групе“ саопштио да није у могућности да измири дуговања према запосленима, држави, добављачима и „Електропривреди Србије“. До тада радницима није било исплаћено осам плата, доприноси од августа 2008. године, а дуг ЕПС-у био је 35 милиона динара.

Ливница није радила, струја је искључена у јануару прошле године, а рачун фирме био је, са прекидима, у блокади више од годину дана. Тадашњи већински власник из Иванчне Горице узео је кредит од 3,5 милиона евра и ставио хипотеку на тополску фабрику. Иначе, Ливница у Тополи продата је словеначкој фабрици у априлу 2005. године.

Радници су због неизмирених заосталих плата, али и тоталног обезвређивања њихових акција, почетком фебруара прошле године ступили у генерални штрајк тражећи поништење приватизације. У том тренутку већински власник предузећа, словеначка „Ливар група“, била је спремна да раскине уговор о приватизацији и врати држави пакет од 65 одсто акција без икакве накнаде.

Држава је тек у октобру прошле године преузела већински пакет од 51 одсто акција, док је бивши власник задржао 14 одсто капитала. За директора Ливнице именован је, на прелог синдиката и запослених, Живко Кнежевић, дугогодишњи директор некадашње „Застава ливнице“, који је у преговорима око подржављења фабрике учествовао као стручни сарадник тополске фирме.

Ливница је поново покренула производњу у децембру прошле године. Тада је директор Кнежевић рекао да је од око 220 запослених стотинак радника почело производњу и да је већ тада била уговорена продаја више од 60 одсто овогодишње производње. За ову годину планирана је производња око 3.000 тона лива намењеног извозу.

М. Ђ.

ДРЖАВНЕ СУБВЕНЦИЈЕ ЗА СТОЧАРСТВО

Подстицаја никад доста

Према најавама, кроз нови пакет субвенција државе сточни фонд треба да се увећа за 20.000 јуница, а пољопривредници би кредит враћали у природи, млеку или месу. Зоран Максимовић из Чумића већ је спремио све папире за нови кредит, док Снежана Живановић Катић пита зашто се одступило од претходног плана о набавци 50.000 расних јуница из Белорусије

Пише Милош Пантћ

Према недавној изјави Милоша Бугарина, председника Привредне коморе Србије, тренутно субвенције пољопривредници у нашој земљи износе 2,8 одсто државног буџета, а било би потребно да износе 10 посто, ако бисмо следили искуство развијених земаља и хтели да постигнемо озбиљније резултате. Да ли ће се овај проценат у наредним годинама повећавати и докле ће додати, не зна се, али да су у Влади схватили да нешто хитно треба предузети показује најава новог пакета субвенција за развој сточарства.

Током овог месеца треба да се донесе уредба која би прецизирали све детаље тог пакета, али оно што је званично саопштено јесте да је планирано издвајање 1,2 милијарде динара из државног буџета за субвенционисање кредита намењеног повећању броја грла музних крава и свиња. На овај начин планирано је повећање сточног фонда за 20.000 висококвалитетних увозних јуница.

Незванично се сазнаје да би се овим средствима субвенционисао део камата на узете кредите, али би се кредитно задужиле млекаре и кланице, док би пољопривредници преузета грла стоке њима отплаћивали кроз робу, млеко и месо, на рок од пет или 10 година.

■ Почеле припреме

Зоран Максимовић, глава угледног пољопривредног домаћинства из Чумића које је велики произвођач млека, иако није до краја упознат са свим детаљима најављене субвенције, већ је чуо да се припрема овај кредитни аранжман и спремио је све папире како би конкурисао за такав кредит. Он намерава да набави 20 грла јуница, чиме би своје стадо од 12 музних крава више него удвостручио. Каже да је ступио у контакт и са неким страним продавцима расних јуница и добио понуду од 2.200 евра по грлу.

За 20 јуница требало би ми 44.000 евра, а на толики износ кредита камата би изнела 13.000 евра. До сада је било субвенција од државе у износу од 40 посто камате, а за овај кредит се најављује да ће се субвенцијом покривати комлетна камата. То би нам била заиста велика помоћ и зато сам се

ОД ПОЧЕТКА ГОДИНЕ САМО ДВЕ УРЕДБЕ ЗА АГРАР: СНЕЖАНА КАТИЋ ЖИВАНОВИЋ

определи да узем такав зајам, каже Максимовић.

Уз 12 музних крава, он тренутно узгаја и 50 бикова које предаје овдашњим кланицама, али на томе, како каже, протеклих година није зарадио „жуту банку“. Са производњом млека је боља ситуација од када је почетком ове године премија по литру млека

повећана на пет динара. Максимовић млеко предаје крагујевачкој млекарни „Куч компани“, која је ових дана склопила велики извозни посао са Русијом и потребан појој је повећан откуп.

Међутим, овај произвођач каже да на повећање стада музних крава није утицала ни увећана премија, ни посао његовог кооперанта, већ предвиђање да ће производња млека бити исплативија. Премија у износу од пет динара јесте знатно већа него што је била, али је у међувремену дошло и до скока улазних трошкова, кроз цену нафте и ђубрива, тако да није дошло до неког осетнијег повећања зараде.

■ Држава касни

На питање да ли ће на његову одлуку да узме најављени субвенционисани кредит утицати најава да ће се зајмом задужити млекаре, а он као произвођач треба да им враћа преузета грла кроз млеко, Максимовић каже да неће имати ништа против оваквог модела под условом да паритет цена по коме ће враћати дуг буде фиксиран. Иначе, кад би се он питао, више би волео да сам буде носилац кредита и да га он враћа банци.

По мишљењу др Снежане Живановић Катић,

помоћнице градоначелника за пољопривреду, најављена субвенција кредита за сточарство је добра мера, јер је у земљи сточни фонд преполовљен, због чега је било несташнице млека. Остају, међутим, нејасноће око најављеног модела да ли ће млеку и кланице прихватити да буду носиоци новог кредита и какав ће бити паритет цена по коме ће сељаци враћати зајам. Она, међутим, указује да нови кредит није нека велика новост када се погледају досадашње субвенције државе аграру.

Још у време претходног министра било је најава да ће се сточни фонд у земљи увећати за 50.000 грла расних јуница, које ће бити увезене из Белорусије и бити предате пољопривредницима кроз неки вид кредита. Сада се говори о 20.000 јуница и није јасно да ли је то у оквиру истог аранжмана и зашто је број грла смањен, каже др Живановић Катић.

ЗОРАН МАКСИМОВИЋ ИЗ ЧУМИЋА ОДЛУЧИО ДА УЗМЕ НОВИ КРЕДИТ

По њеном мишљењу, ствара се утисак у јавности како је овај кредит нека велика новост која се уводи доласком новог министра пољопривредне Душана Петровића, али је свих протеклих година држава давала субвенције на кредите аграру и за механизацију и за нове засаде воћа, као и повећање стада, па је захваљујући томе камата била само три до четири одсто.

Не би било добро да се Министарство пољопривредне усмери само на једну област, као што је то у овом случају, већ мора да води рачуна и о подстицају воћарства и ратарства, а у томе се у овом тренутку касни, каже наша саговорница.

Од почетка године донете су само две уредбе за аграр. Једна је да се премија за млеко повећава на пет динара, а друга да се даје дупло већа субвенција на свако расно грло музних крава, која сада износи 25.000 динара. Али, у тој уредби се каже да се половина износа даје одмах, а друга половина када се у буџету за то стекну услови. Пошто знамо какво је стање државног буџета, та друга половина је сасвим неизвесна, закључује др Живановић Катић.

Она напомиње да је већ почео мај, а држава још није донела уредбу о субвенцији у износу од 14.000 динара на сваки хектар обрадиве површине, што је недопустиво кашњење ако се зна да је почела пролећна сетва, да је у току прехранивање озимих усева и да се ближи жетва.

Када је у питању подстицај сточарства у оквиру градског буџета Крагујевца, који је један од ретких градова у Србији где се из локалне касе издвајају озбиљнија средства за аграр, ове године ће бити расписан конкурс по коме се узгајивачима предаје 1.200 јагда и 110 јуница сименталске расе. Овај модел заснива се на томе да се сељацима грла уступају бесплатно, под условом да они за пет година врате граду исти број грла. Најмање може да се преузме опет јагда и једна јуница. Овај модел добро функционише, јер се грла враћена од једних предају другим произвођачима. Међутим, ова помоћ је недовољна за озбиљнији развој и мере градског буџета су ту само да прате и буду додатак државним субвенцијама, каже помоћница градоначелника за питања аграра.

МАКСИМОВИЋИ ПРЕДАЈУ МЛЕКО МЛЕКАРИ „КУЧ КОМПАНИ“

ГРАДСКИ АГРАРНИ БУЏЕТ

Субвенције до 30 посто

Према усвојеном буџету града Крагујевца, за ову годину за подстицај аграра предвиђена су издвајања од 92,5 милиона динара, а када се на то додају и средства из градских робних резерви која ће се употребити за робну размену (давање вештачког ђубрива за пшеницу), укупно ангажована средства ће бити 146 милиона динара.

Према градској уредби усвојеној 15. марта, сва пољопривредна домаћинства која се одреде за инвестирање сопствених средстава у изградњу пластеника, стакленика, штала, опреме за повртарство или у осигурање усева и животиња могу да конкуришу за субвенцију града у износу од 20 до 30 посто укупне инвестиције. И ове године биће издвојено шест милиона динара за плаћање комлетних камата за 102 пољопривредника који су купили потребне машине, од чега је 78 трактора.

Међутим, из градског буџета ове године ће бити

издвојено веома мало средстава за кредитирање произвођача, због тога што је дошло до кризе у враћању раније преузетих кредита, а то је фонд средстава из којих се дају нови зајмови. Кредити из градског буџета почели су да се дају 2005. године без камата, са грејс периодом од 18 месеци, и то за куповину механизације, пластенике, сточарство и изградњу објеката, али је у последњи време све више захтева пољопривредника за одлагање рока исплате и њима се излази у саусрет. У овом тренутку по основу ових кредита граду пољопривредници дугују 33 милиона динара.

Опредељење градских власти од пре две године је да се половина средстава аграрног буџета улаже директно у повећање производње, већ у инфраструктуру сеоских насеља, изградњу артерских бунара и подасипање атарских путева. Тако ће бити и ове године, али, по мишљењу др Снежане Живановић Катић, можда ово није најбоље решење, већ издвајања из буџета и комплетну логистику за ове две намене треба одвојити у два посебна ресурса.

Драги суграђани,

у знак сећања на историјски датум - Ђурђевдан 1818. године, када је вољом кнеза Милоша седиште престонице пресељено из Црниће у Крагујевац, у колевци модерне Србије, чувамо и баштинимо трајне поруке из тих тешких времена настајања, окренути будућности, са вером у снажну духовну и материјалну обнову.

Отворени за нове изазове и спремни за нове подухвате.

Са тим осећањем настављамо враћање Крагујевца себи, свом историјском значењу и новом лидерству.

Уз жељу да у ове празничне дане, град засија у пуном сјају, да будемо добри домаћини нашим гостима и пријатељима из земље и света, са којима традиционално делимо радост сећања на тај темељни датум из историје Крагујевца

честитам Ђурђевдан – Дан града!

Градоначелник Крагујевца

Верољуб Стевановић

DINARSKI KREDITI

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

• Без трошкова обраде захтева

• Каматне стопе:

gotovinski -
od 2WR + 3,50%

potrošački -
od 2WR + 3,00%

za refinansiranje -
od 2WR + 2,50%

GO SMART! paket tekući račun Vam predstavlja:

od 16%*
EKS od 16,99%

od
15,50%*
EKS od 16,48%

od 15%*
EKS od 15,74%

Tri dinarska kredita, pripremljena po domaćem ukusu, bez učešća i depozita.

Dinarski krediti po Vašem ukusu

IZUZETNA PONUDA

* 2W REPO - dvonedeljna referentna stopa

NBS na dan 15.04.2011. - 12,50%,

ponuda važi do 31.05.2011.

**PIRAEUS
BANK**

Otvorena za Vas.

CALL CENTER 00-24
0800 000 800,
011 / 3024 077, 3024 078

www.piraeusbank.rs

ЕФЕКТИ ПРВОГ САЈМА ХОРТИКУЛТУРЕ

Пун погодак

Први Сајам хортикултуре у Крагујевцу који је одржан од 28. до 30. априла очигледно је положио испит. Само што је завршен овај, а излагачи су већ питали за резервацију простора и за неки квадрат више за наредну годину. „Зеленило“ је као организатор сајма направило догађај сезоне, ако је веровати цвећарима, јер је окупљено више од стотину излагача чија је основна делатност производња, увоз и дистрибуција семена, младих биљака, саксијског и резаног цвећа, заливних система, фолија, пластеника и стакленика, машина и алата за хортикултуру, партерне галантерије и других сродних делатности.

Осим великих произвођача на сајму су се представила и породична домаћинства која се баве узго-

јем цвећа и биљака, као и фирме које производе или тргују пољопривредном механиком и опремом за уређење вртова и великих зелених површина.

Показало се да цвећарство у Србији више није само хоби, већ озбиљна пољопривредна

грана. Према речима Симона Зечевића, председник Кластера „Шумадијски цвет“, највеће организације цвећара у Србији, која, за разлику од бројних удружења, није у Београду већ у Крагујевцу, Сајам хортикултуре је стварно пун погодак. Широј јавности сигурно није познато да баш у Шумадији постоји значајна концентрација цвећара, а долазак највећих фирми из ове делатности је прави потез.

■ Задовољни цвећари

- Задовољни смо економским учинком јер су наши чланови продали око 80 одсто производа који су били изложени, што је велики успех. Излагало је шесторо произвођача заједно, а четири фирме које су у удружењу имале су засебне штандове. Задовољни смо јер смо склопили уговоре са највећим предузећима, а осим тога доста њих се и придружило нашем кластеру, што значи повољније цене приликом набавке материјала, наводи Зечевић.

Шумадинци имају најбројније удружење цвећара у Србији које броји 150 чланова, тако да је долазак највећих фирми из ове делатности на Сајам хортикултуре пун погодак. Излагачи су продали око 80 одсто робе, а произвођачи склопили уговоре са највећим увозницима семена

Кластер „Шумадијски цвет“ склопио је уговоре са фирмом „Помекс“ из Новог Сада, која је најпознатија по резницама цвећа, са „Топфлором“ из Титела, која продаје супstrate, односно, земљу за цвеће, као и са „Портом“ из Суботице, познатом по семенима, и „Гардошем“ из Земунa који прави саксије.

вођачима да изабере прави пут за удружење. Агенција је предложила концепт кластера, што је позитиван пример Европске Уније, као најбоље решење, додаје Зечевић.

Данас Шумадинци имају највећу организацију цвећара у Србији, која броји 150 чланова, а удружење се шири и ван „граница“, јер приступају цвећари из Панчева, Титела, Крушевца, док је Сајам хортикултуре допринео да покрију Србију од севера до југа.

- Тајна успеха је у томе што од добављача материјала, пре свега семена, супstrate, земље, што се углавном производи у иностранству, овако удружени цвећари наручују велике количине робе, тако да се она добија до 20 одсто јефтиније. Тиме произвођачи цвећа управо за тај износ постају конкурентнији на тржишту, стварају већи профит. Преко кластера се може обављати и заједнички пласман производа, па ће наше удружење обезбедити за-

једничке тезге на београдским пијацима, тврди Зечевић.

■ Догађај сезоне

Значај кластера, а и сајма који ће у Крагујевцу постати традиционалан, још је већи када се зна да држава не посвећује пажњу овој значајној делатности. Нема подстицаја и субвенција као код класичних пољопривредних грана, повртарства или воћарства, а цвеће може донети новац. Свеједно да ли је резано, саксијско или су то биљке које служе за декорацију станова, пословних простора или дворишта.

Сајам хортикултуре је био догађај сезоне, каже директорка „Зеленило“ Љиљана Тирнанић. Излагачи су задовољни, а према њеним речима, они који су били сумњичави заборављају да је овај град велико тржиште. Према анализама на о-

САЈАМ ЈЕ ОДЛИЧНО ПОСЕЂЕН

снову продате количине семена Крагујевац је трећи град у Србији по производњи цвећа, а то је већ био довољан сигнал да дистрибутере треба довести овде. Намера „Зеленило“ и јесте да Сајам хортикултуре постане традиционална манифестација.

- Ми смо се потрудили да доведемо најзначајнија имена, а како нам је то пошло за руком нека остатане тајна. Верујем да

смо показали да „Зеленило“ може много више од редовног одржавања зелених површина. Много људи се цвећарством бави озбиљно, тако да смо одлучили да у редовни програм наших радова уврстимо и сајамску манифестацију, и ми смо задовољни финансијским аспектом, али је битно да су излагачи још задовољнији. Већина је распродала свој асортиман. Београдски „Гарден центар“, највећи увозник саксијског цвећа, је, имам утисак, дошао неспреман, јер вероватно нису очекивали толико успешан сајам. Они су закупили штанд само да би показали свој асортиман, а на крају су продали сво саксијско цвеће које су донели, каже директорка Тирнанић.

Сајам се није свео само на релацију хотел - штанд. Осим посвећености да на самом сајмишту све буде у потпуном реду, „Зеленило“ није пропустило да својим гостима понуди и организоване туристичке туре и вечерња дружења уз музику, а хотелски смештај је био повољније цене него иначе.

Александар ЈОКИЋЕВИЋ

СИМОН ЗЕЧЕВИЋ

ЉИЉАНА ТИРНАНИЋ

Зечевић сматра да би само термин сајма требало променити. Ово је период када су цвећари и те како заузети, па је одзив излагача могао да буде и већи. Он подсећа да је „Шумадијски цвет“ основан у децембру 2006. године у Крагујевцу. Разлози за оснивање су били пре свега географска концентрација произвођача на територији Крагујеваца, Раче и Кнића. Предлог за оснивање је потекло од самих произвођача цвећа који нису имали могућности повезивања на најбољи начин.

- Дотадашња пословна удружења и задруге углавном су после оснивања брзо нестајали због лоше организације. Као стратешки партнер у почетној фази се јавила Регионална агенција за економски развој Шумадије и Поморавља која помаже произ-

ИЗЛОЖБЕНИ ПРОСТОР БИО ЈЕ И ИСПРЕД ЗГРАДЕ САЈМА

ГОДИНУ ДАНА ОД ДОЛАСКА „ЈУРЕ”

Рача је продисала

Осим што јевелики број Рачана у корејанској фирми нашао посао, из неких породица „ухлебило” се и по три-четири члана, у овој неразвијеној општини повећан је и промет у трговинама и кафанама, држава улаже у инфраструктуру - па сви осећају бољитак

Годину дана након што је општина Рача добила инвеститора и ушла у доба „Јуре”, просек плате у овој вароши већи је за 85 евра, као нигде у Шумадијском округу. Доласком „Јуре” и држава је „одрешила кесу” и уложила новац у гасовод и путеве у овој општини, која је из реда 40 најнеразвијенијих у Републици. Рачански трговци сада кажу да се помак осећа највише у прехранбеним продавницама.

Радници „Јуре” говоре да на линијама није лако радити, да су правила строга, али да плата стиже „у дан”. Сваки сат рада уредно се плаћа. „Јура” је из неких рачанских породица запослила све радно способне чланове. Из неких кућа у фабрику свакога јутра одлази три, па и четири члана породице.

Просечна плата у Рачи јануара прошле године износила је 16.166 динара, што је у том тренутку било 165 евра. Јануарска плата ове године достигла је 26.015, или око 250 евра. То је за 85 више него лане. Основни разлог за овакав скок плата је прошлогодишње запошљавање 1.200 радника у корпо-

БИВШИ РАДНИЦИ „ЗАСТАВЕ ЕЛЕКТРО”

Касно за кајање

У Самосталном синдикату у Рачи кажу да се од 294 радника некадашње „Заставе електро” бар половина њих покајала што нису прешли у „Јуру”. Они оптужују неке синдикалне лидере да су их преварили, обећавајући им да ће моћи да узму отпремнину, па се пријаве у „Јуру”. Због тога су сви отишли. Испоставило се да је савет био погрешан, па су сви данас на бироу рада.

рацији „Јура”, од којих је 700 из Раче и око 500 из Крагујевца.

Милан Благојевић, заменик председника општине Рача, каже да за напредак општине није заслужно само запошљавање у „Јури”, већ и утицај на домаће послодавце у општини.

Када је „Јура” стигла у Рачу, у пролеће прошле године, овдашњи радници у трговинама и код занатлија месечно су примали десет-дванаест хиљада динара. Просек у општини „вукле” су државне службе. „Јура” је пр-

ПЛАТЕ СТИЖУ „У ДАН”: НЕНАД ВЕЉКОВИЋ

ПОЧЕЛО СРЕЂИВАЊЕ ГЛАВНЕ УЛИЦЕ

ПОКРЕНУТ КРУГ ДОБРИХ ДЕШАВАЊА: МИЛАН БЛАГОЈЕВИЋ

ивредницима, дошавши овде, „покупила” раднике, па су и они били приморани да подигну плате ако хоће упослене да задрже. Просек плата радника код Корејанаца данас је у производњи око 25.000 динара, а у менаџменту и већи. Плате у трговинама повећане су за бар пар хиљада динара, дакле покренут је круг добрих дешавања, каже Благојевић.

Он објашњава да ће овог лета у Рачу доћи још једна италијанска фирма, „Стуко италијано”, која је купила фабрику „Стара Изолма” и која ће правити материјал за облагање ентеријера. Они ће запослити око 30 радника.

По доласку „Јуре”, променио се и однос државе према варошици, јер је због потреба инвеститора издвојила седам милиона евра за гасификацију вароши, а из НИП-а стиже новац и за реконструкцију главне улице, објашњава Благојевић.

Мештани Раче, али и сам председник општине, кажу да ће ипак бити потребно још времена да се потпуније осети напредак. Раст просека плате, иако највећи у Шумадији, топи се у нагомиланим дуговањима, став је већине Рачана, а за видљиви просперитет „треба нам још једна Јура”, каже Милан Благојевић.

Ана Гроздић, власница бутика у Рачи, каже да је промет у радњама као што је њена мало повећан, а да је највећи на дан када

РАЧА ПРЕ И ПОСЛЕ ДОЛАСКА КОРЕЈАНАЦА

Са седмог на четврто место

Општина Рача од 2002. године је на листи седам општина у Шумадијском округу увек била на последњем месту по висини просечне плате. Данас је Рача четврта по платама. Иначе, до доласка „Јуре”, ова општина била је позната по наказним приватизацијама и штрајковима.

стижу плате у „Јури”, који се, у шали, у Рачи назива спасовданом.

И даље се још купује „на рецку” али сада бар они који тако купе једном и плате робу. У „Јури” је 70 одсто младих људи, а они гардеробу и технику купују у Крагујевцу, па наше паре оду тамо, и Крагујевчани боље прођу. Промет је највише порастао у трговинама храном, каже ова трговкиња.

Радници запослени у рачанским кафићима и бутицима потврђују да им је у последњих годину дана плата скочила за пет-шест хиљада динара.

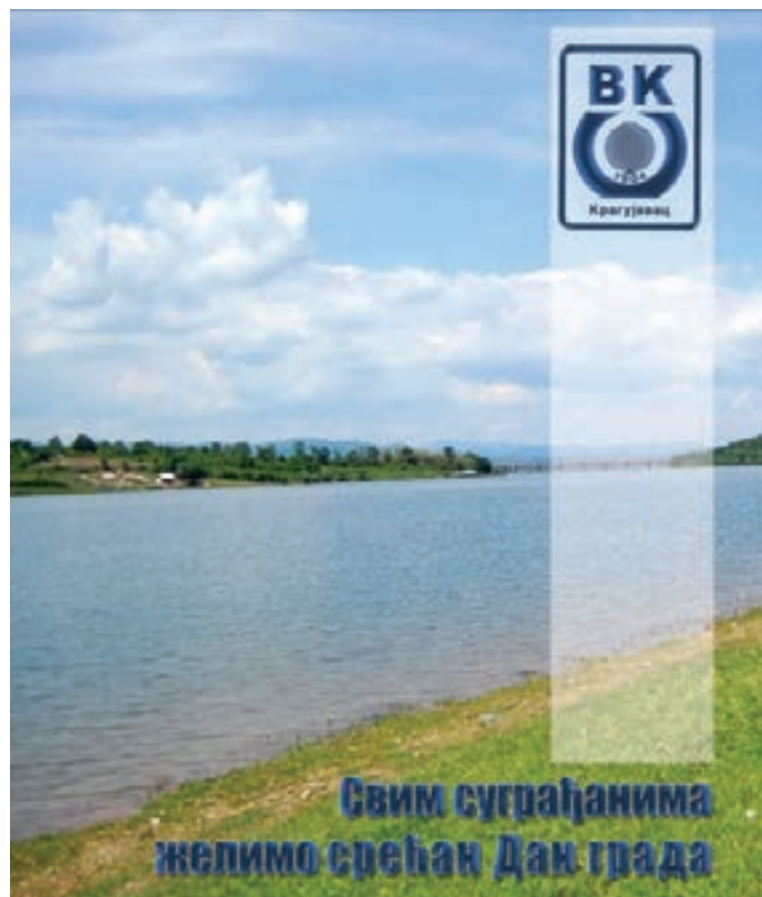
РАДЊЕ У РАЧИ ПОВЕЋАЛЕ СУ ПРОМЕТ

Браћа Предраг (22) и Ненад Вељковић (24) раде у „Јури” готово од самог почетка. Ненадова последња плата је, како каже, била 29.000 динара.

Да је лако, није, а нигде и није лако. Мени је било тешко да се прилагодим на правила, а пошто сам пушач, најтеже ми је то што не смем да запалим цигарету ван паузе, ни у тоалету. За то се добија отказ. Али, плата нам је редовна. Када су једном закаснили само неколико сати, Корејанци су „уредили” да банка ради све док сви радници подигну плате. За рад суботом плаћа нам се за четвртину више, а недељом дупло више, хвали се Ненад.

Заменик председника општине Рача каже да двоје у кући који раде у „Јури” није вест у Рачи, те да из породице у селу Борци у „Јуру” свакога дана иду четири члана, два сина и две снаје. У селу Миращевац два сина и једна снаја раде код Корејанаца, објашњава Благојевић.

Мики ЈЕВТОВИЋ

Свим суграђанима
желимо срећан Дан града

Срећан Дан града жели Вам

ЖИТОПРОДУКТ

Срећан Дан града
жели вам

ЖРТ Зеленило

МЛАДИ РАДНИЦИ У НОВОМ АМБИЈЕНТУ

Јура као амор

Рачани кажу да је „Јура” сада заменила фабрику „25. мај”, која је била станица удавача и момака и која је спојила родитеље младих који данас раде у „Јури”. Тако се један радник нада да ће у „Јури” оженити брата, а саговорник „Крагујевачких”, који није хтео да се исповеди свима, поверио нам се да је по том питању већ преузео „конкретне” кораке.

КО СЕ И ЗА ШТА ЖАЛИ ЗАШТИТНИКУ ГРАЂАНА

Поверење у правосуђе је - нула

Током прошле године број притужби грађана на рад судова порастао је за 50 одсто, док се на повреду права из радног односа жалило 25 одсто више људи него раније. Замерили су на спорим и некоректним суђењима, на дужини трајања судских поступака, честом одлагању рочишта, изостанку судија са суђења, неуредним доставама позива, неажурној изради пресуда

У годишњем извештају о раду Канцеларије заштитника грађана у Крагујевцу, који је недавно представљен скупштинским одборницима, стоји да се у 2010. години овој институцији обратило 1.215 грађана, али да су у највећем броју случајева (1.151) притужбе одбачене. Од тога се 320 односило на рад судова, а 265 на повреду права из радног односа.

Од почетка ове године од пристиглих 425 захтева, више од 40 односило се искључиво на рад судова.

■ Спора и некоректна суђења

Осим што би се по броју одбачених жалби могло закључити да грађани нису довољно информисани о овлашћењима омбудсмана, наведени податак указује на чињеницу да постоје евидентни проблеми у раду судова, као и да су, сходно броју притужби, сваке године у све већој мери изражени.

- Велики број грађана током прошле године жалио се на спора и некоректна суђења. Најчешће мереју због дужине трајања судских поступака, честог одлагања рочишта, изостанка судија са суђења, неуредне доставе позива, неажурне израде одлука, а правда која долази прекасно, престаје да буде правда. У многим случајевима обраћање грађана суду да заштити своје право постаје увод у ново кршење права. Чак и када грађани успе да дође до судске пресуде, најчешће је принуђен да отпочне нову, дуготрајну битку за њено извршење, објашњава заменица омбудсмана Весна Стојадиновић.

Она напомиње да све већи број притужби на рад судова говори о „успешности“ реформе правосуђа. О томе сведочи податак да је пре реформе, током 2009. године, било 213 притужби на рад судова, док је после реизбора судија броја жалби повећан за 50 одсто.

- Жале се на дужину судског поступка, на нестручност појединих судија, а у њиховом наступу учљиво је неповерење у рад судства. По мом мишљењу, оно је изазвано свим изјавама носилаца правосудних функција који су тумачили реформе.

Весна Стојадиновић:
Када посаветујемо грађанина да тужи послодавца за неисплаћене зараде, он то одбија да учини, јер су судске таксе високе, а чека га дуготрајан и неизвестан исход

Када се грађанима који имају неки проблем саветује да поднесу тужбу суду, да се жале Министарству правде или траже неку контролу, они то најчешће одлучно одбијају, каже Весна Стојадиновић.

Од свих притужби које се односе на рад судова заменица омбудсмана наводи пример једног Крагујевчанина који се се жалио да судија у овдашњем суду одлаже рочиште, јер сведоцима није уручен налаз вештака, иако се тај документ уручује само странкама у поступку, а не сведоцима.

Десило се, такође, да су у другом случају сви позвани дошли на суђење, а да их је судија само погледао и напустио судницу, без икаквог објашњења. Занимљив је и случај када је странка по истом предмету добила две пресуде, прво ослобађајућу, а после пар дана осуђујућу.

■ Недоступна правна помоћ

Слично је било у тужби из радног односа за накнаду заосталих зарада. После две године, колико је трајао процес, донето је решење по коме уместо да фирма исплати раднику заостале зараде, пресуђено је да радник исплати својој фирми одређену суму новца на име заосталих зарада!?

- Постоје и притужбе људи из струке да се предмети у Апелационом суду не распоређују методом

случајног избора судија, него да се предмети крагујевачких адвоката „наметштају“ судским већима у којима седе судије из других градова. Познато је да се у суду ради по методу случајног избора, међутим у овом случају крагујевачке судије су спречене да суде у предметима које воде крагујевачки адвокати. Зашто? Да ли се сумња у њихову непристрасност или објективност овдашњих судија, или је пак реч о неком упутству од виших инстанци, пита се Весна Стојадиновић.

Осим тога, велики број грађана жали се да им је недоступна правна помоћ, јер немају пара за адвокате и судске таксе. Грађани су спречени да остваре своја права и у случају када желе да туже државу и њене органе или локалну самоуправу. Наиме, у случају да изгубе спор, грађани морају да плате и трошкове поступка правобраниоца. Невероватно је, сматра наша саговорница, да правобранилац тражи наплату трошкова као да је државу заступао адвокат, а при томе сви грађани плаћају то што ради

правобранилац, јер он прима плату из буџета и његов је посао да заступа државу.

Све ово је разлог да грађани добро размисле да ли ће поднети тужбу. Због нефикасности рада судова и високих судских такси, људи су онемогућени да траже остваривање својих права преко судова.

Повреде права из радног односа такође су најчешће у вези са радом судова. И њихов број показује тенденцију раста, а прошле године порастао је са 208 на 265 или за 25 одсто.

Највећи број ових притужби односи се на отпуштање по основу технолошког вишка и то без јасно утврђених критеријума. Затим, неисплаћивање или нередовно исплаћивање зарада, пореза и доприноса, што за последицу има немогућност остваривања права на пензију. Подносиоци ових притужби осећају се покравденим и оштећеним, а све то без адекватне реакције надлежних државних органа, као и недовољно јасне улоге и воље државе да гарантује основна правила у односу између радника и послодавца.

- Када грађанина посаветујете да тужи послодавца за неисплаћене зараде или зато што му није уплаћен радни стаж, он то одбија да учини јер је скупо и нема новца за судске таксе, а уколико то и учини чека га дуготрајан и неизвестан исход. Са друге стране, због економске зависности принуђени су да трпе све због страха од губитка посла. Ем ће изгубити посао, ем ће морати да плате све судске таксе, које нису мале, објашњава наша саговорница.

У свим овим случајевима заштитнику грађана су, практично, везане руке. У његовој надлежности је да посаветује људе да се жале вишим инстанцама, па чак и Министарству правде или Уставном суду, што они због стеченог неповерења у државне институције најчешће не желе да учине.

Гордана БОЖИЋ

ПРАВНО САВЕТОВАЛИШТЕ ЗА ЖРТВЕ НАСИЉА

Линија отворена у свако доба

Да би се извукла из „зачараног круга“ жртви је неопходна правна помоћ, за коју, најчешће, нема новца. Зато се невладина организација „Оаза сигурности“ одлучила да покрене бесплатно Правно саветовалиште за жртве насиља у породици

Свака друга жена у Србији трпи неки облик психичког или физичког малтретирања, каже статистика. Породично насиље је најчешће између супружника, а одмах затим следи насиље над децом, сродничко и насиље деце над родитељима. Да би се извукла из „зачараног круга“ жртви је неопходна правна помоћ, за коју, најчешће, нема новца. Управо зато се крагујевачка невладина организација „Оаза сигурности“ одлучила да покрене бесплатно Правно саветова-

лиште за жртве насиља у породици.

- Саветовалиште ће бити отворено два пута недељно по три сата и у њему ће жртве породичног насиља моћи потпуно бесплатно да се консултују са адвокатом и добију правну помоћ која им је неопходна било да се ради о заступању пред судским органима или неки други вид посредовања. Сусрет са адвокатом заказује се на телефон 063/ 10 29 833, који је отворен за позиве у било које доба дана или

ноћи, каже Вера Симић из невладине организације „Оаза сигурности“, иначе координатор овог пројекта.

У рад саветовалишта ће, захваљујући сарадњи са Адвокатском комором Крагујевца, бити укључено осам адвоката и адвокатаских приправника и два незапослена правника.

- Због специфичности које са собом носи овај проблем, адвокати ће најпре проћи тренинг за рад са жртвама насиља у породици. Обука се односи на

стицање знања и вештина неопходних за пружање адекватне психолошке помоћи. Након обуке полазници ће добити сертификат, сведочанство да су оспособљени за рад са жртвама насиља.

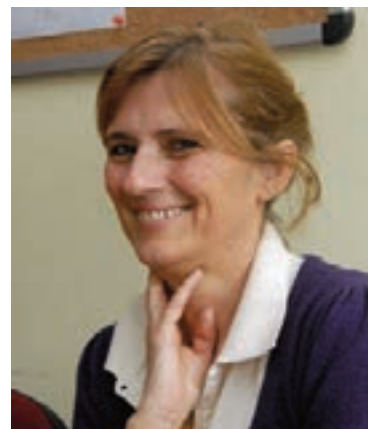
Адвокатска комора укључила се у овај пројекат сматрајући својом обавезу да помогне жртвама и допринесе смањењу насиља у породици. Поред тога, ми смо и потписници протокола о међусекторској сарадњи у заштити жртва насиља, па тиме имамо додатну одговорност, објашњава адвокатица Снежана Јерemiћ.

Оснивање саветовалишта део је кампање „Борба против сексуалног и родно заснованог насиља“, коју финансијски подржава Краљевина Норвешка. Пројектом, чија је реализација већ кренула ових дана, обезбеђено је финансирање за наредних осам месеци. Међутим, то не значи да ће саветовалиште постојати само у току тог временског периода.

- Средства неопходна за даљи рад саветовалишта обезбеђиваће се, између осталог, и тако што ће одређени део судских трошкова и

АДВОКАТИЦА СНЕЖАНА ЈЕРЕМИЋ

КООРДИНАТОР ПРОЈЕКТА ВЕРА СИМИЋ

све адвокатске услуге на крају процеса морати да плати оптужени, односно насилник. На тај начин требало би да буде осигуран успешан рад на дугорочном нивоу, објашњава за Вера Симић.

Осим правне помоћи и психолошке подршке, у самом саветовалишту жртве насиља моћи ће да се информишу о правима која имају везаним за друге установе. Наиме, невладина организација „Оаза сигурности“ такође је један од потписника протокола о сарадњи у процесу заштите жртва насиља којим су за решавање овог проблема мобилисани локална самоуправа, овдашња Полицијска управа, Центар за социјални рад „Солидарност“, Завод за хитну медицинску помоћ, Дом здравља, Клинички центар, а преко Школске управе и све васпитно-образовне установе у граду.

М. ОБРЕНОВИЋ

НВО „ОАЗА СИГУРНОСТ“

Искуство у раду са жртвама

Хуманитарна невладина организација „Оаза сигурности“ основана је у Крагујевцу пре три године са циљем да помогне у стварању услова за развој грађанског друштва, јачање веза између институција и невладиног сектора, желећи при том да допринесе покретању локалних иницијатива за побољшање животног стандарда и демократизацији односа у породици. Посебан акценат ставља на јачање родне сензитивности и рав-

ноправности, као и борбу против свих видова насиља. Чланице организације су и пре оснивања имале богато искуство у раду на пројектима цивилног сектора, као што су Сигурна кућа, „Информациона и комуникациона платформа у социјално-здравственом сектору Србије“, „Развијање међусекторске сарадње и добре праксе у процесу заштите жртва насиља у породици“, „Економско оснаживање жена жртва насиља“.

Паралелно са саветовалиштем у току је и пројекат „Превенција карцинома грлића материце у селима општине Крагујевац“.

ПОВОЉНИ КРЕДИТИ

Пролећна акција Пираеус банке

Пираеус банка припремила је специјалну акцију која подразумева изузетно атрактивне каматне стопе за све готовинске, потрошачке и кредите за рефинансирање, уз додатни кеш који се пласирају у оквиру пакета ГО Смарт. Акција је почела 18. априла и трајаће до 31. маја 2011.

Током пролећне акције кредити за рефинансирање у домаћој валути одобраваће се по каматној стопи од 15 посто (двонедељна референтна камата НБС + 2,50 посто), ефективна камата је од 15,74 посто. Ови кредити индексирани у еврима сада се одобравају са каматом од 13 посто, док је ефективна каматна стопа од 13,71 посто.

Сви кредити за рефинансирање имају рок отплате до 84 месеца и пласирају се у износу од 20.000 - 1.500.000 динара, односно од 250 до 15.000 евра.

Динарски готовински кредити одобравају се по каматној стопи од 16 посто, (двонедељна референтна камата НБС + 3,50 посто), ефективна камата је од 16,99 посто, док је за динарске потрошачке кредите каматна стопа од 15,50

посто (двонедељна референтна камата НБС + 3 посто), а ефективна од 16,48 посто.

Кеш кредити у валути ЕУР одобравају се по каматној стопи од 14 посто, ефективна камата је од 14,96 посто, док је камата за потрошачке кредите у еврима од 13,50 посто, ефективна каматна стопа је од 14,45 посто.

Филијала Пираеус банке
у Крагујевцу
Улица 27. мајска број 11

„БОНУМ” д.о.о.
Крагујевац, Драгослава Срејовића 53
е-маил: office@bonum.rs
расписује

КОНКУРС ЗА ПРИЈЕМ У РАДНИ ОДНОС

1. ДИПЛОМИРАНИ ИНЖЕЊЕР МАШИНСТВА,
за рад на одређено - неодређено време

Услови:

- радно искуство,
- познавање Windows оперативног програма,
- познавање програма за цртање,
- активно знање енглеског језика, виши комуникацијски ниво,
- положен возачки испит „Б” категорија

2. ПОСЛОВНО - ТЕХНИЧКИ СЕКРЕТАР,
за рад на одређено - неодређено време

Услови:

- VI или VII степен економске струке,
- радно искуство,
- економско - финансијски послови (е-банкинг, вођење евиденција обавеза и потраживања и сл.),
- познавање Windows оперативног програма,
- активно знање енглеског језика, комуникацијски ниво,
- положен возачки испит „Б” категорија

**3. Радници следећих профила: АУТОЛИМАР, ТАПЕТАР-СТОЛАР,
БРАВАР-ВАРИЛАЦ, АУТОЕЛЕКТРИЧАР**

Услови:

- радно искуство,
- положен возачки испит „Б” категорија

Пријаву са краћом биографијом (CV), личним подацима, и референц листом доставити на е-маил: office@bonum.rs или на адресу „БОНУМ” д.о.о., 34000 Крагујевац, Драгослава Срејовића 53

Рок за подношење пријава је најкасније до 13.05.2011.

РЕПРОГРАМИРАЊЕ КРЕДИТА ЗА ГРАЂАНЕ

Хватање луфта још увек немогуће

Мере Владе још пре петнаестак дана прихватило 11 највећих банака, али ни једна још увек није почела да прима захтеве грађана за одлагање отплате кредита

Иако банкарски данас радо изјављују да су грађани Србије уредне платише и редовно измирују рате за кредите, чињеница је да је број оних који касне са отплатом током прошле године удвостручен. Према подацима Удружења банака, проблем са плаћањем рата за различите банкарске позајмице има близу 120.000 клијената.

Поред тога, неоспорно је и да су од почетка економске кризе многи умањене зараде, а прилично је и број оних који су остали без посла. Све то допринело је да Влада, као једну од мера побољшања стандарда грађана, најави и репрограм кредита. Програмом који је понудила пословним банкама грађанима би било омогућено продужење рока отплате за две године.

Грејс период је изабран јер се то користи у отплати зајмова када неко има тренутних проблема. Сигуран сам да ће за две године бити много боље него данас, а свако од грађана на свом случају треба да израчуна да ли треба своје обавезе да одложи на две године. После грејс периода месечна рата се неће повећавати јер се продужава и укупан рок отплате зајма, рекао је премијер Мирко Цветковић, након састанка са пословним банкама.

■ Старт до краја маја

Мере Владе прихватило је, пре петнаестак дана, 11 највећих банака, а гувернер Дејан Шошкић истакао да нови програм одмах може да почне да се примењује. Пракса га је, на жалост, демантовала, пошто ни једна банка још увек није почела да прима захтеве грађана за превремену отплату.

Имам кредит у „Интези” који би требало да отплаћујем још годину дана. Нисам каснила са плаћањем рата, али ми је последњих неколико месеци мало теже да извојим тих 5.000 динара, колика ми је рата. Наиме, у моменту када сам подигла кредит, поред редовног посла, радила сам и хонорарно. На жалост, због кризе је фирма за коју сам радила хонорарно угашена. Ишла сам прошле недеље у банку да се распитам за репрограм, али ми је

ИЛУСТРАЦИЈА: Г. МИЛЕНКОВИЋ

службеница рекла да још увек нису добили никакву упутства из централе. Ипак, ставила ме на списак заинтересованих за репрограм и рекла ми да ће ме позвати чим буду знали нешто више, прича тридесетогодишња Крагујевчанка.

Од овдашњих банкарских службеника може се чути углавном иста прича. Интересовања за репрограм има, али још увек се не знају процедуре за његово одобрење. „Централе” би, кажу, тај посао требало да ураде до средине или краја маја. Међутим, „Креди агрикол” и „Уникредит банка” увелико рекламирају кредите са грејс периодом од две године. „Либерте кеш кредит” и сличан кредит са грејс периодом од 24 месеца који нуди „Уникредит банка” ипак немају никакве везе са програмом Владе, већ су у питању комерцијалне кредитне линије које се могу користити као кеш позајмице или за рефинансирање постојећих задужења у овим или другим банкама.

По процени Удружења банака Србије, услове за репрограм који је Влада предложила испуњавају корисници укупно 328.000 кредита. Највише је готовинских, 72.000, затим стамбених, 68.000, док 13.000 чине кредити за адаптацију, а 16.000 потрошачки кредити. На олакшице у отплати могу да рачунају Крагујевчани који су се задужили пре краја прошле године, односно уговор са банком склопили пре 31. децембра.

■ За картице нема одлагања

Према програму који је Влада предложила банкама, биће омогућено одлагање отплате главнице у року до две године, али једино у случају да клијент са измирењем

рата не касни дужи од 180 дана. Поред оних који са исплатом рата „дебело” касне, на грејс период неће моћи да рачунају ни Крагујевчани који су узели субвенционисане готовинске и потрошачке кредите који су били актуелни лани.

Условима репрограма је предвиђено да се током грејс периода плаћа камата, осим у случајевима када је корисник остао без посла. У овом случају банка ће обрачунавати камату у грејс периоду и приписивати је главници. За кредите код којих је рок отплате до 36 месеци грејс период не може бити дужи од 50 одсто преосталог рока отплате кредита.

Додатно задуживање током грејс периода биће омогућено само корисницима кредита који нису у доцни дужи од 90 дана. Помоћ државе неће се односити на кориснике кредитних картица, дозвољених минуса по текућем рачуну, краткорочних готовинских кредита и сличних кредитних задужења.

Ако је судити по анкети дневног листа „Блиц”, на ове кредите неће бити велика навала. На питање да ли ће репрограмирати кредит чак 71 одсто испитаника одговорило је одрично, било зато што не верује институцијама (41,8 одсто) или зато што није у могућности да плаћа рате (29,3 процената). Осталима, међутим, понуда Владе делује као добра шанса. Око 14 одсто анкетираних види у грејс периоду добар начин да поправи кућни буџет, односно у наредне две године смањи месечне трошкове. Исти проценат испитаника одговорио је да ће сигурно прихватити банкарску понуду, пошто нема другог избора.

Олакшица у складу са мерама Владе за банке ће значајно додатни извор зараде. Током двогодишњег грејс периода клијентима ће се свакако наплаћивати камата, а по истеку „продужетка” мораће да одлуче хоће ли им за две године бити продужена отплата или ће у преосталом периоду отплатити читав дуг.

Уколико се одлуче за другу варијанту рата ће им бити вртоглаво увећана, па је питање ко ће то повећање моћи да издржи. Ако одлуче да им се рок отплате повећа за период грејс периода онда им месечна рата после његовог истека неће бити повећана, али ће им укупна отплата бити већа. На пример, двогодишњи репрограм кредита од 3.000 евра смањује грађанима 24 месечне рате за 50 евра, али и повећава укупну отплату за око 1.200 евра. Практично, дуг ће у овом случају бити „скупљи” тачно за онолико колико је клијент платио током грејс периода.

Марија ОБРЕНОВИЋ

УКИНУТИ ЛИМИТИ ЗА ЗАДУЖИВАЊЕ

Цела плата на кредит

Уз „благослов” банке грађани ће убудуће моћи да кредитом оптерете готово целу плату. Народна банка Србије је, наиме, укинула досадашњи лимит за оптерећење плате ратом зајма, који је за грађане износио од 30 до 40 одсто када су у питању краткорочне, односно од 50 до 60 одсто за стамбене позајмице.

Централна банка је изменила дефиницију степена кредитне задужености грађана тако да се укупан износ кредитних обавеза дужника ставља у однос с његовим редовним месечним приходима умањеним за вредност минималне потрошачке корпе за првог одраслог члана домаћинства, према последњим објављеним подацима Републичког завода за статистику. Када се прерачуна, то је смањење од око 12.000 динара. Тако ће, на пример, клијенту чија је зарада 30.000 динара банка може да одобри кредит чија је месечна рата чак 18.000 динара.

Клијенти, такође, више не морају да полагају учешће или депозит од 30 одсто ако узимају кредите везане за страну валуту. Грађани који већ користе зајмове са депозитом и учешћем могу да га искористе за умањење главнице позајмице, а тиме и да смање месечне рате.

НБС је смањила период доказивања, односно време у којем дужник треба редовно да измирује обавезе према банци да би био повољније класификован према критеријуму кашњења, са шест на три месеца, а уредност у измирењу обавеза са 60 дана на 30 дана у том периоду.

ТОАЛЕТИ НА СТАНИЦАМА

Да се стомак преврне

Иако на железничкој станици постоје тоалети за путнике, већина физиолошке потребе обавља у старом клозету чији је рад давно забранила инспекција, јер су нови закључани, а на аутобуској се непријатни мирис понекад шири до чекаонице

Први контакт већине путника намерника са неким градом најчешће почиње на аутобуској или железничкој станици. У Крагујевцу су, на жалост, оба ова здања далеко од репрезентативних, али саме зграде станица ипак нису оно због чега би требало да се застидимо више од осталих. У многим српским градовима станице су старе и сличне нашим, али тешко да било где у Србији постоји и варошица, а немоли град ове величине, у коме постоји такво ругло какав је јавни тоалет у близини крагујевачке железничке станице.

Ругло и срамота

Истина, он је изван станичне зграде, санитарна инспекција затворила га је још пре више од деценије, али се и даље користи, иако боравак и у његовој близини, унутра да и не причамо, и људима јаког желуца изазива гађење и повраћање.

Стајемо у време када је мало путника на железничком перону,

РУИНА КОЈУ ЈЕ ТРЕБАЛО ОДАВНО СРУШИТИ

али два човека имају потребу да се „олакшају“. Један, у плавом радничком комбинезону, то чини тако што мокри са висине, попевши се на подзидани део поред магацинског простора, на отвореном, не обраћајући пажњу на наше присуство.

На другом крају станице, у разграђени клозет, „предмет“ нашег интересовања, улази средовечни човек у црнини. За собом не затвара импровизирана врата, склепана од неког старог сандука. Остају поткочена великим каменом. Са „објекта“ поскидани сви прозори луфташи и сва преградна врата. Да није те природне вентилације вероватно би се човек онесвестио од амонијака и мокраћне киселине.

ОВДЕ УЛАЗИ САМО КО СТВАРНО МОРА

Гомиле фекалија помешане са мушким доњим рубљем, амбалажом од пића, деловима гардеробе... Запушени чувачи пуни измета, мокраћа плива на све стране због ко зна када зачепљених одвода, зидови замазани слојевима фекалних остатака. Нема ни казанчета, ни славине за прање руке, лавабоа... ама баш ничега што би бар подсећало на тоалет.

Упослени на железници кажу да је тај клозет санитарна инспекција затворила још пре 10-15 година, али се и данас користи само зато што се стално проваљују врата и насилно улази. Због чега?

- Ту се окупљају клошари, проститутке, пијанице, скитнице, криминалци... Наши хигијеничари и данас ту затичу све и свашта, каже Млађен Раичевић, шеф железничке станице.

Он тврди да ће одмах по празнику инсистирати да се тај објекат поруши до темеља - јер једино тако се може решити овај проблем. Сматра да је то је требало у-

радити чим је донето решење о забрани рада и рушењу, али ни сам не зна због чега се чекало до данас.

Вероватно зато што је тај клозет до пре две године користило и станично особље, док унутар станичног простора нису изграђена два нова тоалета. Ваљда се у то време и више водило рачуна о његовој хигијени.

Нови тоалети у станици направљени су за особље и путнике, али га користе само ови први, док се путници у њих пуштају селективно, по процени оних који се дуже кључевима. „Предност“, чујемо, имају жене, деца и стални пристожни путници. Неко је свесно прећутао да каже или напише да путници који имају потребе за тоалетом треба да се јаве на шалтер за кључ. Шеф железничке станице тврди да су тоалети у објекту намењени свима, али да због злоупотреба појединаца морају да их држе под кључем. Испоставило се, међутим, да за ту „привилегију“

не знају ни они који често пословно сарађују са железницом, а камоли обичан путници.

- Треба затворити овај клозет напољу, јер ово је легло заразе, брука и срамота за Крагујевац. Дошао сам овде службено због товарних листи, нисам имао избора, морао сам да га користим, каже Милан Симовић, док дуго пере руке на подзиданој станичној чести, док путник из Краљева додаје: „Ово је катастрофа, овакву нехигијену нигде нисам видео“.

Шеф железничке станице каже да његови хигијеничари спорни клозет перу цревима, али цабе кад су корисници алкави и врше нужду где стигну. Долазе чак и са аутобуске станице, јер се тамо услуга наплаћује 25 динара.

„Осећа“ се канализација

За разлику од железничке, на главној аутобуској станици путници користе нови тоалет који се налази унутар објекта одрађен по свим светским стандардима - с фотоћелијама, али ипак има замерки путника због непријатног мириса који се одатле шири по чекаоници.

- Претходних месеци неколико пута сам куповао карте на шалтеру аутобуске станице и увек се у тој просторији осећао смрад из тоалета. Било ми је чудно како службеници издржавају осам сати радног времена у таквом смраду, а кад сам питао једну службеницу само је слегла раменима и рекла да су они немоћни и да је то у надлежности „Аутосаобраћаја“, прича суграђанин Панта Мишић.

Међутим, прошле недеље, када смо били на аутобуској станици, непријатних мириса у тоалетима и чекаоници није било. Чистачице су управо ужурбано полирале славине и прале подове, све је одисало чистоћом, али и запослени признају да није увек тако.

- Чистачице заиста стално чисте, као што видите, али много је путника, а неки не знају ни да користе тоалете. Славине су на додир, а они их вуку и ишчупају из лежишта. Често нам праве и друге кварове, а пре три године уложене су велике паре за реновирање тоалета, каже Никодин Велимировић, отправник Аутобуске станице.

Он тврди да се непријатни мирис осећа из тоалета само када нестане вода због честих кварова на цевима, а то се догађа бар једном недељно. Дотрајале су канализационе цеви које се налазе испод саме зграде и оне једино нису замењене.

- Не осећа се увек непријатан мирис из тоалета, али има дана када се и те како осећа. Допире све чешће и мирис дувана, иако је забрањено пушење у тоалету и око њега. Посебно се осећа канализација када је променљиво време или кад нестане воде, каже Мирјана Карић, шалтерска службеница.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

ИЗ НОВИХ ТОАЛЕТА НА АУТОБУСКОЈ СТАНИЦИ ПОНЕКАД НЕПРИЈАТАН МИРИС

ПОЛИЦИЈА

АЛКОХОЛ УЗЕО ДАНАК

Младић страдао у удесу

Један младић је погинуо, а три су повређена у тешкој саобраћајној несрећи која се догодила на излазу из Кнића, због брзине и алкохолисаности возача

У саобраћајној незгоди, која се догодила 1. маја, око 23,00 часа, у Книћу, погинуо је седамнаестогодишњи М. Ђ. из Бурисела, док су возач и још двојица путника задобили тешке или лакше повреде.

До незгоде је дошло када је Игор Б. (20) из Бурисела, враћајући се са друговима из ноћног провода, „заставом 101“, неприлагођеном брзином и у стању веома тешке алкохолисаности (1,73 промила), изгубио контролу над возилом, слетео са коловоза и преврнуо се на кров. Непосредно пре ове, Игор Б. је у центру Кнића изазвао још једну незгоду, тако што је, приликом мимоилажења, причинио материјалну штету на „рено мегану“, а након тога, без заустављања, упутио се према Крагујевцу.

На километар и по даље од места „очешавања“, приликом излака из Кнића, на кривини после бензинске пумпе завршили су на крову.

Сви повређени су, ради указивања лекарске помоћи, превезени у крагујевачки Клинички центар. М. Ђ. је, око поноћи, подлегао задобијеним повредама, Александар С. (18) из Голочела задобио је тешке, а возач Игор Б., који је и први комшија страдао седамнаестогодишњаку, и Срећко М. (18) из Бурисела лаке телесне повреде.

Увиђај је извршио истражни судија Основног суда, у присуству основног јавног тужиоца и припадника саобраћајне полиције. Истражни судија је возило којим је управљао Игор Б. упутио на контролни технички преглед.

По изласку из Клиничког центра Игор Б. биће лишен слободе и, уз кривичну пријаву, спроведен истражном судији Основног суда, због постојања основа сумње да је извршио дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја.

Рвање с полицајцем

Крагујевчанин Љубомир К. (54) лишен је слободе и приведен истражном судији Основног суда због постојања основа сумње да је извршио напад на службено лице, а после саслушања је пуштен да се брани са слободе.

Љубомир К. је, 1. маја око пола два, у Улици др Јована Ристића физички напао полицајског службеника З. С. приликом интервенције.

Наиме, радећи по плану централне акције контроле саобраћаја, полицијска патрола је, сат после поноћи, Љубомира К. затекла да возилом „застава југо“ управља у алкохолисаном стању. Он је искључен из саобраћаја, али се оглушио о полицијско наређење да не сме да управља возилом и удаљио се према центру града. Након тридесетак минута вратио се до места где је заустављен, изашао из возила, пришао полицајцу З. С., ухватио га за ревере рефлектујућег прслука и јакне и гурао, па су обојица пали на тротоар. Том приликом полицајац је задобио тешку телесну повреду - ишчашења лакта. Полицијски службеници који су се налазили у патроли савалдали су Љубомира К. и ставили му лисице на руке.

ЈАВНИ ПРЕВОЗ ПРАЗНИЦИМА И НЕДЕЉОМ

Аутобуси звани жеља

За протекле ускршње и првомајске празнике Крагујевчани су целих шест дана могли да користе само такозвани редуковани превоз. Најнезадовољнији су становници приградских насеља, јер осим што су аутобуси проређени, после осам увече не саобраћају. Надлежни кажу да је то једини рационални начин организације

Ако спадасте у радне људе чији послодавци не маре за верско и државно празновање, па сте, уместо спајања нерадних дана, што је пракса и привилегија оних који раде за државу, морали на посао, слаба утеха вам је била стара изрека да се онај ко ради не боји глади. Јер, они који су задужени да вас возе на посао и који су вам уредно наплатили месечне карте, знају нову пословицу која гласи - ко не ради штеди.

Усвајајући новокомпоновану пословну филозофију да је поштовање потреба грађана који недеље и празнике не проводе у кући чист трошак, градски превозници, уз благослов локалних власти, протекле две недеље празновали су шест дана. Пошто је превоз био десеткован, хиљаде Крагујевчана са месечном картом било је принуђено да се сналази, на задовољство многобројних такси превозника. Ко није имао за такси могао је да бира између пешачења и, у просеку, двосатног чекања аутобуса.

Пошто су креатори недељног реда вожње који се примењује празником „водили рачуна“ о томе да број полазака опада сразмерно удаљености од центра града, становници Дениног брда су за празнике на располагању имали 14, а удаљенијег Десимировца у пола мање аутобуса дневно. Путници који се возе на линији Хотел - Ста-ново - Пијац могли су да рачунају на 15, док је онима који из Кори-ћана путују ка Драчи 39 редовних полазака редуковано на 10. Мада су ово тек два примера, сви који су принуђени да користе градски превоз знају да су празником осуђени да пуне цевове таксистима.

Други патент кога се нису сетили ни у једном другом великом граду је да недељом, значи и многобројним данима које превозници празнују, градски превоз не функционише после осам сати увече. Шта ово значи за трудбенике који раде поподневне смене и остале Крагујевчане из удаљенијих насеља који лети недељом из куће не могу мрднути после сумрака, није питање којим се ико бави. Шлаг на торти је и да се Агенција за туризам и саобраћај празничних дана закатанчи, па грађани не могу добити никакву информацију о режиму саобраћаја.

Тако је процењено

Они који би о томе морали да брину ствари гледају из својих угла. Члан Градског већа у чијем ресору се налази јавни превоз Зоран Јовановић обим редукције саобраћаја недељом и празником посматра као прилику да се уштеде значајна средства. Према његовим речима, градски превоз је најскупља ставка међу свим комуналним услугама, на коју из градске касе годишње одлази између 500 и 600 милиона динара.

Град који превознике плаћа по „гаженом“ километру мора да води рачуна о домаћинском пословању. Због тога смо урадили анализе броја путника и на основу њих редуковали превоз данима којима се је број оних који се возе аутобусима осетно смањен. Такве мере су неопходне, јер преко 30 одсто грађана не плаћа превоз. Остали,

такође, не плаћају довољно да би покрили економску цену, већ град покрива део трошкова. У таквој ситуацији обим превоза који имамо је оно чиме грађани морају бити задовољни, пошто нема новца за већи број полазака, каже Јовановић најављујући летњи ред вожње по коме ће два месеца бити укинута петина полазака.

У Агенцији за туризам и саобраћај такође не виде ништа спорно у томе да служба попут градског превоза користи сваку прилику за празновање. Стручна сарадница за развој саобраћаја АТС-а Катарина Лазаревић каже:

Градски превоз се субвенционисао из буџета, па је за ред вожње неопходна сагласност локалне самоуправе. Пошто је искуство показало да се недељом и празником знатно смањује број путника, направљена је процена броја полазака који би требало да задовољи оптималне потребе грађана Крагујевца.

Катарина Лазаревић, међутим, не зна на основу којих процена је закључено да већина житеља Крагујевца недељом после осам сати увече нема потребе да користи јавни превоз.

Делимично се слажем са оценом да људи и недељом увече морају да се крећу користећи градски превоз, али ред вожње је прављен на основу анализа које су

показале да би одржавање каснијих полазака било нерентабилно.

Исте аргументе Катарина Лазаревић користи за објашњење због чега се школски распуст користи као изговор за укидање петине аутобуских полазака током летњих месеци. Економска логика и процена броја путника, према њеним речима, су уверљива оправдања за чињеницу да се грађани на плус 40 тискају у претрпанним возилима.

Нису сви пензионери сиромашни

Најоригиналније крагујевачко решење, кога се, на срећу, нису сетили лекари, ватрогасци и полиција, је да за Нову Годину и Божић оба градска превозника и све пратеће службе, укључујући и ону која даје информације, радницима дају по један слободан дан. Због тога град првог и седмог јануара остане без градског превоза. То за Крагујевчане који за празник имају потребу да посете родбину, или их, не дај Боже, нешто заболи, значи да зову, не тако јефтин, такси превоз.

Задовољство превозом зависи и од дела града у коме живите. Међу најнезадовољније спадају житељ Ердоглије и Старе колоније, јер по њиховом мишљењу, популарна „четворка“, која саобраћа на сат времена, не задовољава потребе

Свим суграђанима срећан ДАН града

ЦЕНТАР ЗА ОБУКУ ВОЗАЧА

Борислава Каленовића б.б.
Телефон: 034/360-890
www.parkingservis.rs

ЧЕКАЈ, ПА КАД НАИЂЕ КАД НЕМА АУТОБУСА, НА СТАЈАЛИШТИМА СЕ НУДЕ ТАКСИСТИ

ових густо насељених градских зона. Грађани се, такође, жале да је покушај да се градским превозом стигне до главне аутобуске или железничке станице, као и да се са њих одведе на жељено одређиште немогућа мисија за становнике највећег дела града.

Крагујевчани, за разлику од становника других великих градова, ни радним даном не могу рачунати на ноћни превоз, па су сви који, било због посла, или приватног разлога, морају да користе превоз после 22 и 30 упућени да се возе таксијем.

Због тога би се могло поставити питање колико смисла има субвенционисати јавни превоз ако, због тога што нам није доступан онда кад нам треба, таксистима за пар вожњи плаћамо исто као карту за месец дана.

Друго питање на коме би могла пасти економска рачуница којом се правда редукција превоза гласи - треба ли сви пензионери да се возе бесплатно? Јер, међу њима има оних чија су месечна примања далеко виша од зарада радника у приватном сектору који немају комоцију празновања. Нема, такође, ничег лошег у томе да се стари возе бесплатно, али није оправдано да годишњу карту, коју град плаћа, само зато што је цабе, узимају и стари људи који се аутобусом током године возе пар пута, па чак и они који годинама нису крочили у возило јавног превоза.

Сигурно је да постоји још „ситница“ на којима би се могло уштедети, али изгледа да је нашем менталитету најпримереније да штеди тако што неће радити.

Стојанка Гајић, пензионерка: Ово је много ружно. Народ за празнике треба да иде у госте, у продавницу, мора код

лекара, а не може никуда, јер сатима нема аутобуса.

Радојица Анђелковић, пензионер: Много је неозбиљно што нико неће да нам каже колико аутобуса иде и у колико сати. Зато

морамо да дођемо на станицу и чекамо, а иду много ретко.

Жарко Бурић, правник: Ако не могу да возе, могу да дају информације, а не да нам оставе да погађамо. Мислим и

да је саобраћај превише редукован за шта народ нико ништа не пита.

Љубинка Марковић, пензионерка: Празником немамо никакве информације, а недељом не иду по неколико сати.

Кад стигну, толико су прљави да не видите где треба да изађете.

Благоје Јовановић, пензионер: Звао сам све бројеве које сам нашао и нико није могао да ми каже по ком реду вожење саобраћају

градски аутобуси. Онда сам на вестима чуо да возе по недељом, који је претерано смањен

Даница Јовановић, пензионер: Недељом стварно превише чекамо превоз ми који живимо у приградском насељу. Ево,

сада, пошто преседам, нећу на време стићи на гробље.

Милун Марковић, радник: Сви треба да празнују, па и возачи и кондуктери. И њима је празник.

Александар Борђевић, пензионер: Недељом и празником чекам по два сата да би се превезао до Бреснице. Осталим дан-

има сам задовољан.

STUDENTSKI KULTURNI CENTAR KRAGUJEVAC

learn

ENGLISKI JEZIK

POSLOVNI ENGLISKI JEZIK

ENGLISKI ZA DECU

ITALIJANSKI JEZIK

NEMAČKI JEZIK

ŠPANSKI JEZIK

Stručni engleski jezik po Kembridž programu

Priprema za polaganje ispita

/ESOL EXAMINATIONS/ u Britanskom savetu

KURSEVI RAČUNARA

TEL. 034 300 985
034 336 122
WWW.SKOKG.COM

Radoja Domanovića 12

КОМУНАЛНА ПОЛИЦИЈА УПОЗОРАВА

После празновања - кажњавање

Пише Александар Јокићевић

Комунална полиција од прве половине маја креће са применом мандатних казни које се наплаћују на лицу места. За већину грађана није реч о мало новца, јер због кршења комуналног реда могу бити кажњени са 2.500 динара, а предузећа износом од 10.000 динара.

Изгледа да потенцијалних кандидата за кажњавање има доста, јер је од 8. марта, од када је нова служба званично почела са радом, на адресу Комуналне полиције стигло 225 пријава суграђана, а од тог броја око 80 одсто позива односило се у право на кршење комуналног реда у граду. Није изречена ни једна казна, јер су се интервенције, како је и било предвиђено за прва два месеца рада, заснивале на упозорењима.

Начелник Комуналне полиције Саша Миленковић наглашава да је у том двомесечном периоду уочено шта су највећи комунални проблеми у граду. Уколико се говори о ујем центру на првом месту је бука коју у зградама стварају станари и бројни угоститељски објекти. Због паркирања на зеленим површинама опоменут је поприличан број станара ујем градског језгра. Оно што је голим оком уочљиво је да је ванпијачна или уллична продаја робе мање-више сузбијена, али Миленковић ипак упозорава да ових дана истиче рок опоменама.

По истеку два месеца у којима смо упознавали грађане са прописима ми смо дужни да употребимо све мере прописане законом. У почетку ћемо изрицати мандатне казне, а износ од 2.500 за физичка, односно 10.000 динара за правна лица прописала је Скупштина града, наводи Миленковић.

Широк спектар прекршаја

Готово је немогуће побројати све градске одлуке и евентуалне прекршаје комуналног реда које Комунална полиција контролише. Она се између осталог брине о чистоћи градских улица и зелених површина, тако да се мандатне казне могу изрећи, на пример, када се смеће одлаже ван корпи и контејнера. Кућни љубимци се не смеју изводити у шетњу без повоца и заштитних корпи, изузев штенади до три месеца и паса малог раста. Осим тога, сваки власник има обавезу да покупи измет свог љубимца. Пси ће, између осталог, моћи да се пуштају са повоца једино у Шумарицама, код Хале „Језеро“ и у Кошутњаку на за то обележеним површинама.

Кажњавање се и за бачени опшак на улици. У претходном периоду често се наглашавало да ће на удару бити сушење веша на терасима у екстра зони, уколико је видљив са улице, док на прозорима, терасима и лођама не могу бити предмети или саксије које могу пасти и повредити пролазнике. Није дозвољено трешење тепиха, постелине, изливање воде из клима уређаја, бацање шута и ненаменског отпада у контејнере, стварање дивљих депонија. И таксисти ће морати да се доведу у ред.

Иначе, како је таксативно наведено у опису посла комуналних по-

Новчане казне Комунална полиција почеће да примењује у првој половини маја, па грађани могу бити мандатно кажњени са 2.500 динара, а предузећа износом од 10.000 динара. Ако пријава дође код судије за прекршаје износи се повећавају

ЗА НЕКОЛИКО ДАНА СА ОПОМЕНА СЕ ПРЕЛАЗИ НА КАЗНЕ

ОЗБИЉНА ОВЛАШЋЕЊА

Преглед лица и возила

Комунални полицајац може извршити проверу идентитета лица чије понашање или деловање представља кршење прописа из њеног делокруга. Проверу идентитета комунални полицајац може извршити и на оправдан усмени захтев службеног лица надлежног органа града, односно овлашћене организације.

Провера идентитета врши се увидом у личну исправу или на основу изјаве лица чији је идентитет проверен, а пре провере идентитета комунални полицајац је дужан да упозна лице са разлозима провере његовог идентитета.

Ако комунални полицајац не може да утврди идентитет лица, то лице ће без одлагања довести надлежном органу - ради утврђивања идентитета. Комунални полицајац може извршити преглед лица затецног у кршењу прописа из делокруга комуналне полиције, возила и предмета који су у непосредној близини или под надзором лица које прегледа.

Предмет који је прибављен, употребљен или настао кршењем прописа комунални полицајац ће привремено одузети, издати потврду о привремено одузетим предметима и предати их надлежном органу. У случају кад се против лица од кога је предмет одузет не покрене поступак пред надлежним органом, предмети ће се вратити лицу од кога су одузети.

ти на износ мањи од 2.500 динара. Са друге стране, чињеница је, како наводи председница Прекршајног суда Сузана Рајковић, и да се износ изречене, а ненаплаћене мандатне казне увећава за паушалне трошкове, који зависе од тога да ли је судија једном или више пута позивао прекршиоца. Из тог разлога се не може навести тачан износ, али се може повећати за 800 до 1.500 динара. Ипак, питање је да ли ће ненаплаћене мандатне казне „затрпати“ Прекршајни суд.

До сада је Комунална инспекција подносила прекршајне пријаве. Мандатне казне Комуналне полиције су и за нас новина, тако да не могу овог тренутка рећи како ће бити. Видећемо. Након месец-два рада Комуналне полиције и изрицања казни можемо направити пресек, сматра председница Рајковић.

лицајаца је и надзор у јавном градском, приградском и другом локалном саобраћају, заштита животне средине, културних добара, локалних путева, улица и других јавних објеката од значаја за град, очување градских добара и одржавање градског реда.

Међутим, суштина рада ове нове градске службе, превенција и едукација грађана, како се показало у ова два месеца, постиже се и присуством униформисаних лица на терену. И убудуће ће пре изрицања мандатне казне грађанима остављати разуман рок да поступи по упозорењу.

На пример, давање се сат времена да се уклони ванпијачна тезга, два сата за уклањање шута, а за оне непоправљиве следе мандатне казне. Плаћаће се на лицу места, или како процедура налаже, у року од осам дана, уз доказ да је уплата извршена. У супротном следи прекршајна пријава.

Осим мандатних казни и прекршајних пријава припадници Комуналне полиције имају овлашћење и за примену физичке силе. Сваки припадник ове службе опремљен је палицом и лисцима тако да се не може некажњено проћи уколико неко не жели да се легитимише. У таквим ситуацијама прекршилац се може привести, а новим колегама ће приликом утврђивања идентитета помоћи редовна полиција.

Биће посла

Намеће се питање хоће ли грађани плаћати мандатне казне. Ипак, 2.500 динара није мало за већину грађана, а на предлог Управе за инспекцијске послове, под чијим надзором је и град. Измене одлука се односе на износ новчане казне за физичко, правно и одговорно лице у предузећима.

Те, за разлику од мандатних, такозване казне у распону увећане су и до 10 пута. За физичка лица уместо казни које су се кретале од 250 до 25.000 динара, актуелни распон је од 2.500 до 75.000 динара. Казне за правно лице су од 50.000 до милион динара. Најнижи износ казне за предузетнике је са 2.500 повећан на 5.000 динара.

Уочљиво је да кога уместо мандатне „закачи“ прекршајна пријава и казна у распону не може рачуна-

САША МИЛЕНКОВИЋ, НАЧЕЛНИК КОМУНАЛНЕ ПОЛИЦИЈЕ

STAMBENA ZADRUGA „NAPREDAK“ OSNOVANA 1974

Ul. Kralja Aleksandra I Karađorđevića br 103

36 GODINA POVERENJA

PRODAJE ZAVRŠENE STANOVE POVRŠINE OD 41m2 DO 60m2

/preko puta ATD-a/ NA LOKACIJI UL.ZMAJ JOVINA 45

UGOVARA PRODAJU STANOVA U FAZI IZGRADNJE Rok završetka maj 2012 god NA LOKACIJI U UL. JANKA VESELINOVIĆA br.82 udaljeno od ulice

TELEFONI: 034/335-108 034/335-959

OBJEKTI SU IZVEDENI PO PROPISU U CILJU ZAŠTITE OD MOGUĆEG ZEMLJOTRESA

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

ЦЕНТАР доо Крагујевац

Радно време од 7 – 15 сати

Пословнице: Кнић 510 – 197 Рача 751 – 262 Баточина 842 – 311 Лапово 853 – 710

Благајна у центру: 7 – 18 сати – радним данима 7 – 13 сати – суботом

ЕД Електрошумадија Крагујевац

Централа 307 – 200 Дежурна служба 335 – 195 Прикључци 307 – 368 Пријава стања и рекламације 370 – 300

ЛИТЕРАРНИ ПОДВИЗИ МАЛИХ ПЕСНИКА ИЗ „СТАНИСЛАВА“

Распевано и награђивано Четврто пет

Ученици четвртог пет крагујевачке школе „Станислав Сремчевић“ ове године освојили прегршт песничких награда на домаћим и међународним смотрема литерарног стваралаштва за децу

Захваљујући учитељу Пећи (Предрагу Николићу), који са својим ђацима негује лепу писану реч, готово да нема Крагујевчанина који није чуо за славно песничко одељење четврто пет из Основне школе „Станислав Сремчевић“. Као и сваке, тако ни ове године нису изостале награде и похвале за песме ђака учитеља Пеће, а они су их, и то само у протекла четири месеца, освојили читаву прегршт на домаћим и међународним сусретима и конкурсима дечијег стваралаштва.

На 14. књижевним сусретима „Дани дечијег стваралаштва Гордана Брајовић“, одржаним у Алексинцу крајем априла, у конкуренцији од преко 1.700 радова које су послала деца са читавог подручја бивше Југославије и Бугарске, за најбољу песму на овој престижној

МЛАДИ ПЕСНИК ВАСИЛИЈЕ КАДИЋ СА ЉУБИВОЈЕМ РШУМОВИЋЕМ У БАЊАЛУЦИ

манifestацији, чијим је жиријем председавао Перо Зубац, проглашена је „Страшна песма“ Пећине ученице Исидоре Познановић.

Такође у априлу, на Петом фестивалу дечије поезије бањалучком „Дјечијем царству“, седам Пећиних ученика учествовало је са девет песама у међународној конкуренцији вршњака са нашег говорног подручја и из Словеније и Аустрије. Од 2.160 пристиглих песама жири, на чијем је челу био Слободан Станишић, другу награду за поезију

деделио је „Рецепту за песму“ Василија Кадифа.

Мали песници, ђаци учитеља Пеће, учествовали су и награђивани и на фестивалима „Мика Антић“ у Бачкој Паланци (искључиво посвећен љубавној поезији), смотри посвећеној Дану љубави у Футогу и смотрема посвећеним војвођанским песницима Војиславу Деспотову и Јаношу Сиверију у Новом Саду. Такође, награђивани су и на традиционалној новосадској смотри „Златно звонце“, 39. фестивалу у задужбини Илије Коларца у његовим родним Коларима и нишком конкурсима за дечије стваралаштво посвећеном рођендану Ханса Кристијана Андерсена, на којем је награђена бајка Александра Јовановића „Краљевско кукумајко“.

Ученици овог одељења, уз помоћ осталих четвртака из школе, направили су и школску представу – каламбур „Тајање на звезде“ по мотивима из истоименог филма, Нушићеве „Аутобиографије“ и културне комедије „Није него“.

Своје песничке радове већ су послали и на београдску смотру „Витезово пролеће“ и „Невен“, тако да се и у току маја могу очекивати нове награде, похвале и признања.

З. М.

СЛОВЕНАЧКЕ МОТОРЦИЈЕ У ШУМАРИЦАМА

ФЕЈСБУК ОЖИВЕО ЈУГОНОСТАЛГИЈУ

Дружење бајкера

Бајкери „Вулкан рајдерса“, клуба из Словеније, три дана боравили су у Шумадији код чланова истоименог клуба из Крагујевца, захваљујући четовању на „Фејсбуку“. У Крагујевац их је довела заједничка љубав ка двоточкашу „вулкан кавасаки“, па за 14 словеначких моторција километри и границе нису били проблем да, преко Сарајева, за првомајске празнике дођу у Крагујевац.

Посетили смо Музеј у Шумарицама, упалили свеће код споменика Петом три, обишли пешачку зону и направили круг око Гужанског језера. На жалост, три дана је мало за упознавање лепота Шумадије и дружење са колегама из Крагујевца, рекао нам је Рајко Димитријевић, председник клуба из Словеније, спремајући се да се за Словенију врате преко Мостара.

Дочекали смо их и угостили у нашем клубу у Лужницама, на узвратну посету крећемо крајем маја, а заједнички идемо на велики скуп бајкера у Италију, каже Зоран Кондић, председник „Вулкан рајдес“ клуба из Србије.

М. И.

ИЗЛОЖБА ЕКОЛОШКИХ КАРИКАТУРА

Миленковић у Архус центру

На стару изреку северноамеричких Индијанаца да земљу не наслеђујемо од својих предака већ је позајмљујемо од своје деце подсетила нас је изложба еколошке карикатуре Горана Миленковића, отворена 28. априла у „Архус центру“ (Стара радничка колонија - Улица Првослава Стојановића 8). Отворио ју је Срђан Матовић, члан Градског већа за животну средину, одрживи развој и сарадњу са невладиним удружењима. Изложени су радови настали махом, по речима самог аутора, у последње четири године.

Биће још ових и сличних тема, јер питање екологије и загађења земље све је актуелније, песимистичан је био на самом отварању аутор Миленковић.

Циљ овог уметничко-еколошког пројекта, као и свих које организује „Архус центар“ (назван тако по еколошкој конвенцији усвојеној 25. јуна 1998. године у данском граду Архусу), је да успостави сарадњу између грађана и локалне самоуправе и омогући демократске процесе из области заштите животне средине. Циљне групе пројекта су грађани, представници локалних самоуправа и представници медија.

Примена Архуске конвенције на подручју ових управних округа допринеће њеном спровођењу од стране доносиоца одлука у локалним самоуправама као једним од главних носиоца обавеза конвенције, мишљење је чланова крагујевачке испоставе „Архуса“ и организатора Миленковићеве изложбе еколошких карикатура.

З. М.

ЕЛАСТИЧНИ СТУБИЋИ ИСПРЕД ШКОЛЕ

Први у Србији

Полицијска управа Крагујевац, у сарадњи са Јавним комуналним предузећем „Паркинг сервис“, и ове године споводи пројекат „Безбедност деце у саобраћају“. Испред школе „Радоје Домановић“ у Улици Светозара Марковића прошле седмице постављено је 37 еластичних стубића како би се обезбедили пешачки прелаз и „лежећи полицајац“, јер је уочено да је тај прелаз, најпре намењен ђацима, често угрожен неправилно паркираним возилима. Износ од 132.000 динара обезбедио је „Паркинг сервис“, а пројекат

пројекта, наставити са улагањем у безбедност школараца.

А. Ј.

КАРНЕВАЛ ЗА ДАН ГРАДА

Награда за најлепшу маску

Најлепше маскиран учесник сутрашњег карневала биће награђен викендом на Копаонику, носилац друге награде породичним ручком, а трећепласирани курсом у Школи пливања

Дан града и ове године биће обележен и карневалом, а крагујевачки малишани сутра ће имати

разлог више да се тачно у подне нађу на тргу Код крста. Наиме, Туристичка организација Крагујевца ове године одлучила је да уведе такмичење за најбољу маску.

Најлепше маскиран учесник карневала биће награђен викендом на Копаонику, носилац друге награде породичним ручком, а трећепласирани курсом у Школи пливања. Награду ће добити и најбоља групна маска, а учесницима карневала биће, по речима директорке Туристичке организације Снежане Милисављевић, подељени и сувенири, мајиче, качкети и слични поклончићи.

Сви који желе да учествују у такмичењу за најбољу маску могу да се пријаве у Туристичко информативном центру, који се налази на платоу код „Робне куће“. Своје

учешће у карневалу већ су потврдили ученици девет основних школа, малишани из обданишта Установе за децу „Нада Наумовић“ и шест спортских клубова. И ове године карневалску поворку пратиће чланови Удружења љубитеља фића својим возилима и бајкери Мото клуба „Смак“. Наравно, сви који желе да се прикључе најлепшој манифестацији поводом Дана града су добро дошли, каже Снежана Милисављевић.

Карневалска поворка кретаће се традиционалном трасом. Учесници ће се окупити у Пешачкој зони, а затим кренути Улицом Саве Ковачевића, скренути у Улицу Зорана Бинђића, па кроз Николе Пашића стићи поново у Пешачку зону, где ће их чекати бина и добра забава.

М. О.

КАД ПОРАСТЕМ БИЋУ ПАС

Баш сам гладан, а шерпа је празна

Нећеш ме тако заварати

О-хо-хо, баш добар комад

Идем сад мало да дремнем

Сценарио и режија: Раге Миливојевић

НЕБОЈША РАДОСАВЉЕВИЋ РАУС, ФОТОРЕПОРТЕР

Аутентично гледање кроз објектив

Потеру води Милан Пурић

Ја сам обично градско дете, једино сам због професије којом се бавим постао мало познатији Крагујевчанин. Где си и како провео детињство?

Родио сам се и живео у првој барици до Соколане, потом сам се селио од зграда код гробља, преко солитера код хале, до „Лепа Брне“ код моста. Селачајући се из једног у други део града стицао сам многобројне другаре са којима сам делио, кад са ове дистанце погледам, безбрижне дане. Као да смо живели сто живота, јер смо делили своје животе са стотинама малих тајни.

Шта је обележило твоје момковање у Крагујевцу?

Сорга, Мића Турчин, Сале и ја смо највише времена проводили заједно и „припремали“ се за живот. Провинција је чудо! У свачију кућу сам ушао, стотине су биле код мене и то је отвореност и комуникативност која постоји у малој средини. У то време престале

Кад човек озбиљно почне да се бави фотографијом, мора да зна да она није само одраз стварности, већ садржи и ауторов став према тој стварности. Ако тога нема, онда је фотографија, напосто, дело фотоапарата, а она треба да буде визуелна чињеница са душом

тографије. Професионално сам почео са објављивањем у Погледима, Студентским новинама, НОН, Младина, па потом су дошли Еурека, Цу бокс, Вечерње новости, Старт и - постао сам професионалац. Штета што данас млади немају такву шансу.

Да ли је фотографија само визуелна чињеница или она има и душу?

Кад човек озбиљно почне да се бави фотографијом, мора да зна да она није само одраз стварности, већ је одраз и ауторовог става према ситуацији коју фотографише. Тај став је заправо оно што фотографију чини другачијом, нарочито у данашње време дигиталних фото апарата. Ако се не види тај ауторов став, онда је фотографија напосто дело фото апарата. Наравно да као што слике сваки човек чита, тако исто и фотографије свако види на свој начин, па та размена између човека и фотографије може дати визуелну чињеницу са душом.

Које су фотографије за тебе најзначајније?

Оне које смо радили као врсту перформанса „Весела одела“ Видан, Гоја, Јасмина и ја, где је неко сликао, неко шио прслуке, а ја фотографисао. Потом неке модне фотографије и на крају нешто што је била насловна страна књиге „Догађање народа“, где сам овековечио билборд са Милошевићевим ликом и козе које стоје испод билборда и гледају у њега. То је баш неко моје виђење и став према целој тадашњој ситуацији.

Колико и каквог рада је потребно да се постане мајстор фотографије?

За званичну титулу потребно је да си добар фотограф и изузетно упоран у слању својих радова на конкурсе и стицање одређеног броја поена. За незваничну титулу такође треба да си добар фотограф чији радови се често виђају у медијима и да направиш неколико својих изложби. Моје колеге из целог света плаше се да прави мајстори и права фотографија полако умире пред навалом нових техника.

Како се кроз фото апарат види дух Крагујевца?

На својим фотографијама никако не могу да видим тај дух, али

равно, тако и у Београду и осталим нашим градовима, па кад из Блица траже фотографије, уредник се увек нађе у проблему коју од безброј да стави у новине.

Фотографисао ли си предео око Крагујевца и како видиш нашу околину за живот?

Као градско дете нисам имао своје село, али свиђа ми се цела Србија, а предели око Крагујевца су и са уметничке и са реалне стране изузетно лепо и узбудљиви.

Кад овако у пролеће процвета или кад у јесен почне да жути, пут према Сабанци изгледа као права бајка. Милина коју ретко ко други има. Та природа ми је просто наметнула жељу да имам кућицу са двориштем, јер је то очигледно потреба нас који смо одрасли по солитерима.

Које фотографије шаљеш у свет кад неком желиш да представиш Крагујевца?

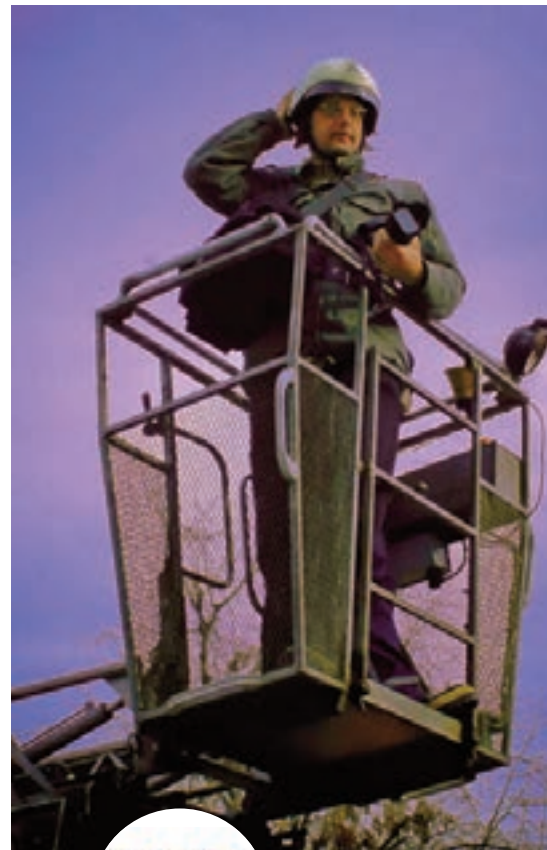
Ранијих година кад смо били у центру светске пажње слао сам реалне фотографије бурних, не тако лепих догађања код нас. Нажалост, то је било такво стање. Сада се трудим да по граду пронађем лепе тргове или зграде и да их представим у неком углу како их већина наших суграђана не види. Као и сви Крагујевчани волим овај град и увек се трудим да га и на сликама представим у најбољем светлу.

Како изгледа крагујевачки спорт кроз твој објектив?

И спорт као и, на пример, култура опстају „на мишиће“. Како се то у главном финансира од, да тако кажем, вишка пара, а сви знамо у каквој смо ситуацији, једноставно слабо функционише. Кад се нађу неке паре, годину две нешто градиш, па онда нема више пара и све се врати на почетак

Идеш ли на пијак и волиш ли пролећну и јесењу експлозију боја на њему?

Волим да идем на пијак, али не тако често, јер се ту најбоље виде боје прелепих предела око града. Оне боје које се виде по околини, кроз поврће и воће одсликавају сву раскош и представљају један од мотива што се жи-

ви овде. Примећујем да се на пијак сада иде око подне, за разлику од наших родитеља који су то обављали раним јутром.

Шта би пренео у Крагујевца са сликом коју си сликао по свету?

Са улица страних градова које сам обилазио и фотографисао пренео бих чисте лепо уређене тргове и улице, нове аутомобиле и људе који путују. Волео бих да пренесем и ведрину и радост људи које сам сретао на спортским приредбама. Очигледно је да они живе у свету где су се готово сви егзистенцијални проблеми решили и где се ужива у животу.

Како замишљаш да ће град изгледати за 50 година?

Како је град скоро педесет година био средиште велике војне и аутомобилске индустрије, било је очекивати да се много развије. Нажалост, у комунистичко време већина пара је завршавала на неком другом месту. Очекујем да ће се у будућности дешавати нешто друго и да ће град имати својих пара да се развија. Надам се да ће они који буду водили град знати да избегну замку у коју је упао Београд који није решио главне инфраструктурне проблеме, а посебно саобраћај. Очекујем један леп и модеран град за то време.

Шта си добио од крагујевачког духа, а шта си му дао?

Кроз дружење са пуно људи мислим да сам добио све оно урбано што је најбоље. Професионално сам му дао хиљаде и хиљаде докумената који сведоче о њему и људима који су ту живели у моје време. Уосталом, да ли има мог доприноса крагујевачком духу најбоље ће просудити наши суграђани.

су поделе на колонце, парканце и остале, па смо заједно возили бицикле. шврљали околином и ишли на журке.

Каква је улога породице у твом животу?

Улога породице је веома важна, али није пресудна. Човек може и без породице да направи нешто добро, али је веома важно да у њој нађе ону топлину која се осети кад уђеш у кућу и кад осетиш да њој припадаш целим бићем. Осећај да си оставио потомство и живео са највише љубави око себе је неописив. Скоро ми је један од Крагујевчана, који је имао и велику фирму, и велике паре, и буран живот, рекао да је тек кад је све то изгубио схватио колико је породица важна у животу. Добро је да то човек зна пре него што је уништи.

Када и како си се определио за професију којом се бавиш?

Мој друг је имао лабораторију и уз њега сам почео аматерски да се бавим фотографијом. После тога отац ми је купио машине за прављење слика и фото апарате. У то време, осамдесетих година, постојало је много новина у којима си могао да објављујеш своје фо-

DR PAVIĆEVIĆ
GINEKOLOŠKI – AKUŠERSKA ORDINACIJA

Milovana Glišića 15
Tel/fax: 034 / 461 339
034 / 463 333
Mob: 063 / 619 436

Stomatološka ordinacija
Dr BLANUŠA

034 466 308 064 12 23 661
Kragujevac Zmaj Jovina 43

radno vreme
od 8-12h
17-19h

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA
PARODONT

Prim.Mr.sc.Š.
Simić Dr Momčilo
Specijalista za bolesti usta i zuba

Protetika
Hirurško lečenje
rasklačenih zuba
Hirurško usađivanje zuba
- metalni implantanti
Beljenje zuba - Beyond metoda

Milica Pavlovića 10 - 333-506 063 631 486

DAM

Kolor G1
Jovana Ristića 111
034 330 432

Kolor G2
Kneza Mihaila 56
034 300 191

Kolor G3
Vladimira Holovica 14
034 340 301

Бесплатан превоз за везу паролитине
Радиње и недељом

DR ALARM

UGRADNJA
SERVIS
PROJEKTOVANJE
ALARMNIH SISTEMA

Miroslava Antića 4
Tel-Fax: 302 380, 063 605 318

САРКОГ
servis biro opreme

Foto kopir aparata, Telefakse
Elektrokalculatora
Laserske i matične štampače
Reciklaža glava i toner kasete
Prodaja novih i
recikliranih
fotokopir
mašina

KNEZA MIHAILA 56
Tel. 338 920, 302 919, 065 618 74 99

МЛАДИ КОШАРКАШИ „ШУМАДИЈЕ” ОСВОЈИЛИ ТРОФЕЈ У БОЛОЊИ

Ђоковић најперспективнији

У конкуренцији 12 тимова из пет земаља дечаца из „Шумадије” рођени 1996. године победили су на турниру у Болоњи који је организовало Спортско друштво „Фортитудо”. Криво Ђоковић проглашен је за најперспективнијег играча ове смотре

На међународном кошаркашком турниру за млађе кадете (дечаца 1996. године) у Болоњи у јакој конкуренцији 12 тимова из пет земаља тријумфовали су млади кошаркаши крагујевачке „Шумадије”. Турнир под именом „Даимилопту” (у преводу „Лопта од мене”), девети пут по реду организовало је Спортско друштво „Фортитудо” из овог града.

У Болоњи постоји и Спортско друштво „Фортитудо” које је и организатор овог турнира, али и „Паланкестро Фортитудо” који је много познатији нашим љубитељима кошарке из Лиге шампиона, објашњава Срђан Ивановић Пега, тренер „Шумадије”, којем ово није први пут да учествује на овој манифестацији јер су на истом месту пре четири године његови пулени били вицешампиони. Пут Болоње упутила се екипа „Шумадије” појачана стручним консултантом, легендом наше ко-

МЕЂУНАРОДНИ ТРИЈУМФ МЛАДИХ КОШАРКАША „ШУМАДИЈЕ”

шарке Богољубом Ђурићем Боцијем. Турнир је организован тако да су деца и чланови стручног штаба спавали код италијанских домаћина и вршњака.

На турниру је учествовало шест италијанских екипа, домаћини из СД „Фортитудо”, млађе категорије „Фортитудо паланкестра” и дечаца из још четири локална кошаркашких клуба из Болоње и околине. Од гостујућих екипа сем нас из Србије позвани су, пошто се на турниру учествује искључиво по позиву, КК „Крушевац”, два клуба

из Хрватске, „Чапљина” из БиХ и клуб из Словачке Бистрице, објашњава Пега Ивановић.

Прву утакмицу са организаторима добила смо без проблема са петнаестак разлике, али се „Чапљина”, веома перспективан тим са три клинца који већ имају преко два метра, показала као тврдо орач, али смо ипак „преломили” мећ и добила их. Заузевши прво место у групи, каже Пега.

У полуфиналу су их чекали њихови домаћини „Паланкестро”, али су „Шумадинци” водили све

време и привели меч крају са десетак разлике.

Након победе над „Крушевцем” у полуфиналу одиграли су финале са екипом „Задра”, клуба са великом кошаркашком традицијом и историјом на екс ЈУ простори-ма.

Није било лако. У питању је изузетно талентована, перспективна и уиграна екипа. Демонстрирали су нам стару задарску школу шута – шта год да су шутнули погодили су. Прве три четвртине водили су све време са пет до

ПРЕД ГОЈКОМ ЂОКОВИЋЕМ СВЕТЛА КОШАРКАШКА БУДУЋНОСТ

10 поена разлике. Савладали смо их тек на крају агресивном одбраном преко целог терена и добили тесним коначним резултатом 67:64, па је славље могло да почне, завршава Пега рапорт из Болоње, истакавши да је што се организације тиче све било на изузетном нивоу, а навијање на препуним трибинама коректно.

Све је било супер, сем суђења. Тамо је увек тако, суде неки клинци, тако да је то катастрофа. Па, када се ја што сам освојио турнир жалим на суђење, замислите шта имају тек да кажу они остали, искрен је наш саговорник.

Криво „Шумадије” Гојко Ђоковић од стране организатора у тако бројној и јакој конкуренцији проглашен је за најперспективнијег играча турнира, а Пега и Боци искористили су путовање да покажу младим кошаркашима лепоте и знаменитости Болоње и Венеције.

З. МИШИЋ

УСПЕХ НА „ПУШКАШ-СУЗУКИ КУПУ”

Крагујевчанин скинуо скалп Реалу

Млади крагујевачки фудбалер Филип Холендер био је, као играч „Хонведа”, стрелац кључног гола против омладинца мадридског „Реала” у финалу „Пушкаш-Сузуки купа” у Будимпешти

Није мала ствар савладати мадридски „Реал”. А, ако је та победа извојевана тек у петој серији пенала, онда је сам тај трофеј и спортски „скалп” великана још слађи. Актер овог великог спортског подвига је наш суграђанин, млади фудбалер Филип Холендер (16), о чијим смо партијама у будимпештанској фудбалској „Хонвед” академији већ више пута писали.

Повод за нову причу је освојен трофеј „Пушкаш-Сузуки купа” (који се већ четврту годину игра у спомен на виртуоза фудбалске лопте) и то у конкуренцији некадашњих Пушкашевих клубова: „Реала”, „Панатенаикоса”, „Ференцвароша”, као и фудбалске академије славног румунског аса Хација и школе фудбала које носи име Ференца Пушкаша. Овогодишњи куп игран је од 22. до 25. априла у Будимпешти, с тим што се финале традиционално одиграва у Сехешфехервару, родном Пушкашевом родном месту.

Будимпештански „Хонвед” у коме је наш Филип Холендер већ другу сезону „пао” је у групу са „Панатенаикосом” и „Хаци академијом”. На дан отварања турнира утакмицу са Хацијевим тимом Филип је добио јак ударац у колено и тренер га је заменио. У наредној утакмици са „Панатенаикосом” такође је замењен на полувремену, јер је осећао последице повреде. Али, до финалне утакмице турнира са омладинцима „Реала” успео је да се опорави и био задовољан, јер нема човека који се бави фудбалом да не сања и машта о сусрету са славним Мадрићанима.

Пре те утакмице „залегли” су лекари, масери и терапети да му „опораве” колено, али Филип је био свестан да због повреде није у идеалној форми. Није желео да се игра са угледом и шансом за победу свог клуба, па је на тренерово питање да ће га ставити у стартних 11 искрено одговорио да је за тим боље да не почне, већ да се екипи придружи касније. Тренер је уважио његове разлоге и мотиве.

Од старта утакмице „Реал” је доминирао. Имао је већи посед лопте и чини ми се да су се моји саиграчи уплашили од његовог рејтинга и славног имена. Ипак, стрпљиво сам седео на клупи и чекао своју шансу. Мадрићани су повели

ФИЛИП ХОЛЕНДЕР СА ПОБЕДНИЧКИМ ПЕХАРОМ

из слободног ударца, а, ми, срећно изједначили из једног корнера. Тренер ме је послао на загревање још у првом полувремену али сам ушао тек у другом. Стигли смо до пенала који одлучују о победнику. Нисам се размишљао ни једног секунда, моја жеља била је да изведем последњи, пети казнини ударац. У читавом тиму пријавило се само још четворо извођача једанаестераца, тако да ми је тренер услишио жељу. Тек када смо ми извођачи пенала кренули ка центру и док су се капитени и судије договарали о избору стране и редоследу помислио сам: „А, шта ако ни не буде пете серије? ако се све раније заврши? Али, било је већ касно, потиснуо сам ту мисао да ме не деконцентрише и потрудио се да останем миран и не разочарам породицу која дошла из Крагујевца да ме бодри на трибинама стадиона”, наставља Филип.

Није било лако онима са тањим живцима. Повео је „Хонвед” а „Реал” изједначио. Исто је било и у другој серији, а у трећој је играч „Реала” промашио. У претпоследњем извођењу успешни су били и Филипови саиграчи, али и Мадрићани, тако да је он, као што је желео и маштао дошао у прилику да реши утакмицу.

Пришао сам лопти. Имао сам чудан осећај. Са трибина је стизала велика подршка навијача, ал их ја нисам чуо. И њихов голман, искусно, покушао је да ме испровоцира гестовима као и сви „Реалови” играчи. Није им пошло за руком јер нисам ни обраћао пажњу на њих. Нисам ни хтео да

ХОЛЕНДЕР У АКЦИЈАМА СА „ПАНАТЕНАИКОСОМ” И ХАЦИЈЕВИМ ТИМОМ (СА ЛОПТОМ)

размишљао: „Шта ће бити ако омашим”? Сачекао сам знак, исцисао голмана у једну и шутну лопту у други угао. Тада сам чуо узвик публике и видео саиграче како трче ка мени. Славље је могло да почне, завршава он.

Тамошња спортска штампа хвали „хладнокрвно и искусно извођење пенала” младог Филипа „који није подлегао притиску и важности и тежини ситуације”. По његовим речима, пет минута после извођења пенала добио је поруку од једног енглеског менаџера у којој му је честитао на „победи и мајсторски изведеном пеналу”. Филип је увек истицао да воли енглеску логику. Коинциденција?

Зоран МИШИЋ

ВАСКРСЕЊЕ ДЕВЕТЕ УМЕТНОСТИ У ДОМУ ОМЛАДИНЕ

Жив је стрип, умро није

Препразнична субота к'о рођена за берзу стрипова у Дому омладине у организацији Удружења љубитеља девете уметности „Свет стрипа“. Комикс идиљу употпуњује пригодна музика „Кербера“.

По столовима се разврзоше стрипови, насловне стране буде носталгију и подсећају на старе, лепше дане. Теку берзански разговори и мешетарења.

- Колико иду примерци „Златне серије“, пита колекционар из Бовљева, власник „преко 300 комада истих, плус 'Лунових' издања“.

- „Златна серија“?! Од 50 до 5.000 кинти, зависи који примерак и како је очуван, одговара берзанац овдашњи.

Ех... стрип је у време соцреализма био субверзивна делатност (све до појаве „Мирко, пази метак!“). А данас, како да човеку не заигра локалпатриотско срце када види земљакињу Марију Шерифовић као стрип јунакињу манге или бесмртног Бату Животињу у нечему као реклама за „Кантер“ или „МОХУ“ што се кличе „Сонс оф Бата“. Амејзинг.

■ Од Бонелија до Зиндовића

На берзи и стрип издања Лејна, Маркса и Анштајна за почетнике, затим некадашња „школска“ пригодна издања лектире „Пан стрипа“, од „Илијаде“ до „Ромеа и Јулије“ и класика - укоричена издања „Политикиног забавника“, домаћа продукција „Атле бича божијег“ и чак један примерак анегдота о познатим Крагујевчанима Миће Милорадовића међу бесмртницима девете уметности.

За багателних 100 кинти - чудо! Милина: „Загор против вампира“, Текс и „Црвени тигар“, па свевременска „Златна серија“ и „Лунов магнус стрип“, крими приче Ника Рајдера, Алан Фордови (сви формати и издавачи), сва Бонелијева „сатанистичка деца и ураци“, „Дијаболик“, Дилан Дог, Марти Мистерија, Мистер Но,

ТОЗИНИ ЈУНАЦИ НА ПЛАКАТУ КРАГУЈЕВАЧКЕ БЕРЗЕ СТРИПА

Од нових издања која промовишу издавачке куће „Комико“, „Феникс прес“ и „Лавиринт“ изложени су репринти (од 1937. до 1955.) „Златног доба“ са „библијом и алфом домаћег стрипа“ чувеним „Бавољим шегртом“, па „Енеа“ - часопис за афирмацију стрипа и андерграунд икона „Мачак Фриц“ Роберта Крампа који је деценијама „кварио“ генерације изводећи их на прави пут.

Ту је антологија српског стрипа за 2009. годину (са радовима двојице Крагујевчана Бориса Баклије и Марка Николића), култна црнохуморна „Легија непромочивих“...

Пошто на млађима свет остаје, умне главе из Удружења „Свет стрипа“ уручују луксузно издање „Новог српског стрипа“ млађаноме Јанку Зиндовићу (о чијим смо наградама на београдским салонима већ писали) да истраје у овом лепом позиву.

- Уручујемо ово издање у знак подршке нашем петнаестогодишњем суграђанину Јанку, који је својим радовима већ наговестио каријеру стрип аутора. Пратимо рад овог младог аутора, а овај гест показује да ћемо покушати на све начине да афирмишемо младе таленте из Крагујевца. Само напред Јанко, ускликнуо је заступник Удружења „Свет стрипа“ Небојша Весовић по стрип форумима познатији по нику Ултрас.

Од Ултраса сазнајемо да је Удружење ос-

На традиционалној берзи стрипова нова издања представиле су издавачке куће „Комико“, „Феникс прес“ и „Лавиринт“, а окупљање стрипација увеличао је својим доласком легенда екс Ју стрип сцене Светозар Тоза Обрадовић. Чланови Удружења љубитеља девете уметности „Свет стрипа“ најавили међународни фестивал за почетак јула

новано 12. јануара ове године, да већ броји 68 чланова и то не само из Крагујевца, већ и Београда, Чачка, Ниша, Новог Сада, Зрењанина, Сарајева, Скопља, Бања Луке,

Загреб, Подгорице, Будве, Краљева, Пљеваља, Вршца, Лесковца, Врања, Лебана, Косовске Митровице, Смедерева, Јагодине, Трстеника, Зајчара... Али и Швајцарске, Норвешке, Америке, Бахреина...

■ Да иживи српски стрип

Од Крагујевчана у „Свету стрипа“ су Небојша Весовић (оснивач), Горан Илић „Олимпија“, Слободан Миливојевић Бобански, Александар Сретеновић из „Пропаганде 117“, Ненад Лазаревић, Владимир Грујић, Милан Јовановић, Димитрије Ке-

бара, Војислав Вукомановић, Неделко Весовић, Иван Дубљанин, Урош Обрадовић...

- Наша жеља је да берза не буде само окупљање нас колекционара, већ да људима који нису упознати са стрипом пружимо информације шта излази, како набавити... Омогућена је размена старих стрипова, уз презентацију актуелних издања. Крагујевчани који су се одзвали позиву поздравили су акцију, а то нам је било најважни-

НЕБОЈША ВЕСОВИЋ УЛТРАС УРУЧУЈЕ ПОКЛОН МЛАДОМ ЈАНКУ ЗИНДОВИЋУ

ОРГАНИЗАТОРИ, ИЗЛАГАЧИ, КОЛЕКЦИОНАРИ

је, оцењује Ултрас другу крагујевачку берзу стрипа и најављује још „жешће и веће стрип догађање“ - Међународни фестивал под називом „Крагујевац године прве“ од 1. до 3. јула ове године.

Да је берза успела сматра и Милан Јовановић, један од оснивача удружења.

- Треба је и чешиће организовати, не на годишњем, већ месечном нивоу, да размена стрипова буквално „уђе људима у крв“.

- Дошло је доста људи из других градова, које смо до сада познавали само са интернет форума. Стрип је то заслужио. На берзи је добар одзив купаца, иако су ове године највећи издавачи „Весели четвртак“ и „Бели пут“ изостали због тешке материјалне ситуације, цени Димитрије Кебара, такође један од подвижника „Света стрипа“.

Да добро иде на берзи потврђује и излагач и колекционар Војислав Вукомановић, а његово оштро берзанско око уочило је да најбоље иду примерци Мистер Носа и Кена Паркера.

На КГ стрип хепенинг заупцао је из Ковина и Сениша Ђулафић Ђулафић који је прошлогодишњој манифестацији чак и кумовао назвавши је „Крагујевац године нулте“.

- Одувек постоји жеља нас форумаша да се састанемо. Крагујевац се намеће географско решење јер је центар Србије. Овогодишња берза је боља, богатија и занимљивија од прошлогодишње, али биће све то још садржаније почетком јуна, гарантује Ђулафић који не крије своју радост што је на берзи пронашао (код Фризбија) „сјајну књигу стрип књижевног теоретичара Васе Павковића“ под називом „Слатки стрип“.

■ Није другоразредна уметност

Наравно, све се одвија под будним оком Светозара Тозе Обрадовића, легенде југословенске и садашње наше сцене, сценаристе који се четири деценије профи бави стрипом, створивши за то време (махом у тандему са земљаком из Новог Сада Банетом Керцом) неумрле ликове наше стрип историје попут „Кет клоу“, „Поручник Тара“, „Лун краљ поноћи“, „ЈУ Блек“, „Извидник Род“, „Кели Брандо“...

На штанду је изложена његова монографија „Новосадског стрипа“ јер Тоза подсећа на ону стару: „Све што није забележено, заборављено је, а штета да се једна толико дуга и квалитетна традиција бављења овом уметношћу код нас једноставно заборави“.

На берзи од његових радова из седамдесетих и осамдесетих нема шта нема. Са потписом аутора на лицу места вреди дупло. И берза стрипа има своје законе.

Тоза је чест гост на оваквим манифестацијама јер покушава да се оживи стрип, како у земљи (Пирот, Лесковац, Зрењанин), тако и у региону (Макарска) и драго му је да се ради на томе да стрип поново „заживи, рашири се и стекне популарност“.

- Битне су овакве смотре да се читава прича о нашем стрипу не би свела и завршила на два слова: Београду и Новом Саду. Људи се окупе, друже, упознају, многи клинци први пут сазнају шта је стрип, који је и у златно доба словио за „другоразредну уметност“. Као делатност стрип је отворен за све садржаје: забаву, образовање, промоције... Па чак, и политичких партија, збори Тоза.

Од њега ексклузивно сазнајемо да ће ускоро једна политичка партија своју промоцију и предизборне делатности базирати на форми стрипа.

Која?

Е, то ипак морате прочитати у самом стрипу.

Зоран МИШИЋ

ЛЕГЕНДА ДОМАЋЕ СТРИП СЦЕНЕ СВЕТОЗАР ТОЗА ОБРАДОВИЋ

Блек и Марк, Кен Паркер алијас Дуга пушка, малени Дампири, Симпсонови...

Од самог отварања берзе фанови Мистер Ноа и Дуге пушке најодлучнији су да попуне своје колекције. Ни секција „загораша“ није за потцењивање.

За само 50 кинти на берзи се „ваљају“ (и то очувани) примерци некада култних „Стрипотек“, „Стрип забавника“, „Ју стрипова“, старих и легендарних „Дениса“, „Стрипа 82“, италијанских „Марвел издања“, „Дивље магије“...

Наравно, ту су и „Астерикси“, чија се цена креће од 400 кинти до сомића, манга (није са Маријом и Батом) која се чита одпозади...

РАЗГОВОР С ПОВОДОМ: МИЛАН МИЛАДИНОВИЋ, ПИЈАНИСТА

Стално окружени класичном музиком

Куповином клавира Крагујевац се коначно ставио на музичку културну мапу Србије и добио диван концертни простор у галерији Универзитета. Клавира за град и Универзитет није луксуз, већ културна потреба која дефинише град у истој мери као и паркови, булевари, библиотеке, позоришта, каже млади пијаниста који је први на њему наступио, а сав приход од концерта поконио као донацију

Разговарао Мирослав Чер

У организацији Универзитетске галерије почео је низ донаторских концерата истакнутих домаћих уметника у циљу обезбеђивања средстава за нови полуконцертни клавира. Нови инструмент купљен је на иницијативу председника уметничког савета за музичку делатност на Универзитету Виолете Шаренац, међутим целокупна сума за куповину клавира још није подмирена. Остало је још да се уплати око 400 хиљада динара, а до тих средстава се може доћи једино донацијама. Највећи део средстава обезбеђен је из касе Универзитета, а помогао је и ФИЛУМ.

Нови инструмент већ је смештен у галерији, а први је на њему свирао наш познати пијаниста Милан Миладиновић. Млади пијаниста представио се овдашњом публици реситалом „Ноћ као инспирација у музици“, а на програму су се наша дела Бетовена, Шопена, Дебисија и Листа.

Милан Миладиновић је рођен у Нишу, а клавира је почео да учи са 13 година и за само шест година завршио је нижу и средњу музичку школу у Нишу, у класи професора Боривоја Младеновића. Редовне и магистарске студије кла-

вира завршио је на Академији уметности у Новом Саду, у класи професорке Светлане Богино. Након тога, као ДААД стипендиста, дипломира на чувеном УДК (Универзитет уметности у Берлину), у класи проф. Фабија Бидинија. Добитник је бројних награда у земљи и иностранству и наступао у нашим и светским најзначајнијим дворанама.

Куповина клавира за град или Универзитет није луксуз, већ културна потреба која дефинише град у истој мери као и паркови, булевари, библиотеке, позоришта. Куповином клавира Крагујевац се коначно ставио на музичку културну мапу Србије и добио диван нови концертни простор у галерији Универзитета, објашњава наш саговорник.

Ово није први пут да се укључујете у овакве акције.

На позив професорке Виолете Шаренац са одушевљењем сам прихватио да одржим први донаторски концерт за клавира у Крагујевцу. Како сам и сам водио десет година акцију за куповину клавира у Нишу, која се успешно завршила, одазвао сам се са великим ентузијазмом. Одржањем од свог хонорара дао сам додатни допринос у жељи да помогнем одличној идеји која ће много значити не само за Крагујевац, већ и за читаву Србију. Веома је значајно да је Крагујевац, поред одличног ин-

Идеја ми је да се развије предрасуда о томе како је класична музика озбиљна и да је доступна само малобројним заљубљеницима и професионалцима

струмента, добио и нови прелепи концертни простор. То је одличан предуслов за даље напредовање културних програма у Крагујевцу и отвара могућност доласка врхунских страних уметника који су до сада наступали само у Београду, Нишу и Новом Саду који једини имају адекватне професионалне инструменте.

Зашто сте се одлучили да помогнете баш Крагујевцу? Сличне проблеме имају бројни градови Србије.

Радећи као професор на Академији у Новом Саду имао сам прилику да упознам доста талентованих младих људи из Крагу-

Куповина концертног клавира је луксуз за једну породицу, али нужна потреба за град. Требало би чак да говоримо о потреби да се купе адекватни професионални инструменти за најталентованије младе музичаре како би се успешно развијали

јеваца. Крагујевчани заиста могу бити поносни на плејаду сјајних талентованих младих музичара. Тек сада имате прилику да уживате, а и постанете свесни какво културно благо постоји у вашем граду. Веома ми је битно да сам након одлично посећеног концерта упознао тим ентузијаста са ФИЛУМ-а и Универзитета који могу много да допринесу даљем развоју концертне сезоне у Крагујевцу. Наравно, за то им је потребна финансијска подршка града и Републике.

Другим речима, за врхунске резултате у уметности морате да имате адекватан инструмент?

Куповина концертног клавира је луксуз за једну породицу, али нужна потреба за град. Требало би чак да говоримо о потреби да се купе адекватни професионални инструменти за најталентованије младе музичаре како би се успешно развијали. Не можете се припремати за трке Формуле 1 ако вежбате на половном, старом ауту. За врхунске резултате у уметности такође морате да имате адекватан инструмент. Но, за Србију као сиромашну земљу, велика је ствар да макар што више градова, академија и школа добије професионалне клавира како би се дала прилика младима да даље напредују и припремају се за освајање интернационалних награда и презентацију наше културе у свету.

На концерту у Крагујевцу публици је изненадило што сте говорили о делима која изводите.

Моји концерти су специфични јер се обраћам публици и говорим о делима која свирам. Циљ ми је да максимално приближим садржај музике сваком у публици. Класична музика је музика као и свака друга само је треба адекватно промовисати. Људима је по-

ребно да се навикну на нови звук, јер смо преко мас медија бомбардовани електронским звуцима, а уз неколико информација о делима сви могу у потпуности да уживају у врхунским делима.

Идеја ми је да се развије предрасуда о томе како је класична музика озбиљна и да је доступна само музичарима. Данас се на медијима максимално промовише индустрија поп музике. Мелодије лако улазе у уши, песме су кратке и зато су лако доступне свима. Класична дела трају много дуже и захтевају велику концентрацију.

Савремено друштво и глобализација, која прожима скоро све аспекте живота, форсира брзу размену информација које примате без великих размишљања, дубоких осећања и проживљености. Класична музика је оаза која људе може вратити хуманим вредностима. Довољно је само да се присетите музике за филмове и цртане филмове. Схватићете да сте у ствари стално окружени класичном музиком, али је не примећујете, јер је она интегрисана у изражавање визуелног емотивног садржаја или атмосфере у филму. Дакле, служи највећем и најдубљем осећању и сагледавању света које је доступно свима, а не само професионалцима.

Поред честих наступа у Србији, гостујете и на светским сценама.

Након овог реситала имаћу неколико концерата по Србији и у Риму, Хелсинкију, Лондону и Утрехту. Пуно путујем и заиста сам срећан да имам прилику да упознам најразличитије културне средине, а уједно и репрезентујем нашу културу у свету. Спортисти и уметници су наши најбољи амбасадори који снажно и ефектно мењају негативна предубеђења која, након бурних недавних времена, постоје о нама.

КОНЦЕРТ ЗОРАНА ХРИСТИЋА

Пролеће у Крагујевцу

Зоран Христић, један од наших највећих савремених композитора, поводом Дана града покониће свим Крагујевчанима концерт под називом „Пролеће у Крагујевцу“, који ће се одржати у свечаној сали Прве крагујевачке гимназије, у четвртак, 5. маја, у 19 часова. У програму учествују катедрални октет „Свети Роман Мелод“, мешовити хор „Кир Стефан Србин“, камерни гудачки оркестар „Шлезингер“, тамбурашки ансамбл „Крагуји“ и квартет „Камерна банда“.

На програму концерта, поред Христићевих композиција „Пашона“, „Симпл Србија“, „Сунце јарко“ и „Прошета Најцел Балканом“, љубитељи класичне музике моћи ће да уживају у делима Војне Нешић, Ђузепе Вердија, али и адаптацији „Вивалдијевог пролећа у Крагујевцу“.

Све ово пратиће клавира Милоша Новичића, као и солисти Даница Кристић и Љиљана Ранковић на виолини, а диригент су Марко Нешић и Зоран Христић. Стваралаштво Зоран Христића

обухвата многе музичке жанрове: камерну и симфонијску музику, балете, музику за телевизију, радио и филм. Аутор је и музике за отварање Зимске олимпијаде у Сарајеву. Између осталих награда, освојио је три Златне арене за филмску музику у Пули и Стеријину награду. Добитник је изванредног „Златног беоцуга“ за животно дело у 2010. години.

Иначе, организатор концерта је најмлађа крагујевачка установа културе, Музички центар.

ПРЕПОРУЧУЈЕМО

Четвртак, 5. мај, 12 часова
Шеталиште испред Скупштине града, галерије Универзитетске и Народне библиотеке и Студентског културног центра
„Фоторама“
Први фестивал уметничке фотографије

Четвртак, 5. мај, 17 часова
Дом синдиката
Изложба уникатних радова

Четвртак, 5. мај, 17.30 часова
Галерија Народне библиотеке
Опера „Телефон“, Ђан Карла Менотија
Поводом шесте годишњице Америчког кутка у Крагујевцу

Четвртак, 5. мај, 19 часова
Свечана сала Прве крагујевачке гимназије
„Пролеће у Крагујевцу“
Зоран Христић и Крагујевчани – концерт

Четвртак, 5. мај, 20 часова
ЦНТК „Абрашевић“
Премијера представе „Дивље гуске“
Режија Чедомир Штајн

Четвртак, 5. мај, 20 часова
„Шумадија сајам“
„Крагујевац заувек“
Мултимедијални перформанс и модна ревија

Петак, 6. мај, 12 часова
Траса од Пешачке зоне, улицама Саве Ковачевића, Зорана Ђинђића и Николе Пашића до бине код Крста
„Карневалска поворка“
Костимирана карневалска поворка градским улицама

Петак, 6. мај, 13 часова
Галерија Народног музеја
„Човек хода небеским сводом“
Самостална изложба слика Душка Јовића

Петак, 6. мај, 19 часова
Сала Скупштине града
„Пријатељи заувек“
Промоција монографије о четрдесетогодишњој сарадњи Крагујевца и Питештија

Петак, 6. мај, 21 час
Трг слободе
„Бурђевдан је“
Концерт Северине Вучковић и Хариса Џиновића

Субота, 7. мај, 21 час
Трг слободе
„Бурђевдан је“
Концерт Јелене Томашевић и Жељка Јоксимовића

Недеља, 8. мај, 21 час
Трг слободе
„Бурђевдан је“
Концерт Кикија Лесендрића

Понедељак, 9. мај, 12 часова
Соколана у Старој радничкој колонији
„Мој сан – мој лепши град“
Додела награда са литерарног и ликовног конкурса удружења „Буђење“

ОСМИ „ЈОАКИМФЕСТ”

У знаку великих редитеља

На репертоару ће, као и сваке године, бити осам представа, а овог пута акценат је стављен на комаде који говоре о тескоби и баналности свакодневице, корумпираности друштва, неизвесној и несигурној егзистенцији.

Крагујевачка публика биће у прилици да види како друштвену транзицију виде Урбан Андраш, Југ Радивијевић, Егон Савин, Жанко Томић, Петар Кауков и Рахим Бурхан

Фестивал најбољих позоришних представа по текстовима домаћих аутора биће одржан у Књажевско-српском театру од 7. до 15. маја. На репертоару ће, као и сваке године, бити осам представа, а овога пута акценат је стављен на комаде који говоре о тескоби и баналности свакодневице, корумпираности друштва, неизвесној и несигурној егзистенцији. Заједнички именујте свих представа осмог „Јоакимфеста” је беспштедна вивисекција друштвене стварности.

Од аутора видећемо дела Нушића, Ђорђа Милосављевића, Небојше Ромчевића, Жељка Хубача, Горана Петровића и Душана Ковачевића.

Трагикомичност времена у коме живимо у великој мери одредила је и тематски круг драмских аутора. Налазећи адекватан сценски израз, талентовани и смели редитељи, углавном средње генерације, на најдиректнији начин комуницирају са савременим тренутком. Тако ће крагујевачка публика бити у прилици да види како друштвену транзицију виде

РЕДИТЕЉ ПЕТАР КАУКОВ ПОСТАВИО ЈЕ ТЕКСТ ЖЕЉКА ХУБАЧА „БИЗАРНО”

Урбан Андраш, Југ Радивијевић, Егон Савин, Жанко Томић, Петар Кауков и Рахим Бурхан.

Након свечаног отварања, „Јоакимфест” отвориће домаћини, Књажевско-српски театар, овогодишњом продукцијом „Ђаво и мала госпођа”. У стилу пикарских и авантуристичких романа Ђорђе Милосављевић приповеда о путовању данског бајкописца Ханса Кристијана Андерсена, док редитељ Жанко Томић чита овај комад кроз жанр црнохуморног трилера.

Другог дана фестивала, у недељу, 8. маја, на репертоару је представа Народног позоришта из Ниша „Ожалошћена породица”, редитеља Андраша Урбана.

Он оригинално и смело прочитава познату Нушићеву комедију. Не дописујући писца, Урбан породицу, која се на челу са Агатомом служи свим могућим манипулацијама и преварама у жестокој борби за наследство, препознаје у нашем друштвено-политичком окружењу. Инсистирајући на актуелности, он раскрива Нушићеве јунаке као људе мале памети и указује да живимо у времену лицемерја и лажи.

Још једна представа о томе како доживљавамо странце због наше погрешне слике о свету је комедија „Пут око света”, која се игра у понедељак, 9. маја.

У овој комедији, написаној тачно пре сто година, редитељ Југ Радивојевић кроз путовање трговца Јованче Мицића показује сву гротекност наших нарави, примитивизма и многих предрасуда.

СЦЕНА ИЗ ПРЕСТАВЕ „ЖИВОТ У ТЕСНИМ ЦИПЕЛАМА”

Редитељ укључује и актуелне друштвено-политичке проблеме, као што је тема Косова. Иначе, ова комедија рађена је у копродукцији Крушевачког позоришта и фестивала „Дани комедије” у Јагодини.

Четвртог дана фестивала гости Крагујевца биће УК „Вук Караџић” и Егон Савин.

„ПР или потпуно расуло” је наставак Ромчевићевог „Парадокса”. Главни јунаци су у оба случаја исти брачни пар интелектуалаца, само што су сада десет година старији и уморнији. Жанровски се опредељујући за сатиру на ивици гротеске, писац се бави односом политике и позиције независног интелектуалца који, ступајући у свет политике, потпуно губи свој идентитет.

У среду, 11. маја, овдашња фестивалска публика биће у прилици да се упозна са Босанским народним позориштем из Зенице. Редитељ Петар Кауков поставио је текст Жељка Хубача „Бизарно”.

Преплићући судбине својих јунака кроз три црнохуморне при-

че, Хубач се бави бизарношћу свакодневице. Његови јунаци урушеног морала и неостварених идентитета исказују сав очај генерације која се није снашла у крупним историјским превиранима. Сама могућност живота или било какве наде појављује се као врхунска бизарност. Петар Кауков, проверни тумач Хубачевих текстова, овај комад режира као црнохуморну фугу о смрти.

Претпоследњег дана фестивала наступиће ансамбл „Атељеа 212” комадом „Матица”, у режији Рахима Бурхана.

Горан Петровић се бави проблемом одбачености појединца који се не сналази у безосећајности друштва. У запитаности где је мера између прошлог и будућег, аутор специфичним језиком, изузетном топлином и људскошћу, исписује причу о неприлагођењу и изолацији у најширем смислу. Комад је својеврсна метафора и о великој Југославији која је завршила у „подрумским просторијама”. Редитељ Рахим Бурхан се стилски опредељује за поетски реализам у реализацији Петровићевог текста.

У петак, 12. априла, на сцени најстаријег српског позоришта гостује „Звездара театар” са комадом „Живот у тесним ципелама”.

Прича најновијег Ковачевићевог комада догађа се у пропалој напуштеној и приватизованој фабрици летње и зимске обуће, у којој се пет радника одлучило на штрајк главу како би остварили своја загарантована права. Као

Субота, 7. мај, 20 часова
Књажевско-српски театар
„Ђаво и мала госпођа”
Ђорђе Милосављевић, редитељ
Жанко Томић

Недеља, 8. мај, 20 часова
Народно позориште у Нишу
„Ожалошћена породица”
Бранислав Нушић, редитељ
Андраш Урбан

Понедељак, 9. мај, 20 часова
Крушевачко позориште и фестивал „Дани комедије” Јагодина

„Пут око света”
Бранислав Нушић, редитељ Југ Радивојевић

Уторак, 10. мај, 20 часова
Установа културе „Вук Караџић” Београд

„ПР или потпуно расуло”
Небојша Ромчевић, редитељ Егон Савин

Среда, 11. мај, 20 часова
Босанско народно позориште, Зеница

„Бизарно”
Жељко Хубач, редитељ Петар Кауков

Четвртак, 12. мај, 20 часова
„Атељеа 212”, Београд
„Матица”
Горан Петровић, редитељ Рахим Бурхан

Петак, 14. мај, 20 часова
„Звездара театар”, Београд
„Живот у тесним ципелама”
Аутор текста и редитељ Душан Ковачевић

компензацију добили су нешто новца и тесне ципеле. Проблем тескобе у којој се друштво налази последњих пар деценија, као и урушени морал и све основне вредности у друштву, профит на несрећи другог, основни су мотив овог комада, за који је аутор написао у поднаслову да није комедија била би трагедија.

Селектор „Јоакимфеста” и ове године је Драган Јаковљевић, а о фестивалским наградама одлучиваће жири у чијем су саставу редитељ Боро Драшковић, драматург Славко Милановић и драмски писац Маја Пелевић. Као и до сада, жири ће одлучивати коме ће бити додељене „Јоакимове награде” за најбољу представу, режију, глуму, сценографију, костим и оригиналну музику.

Све представе се играју од 20 часова, а карте су могу купити на билетарници Књажевско-српског театра по цени од 800 динара.

Мирослав ЧЕР

ПОЧИЊЕ „ЗЛАТНА ИСКРА”

Сусрети најбољих луткара света

Најмлађој крагујевачкој публици представиће се ансамбли из Бугарске, Босне и Херцеговине, Румуније, Турске, Словеније, Хрватске, Кине, а по први пут и позоришта лутака из Португала и Ирана

Представом „Снежна краљица”, у извођењу софијског луткарског позоришта из Бугарске, у недељу 8. маја, у 18 часова, почеће 13. Међународни луткарски фестивал „Златна искра”. Интересовање за учешће на овом фестивалу, као и увек до сада било је велико, али је Зоран Ђорић, директор овдашњег Позоришта за децу, одабрао 17 представа. То је свакако најбољи доказ да је овај фестивал постала незаобилазна манифестација на културној мапи Србије и света.

Тако ће се до суботе 14. маја, најмлађој крагујевачкој публици представити ансамбли из Бугарске, Босне и Херцеговине, Румуније, Турске, Словеније, Хрватске, Кине, а по први пут и позоришта лутака из Португала и Ирана. Што се тиче луткарских позоришта из наше земље, своје знање и умеће представиће Позориште лутака из Ниша, затим Луткар-

ПРЕСТАВА „СНЕЖНА КРАЉИЦА” ОТВАРА ФЕСТИВАЛ

ска сцена из Зрењанина, Дечје позориште Сублица и Позориште „Добрица Милутиновић” из Сремске Митровице.

Домаћин фестивала је Позориште за децу Крагујевац, које ове године не учествује, због великог интересовања других позоришта да се представе на „Златној искри”.

На фестивалу луткарства у Крагујевцу, који, према оцени стручне јавности, следи за једну од најзначајнијих уметничких манифестација те врсте у Европи, ове године улаз ће бити бесплатан, а све карте су подељене овдашњим основцима.

До сада је на фестивалу „Златна искра” учествовало преко 150 позоришта, а представа је видело више од 100.000 деце.

ПРЕМИЈЕРА У „АБРАШЕВИЋУ”

Дивље гуске

Комедију по тексту Вудија Алена режирао је Чедомир Штајн. Премијерно извођење заказано је за четвртак, 5. мај, у 20.30 часова

Центар за неговање традиционалне културе „Абрасевић”, односно Позориште младих, тренутно ради на три нове представе: комедији „Дивље гуске”, крими драми „Клопка” и дечјој представи „Уплакана лепотица Милица”.

Прва на репертоару ће се наћи комедија „Дивље гуске”, рађена по тексту Вудија Алена, а у режији Чедомира Штајна. Премијерно извођење заказано је за четвртак, 5. мај, у 20.30 часова на сцени „Абрашевића”.

У оригиналу ова драма се зове „Олд Сауброок”. Вуди Ален је у њој сакрио свој духовит и сатиром зачињен мелодрамски став - све се дешава „тамо негде”, у предграђу једног великог града, неким људима. То је прича о три „обична” љубавна пара, која стреме ка беспрекорној фасади, прикривајући умор и оживљење. То је комедија која говори о друштву толико изопаченом од

гурања болних тренутака под тепих и чежње за свим да постаје само своја карикатура. Смешно је док је „тамо негде”, кисело је кад је „овде сада”.

Вуди Ален је јединствен аутор како филмова, тако и позоришних комада. Софистицираност његовог хумора огледа се у живописним репликама које осликавају његове ликове.

Чедомир Штајн, редитељ ове комедије, каже да она садржи типичне Аленове ликове:

лекара, зубара, рачуновођу и неуспешног писца.

- Сви они су неуротични и цинични. Њихове судбине су међусобно повезане кроз превару, љубав и секс, смештене у потпуно апсурдну причу, звуке цеза, где дивље гуске наговештавају промене у њиховим животима. Овакав текст представљао је изазов за младе глумце, јер се могу представити публици онако како то њима највише лежи - кроз духовит и савремен текст, објашњава Штајн.

Поред режије, млади глумац Књажевско-српског театра потписује и адаптација и избор музике.

У представи играју Кристина Симоновић, Михајло Михајловић, Марко Милошевић, Марина Нектаријевић, Бобан Куч, Ивана Глишковић и Жељко Вимић.

КЊИГА О БЕЛОГАРДЕЈЦИМА

Жива библиотека судбине
белих Руса

У оквиру „Дана Русије“ промовисана књига Јевђе Јевђевића „Руси у Крагујевцу“ о судбини избеглица из царске Русије после револуције у Крагујевцу између два светска рата. Сем аутора, на промоцији је говорио и писац предговора Александар Васиљевич Конузин, амбасадор Руске Федерације у Србији

широкогрудост и племенитост, људска саосећања саплеменика који су са избеглима поделили свој дом, кров, хлеб и осећања.

- Вероватно више нема оних који су стигли у Србију са првим таласом емиграције. Отишли су под земљу. Имали су тешку судбину. Али, ми их се сећамо, закључио је амбасадор, по коме је то основна вредност ове књиге.

- Има симболике што „Дане Русије“ започињемо баш на данашњи дан. Прва група руских избеглица дошла је у Крагујевца на први дан Васкрса 1920. године. Већ после дан-два сви су били збринуте, размештени по кућама а после неколико година живот се нормализовао и ови високо образовани људи оставили су неизбрисив траг у средини у којој су живели и радили. Крагујевац је био место које је примило око 600 избеглица из Русије. Било је ту 11 генерала, више десетина пуковника и потпуковника, преко 100 осталих официра, око 30 професора и наставника, преко двадесет инжењера и архитеката, десетине сликара и музичара, два фотографа...

Основали су низ организација које су им помагале да остваре права код општинских власти али, и да задовоље своје друштвене потребе. Тако су настали Комитет руских избеглица, Руска црквена општина, Црквено певачко друштво, две библиотеке, кооперативна трпезарија, Руски клуб, Руски соко, Коло руских сестара, две библиотеке, Хумано козачко удружење..., надахнуто је изнео податке из своје књиге сам Јевђевић.

Живот „белих Руса“ у Крагујевцу и Србији био је богат друштвеним активностима, али њихова активност није остала учаурена

само у њиховим националним и официрским организацијама, већ су сарађивали и са осталим крагујевачким удружењима и здушно им приступали.

- Ова књига обрађује њихов живот у нашем граду од 1920. до 1941. године. Онда је дошао нови рат, ново страдање. Руси су делили судбину српског народа, бивали заробљени, стрељани, погинули и расељени. Неки су, као и многи Срби, отишли у емиграцију и поново окусили горак емигрантски хлеб, неки су отишли даље пут западне Европе или Јужне Америке или су се једноставно преселили у неки други град у Југославији, док су се неки, додуше најређи, вратили у Русију. У Крагујевцу, данас, потомака ових „белих Руса“ има јако мало, али ми их се сећамо јер знамо да су они морали да напусте своје домове зато што су били верни свом цару и великој словенској идеји, закључио је аутор Јевђевић.

Промоција књиге „Руси у Крагујевцу“ била је централни догађај манифестације „Дани Русије“, чији ће се програм одвијати све до средине јуна, а, како сазнајемо, убрзо се очекује друго и проширено издање овог дела.

Зоран МИШИЋ

„ЛАГУНА“ НАГРАЂУЈЕ
У друштву
вампира

Два читаоца „Крагујевачких“, која до сада нису добијали поклон књиге, добије роман Мери Џенис Дејвидсон „Немртва и незапослена“, а потребно је да у петак, 6. априла, позовете 333 111, после 11 часова ујутру. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари „Делфи“ у пешачкој зони.

Можда јесте краљица немртвих, али још има душу. Ништа не може натерати Бетси Тејлор да се одрекне свог фетиша – ципела, чак ни смрт. Али бити нова владарка немртвих није тако добро као што људи мисле да јесте, јер рачуни и даље морају да буду плаћени. А Бетси је решена да води што нормалнији живот, чак иако то значи да ће морати да нађе посао. Тај проблем успешно решава: налази свој посао из снега и запошљава се као продавачица фирмираних ципела у „Мејсису“.

Све би било савршено да није њених нових пријатеља који јој досађују док је на послу. Као да она има времена за дружење када може да испробава изванредне ципеле које маме као грех – и да их купи с попустом. Чини се да неко убија вампире у Сент Полу и сви захтевају да Бетси предузме нешто. Најгоре је што ће морати да тражи помоћ вампира у чијој јој близини прокључа крв – секси Синклера. Она заиста гази по опасном тлу – и то на високим потпетицама.

„АЛНАРИ“ НАГРАЂУЈЕ
Воз освете

У овом изузетном ноар роману Чави Касинос спаја занимљиву детективску причу са историјом прелепе Барселоне и масонском завером.

Два најбржа читаоца „Крагујевачких“, који до сада нису били добитници књиге, биће и овог петка у прилици да у својој библиотеци имају занимљив наслов издавачке куће „Алнари“. Потребно је да 6. маја, позовете 034 333 111, после 10 часова ујутру и добићете роман „Воз освете“ Чавија Касиноса. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари „Вулкан“ у Рода центру.

Рубен Кардона бивши је полицајац који живи скромно у Барселони, 1848. године. Прогоњен због радикалних убеђења, оберучке прихвата изузетно добро плаћен посао који му је понудио Томас Боада, човек који је у Америци стекао баснословно богатство. Кардонин задатак јесте да штити прву шпанску железничку композицију на путу од Каталоније до Матароа. Он започиње жустру потрагу за саботерима по читавој Барселони.

Пратећи малобројне трагове, Кардона успева да открије велику мрежу тајних друштава које скривају прастару причу о освети и борби за ослобађање од ропства у америчким колонијама, као и масонску заверу која траје вековима.

У потрази за одговорима, Кардона започиње путовање кроз улице Барселоне испуњене историјом, Барселоне која ће обележити и променити његов живот заувек.

ПРВА „ФОТОРАМА“

Фестивал уметничке
фотографије

Четвородневни фото-фестивал „Фоторама“ састоји се од четири велике изложбе, низа предавања, радионица, концерата и пратећих активности. Радионице и предавања младим заљубљеницима у фотографију држаће највећа имена српске фотографије - Томислав Петернек, Имре Сабо, Небојша Бабић

Први велики фестивал уметничке фотографије у Србији одржаће се од 5. до 8. маја у Крагујевцу, под називом „Фоторама“. Повод за организацију ове јединствене манифестације је прослава прве годишњице крагујевачког фото-клуба „Аполо“. Овај четвородневни фото-фестивал састоји се од четири велике изложбе, низа предавања, радионица, концерата и низа пратећих активности.

„Фоторама“ ће почети предавањем Предрага Цилета Михајловића „Историја фотографије и њени почеци у Срба“, 5. маја, у 11 часова, на Машинском факултету. Фестивал ће свечано бити отворен у 15 часова, на платоу испред Скупштине града изложбом „Стара ливница“.

Потом ће од 17 часова, у Књажевско-српском театру, један од најпознатијих српских фотографа Томислав Петернек одржати предавање о новинској фотографији, као и радионицу.

Занимљиво је да је Петернек почео да се бави фотографијом управо у Крагујевцу, током служења војног рока. Прве новинске фотографије објавио је у овдашњим листовима, а и прву изложбу фотографија најпре је представио крагујевачкој јавности.

Томислав Петернек је у дугогодишњем деловању остварио ратноверстан опус у различитим областима фотографије: новинској, примењеној и уметничкој. Бавећи се, упоредо, и уметничком фото-

графичком, Петернек је међу првима увео у актуелну изложбenu праксу теме из средно сагледане стварности и тиме знатно допринео у темељењу „лајф“ фотографије на овим просторима. Фотографско дело овог уметника, присутно у јавном животу већ четири и по деценије, изузетно је по обиму и импресивно по вредности.

Другог дана фестивала, 6. маја, у 11 часова, предавања ће одржати

Иван Арсенијевић, у просторијама СКЦ-а, а Гиоргиа Грузизе радионицу од 15 часова у Народној библиотеци.

У истом простору, у 19 часова, планирано је свечано отварање друге годишње изложбе чланова фото-клуба „Аполо“.

У суботу, 7. маја, предавања и радионице које водиће Зоран Милутиновић и Имре Сабо.

Зоран Милутиновић је дугогодишњи члан фото-клуба „Београд“, а 2009. године је био најуспешнији излагач Фото-савеза Србије, са преко две хиљаде бодова освојених на многобројним изложбама у земљи и иностранству. Милутиновић се претежно бави фотографисањем природе и инфрацрвеном фотографијом.

Имре Сабо данас ради као самостални фоторепортер и уредник је фотографије у часопису „Статус“. Деведесетих година био је активан спољни сарадник немачког часописа „Штерн“.

У 19 часова, у Арт-кафе галерији СКЦ-а, биће отворена изложба фотографија „Разумеш ли ме?“ крагујевачког уметника Марка Стаматовића.

Последњег дана „Фотораме“ радионицу и предавање одржаће Небојша Бабић, један од најзначајнијих српских фотографа у прелазу из 20. у 21. век. Фотографијом је почео да се бави професионално веома рано - већ са двадесетак година је постао познат као модни и уметнички фотограф, присутан у већини тадашњих часописа. Радио је као фотограф или уредник фотографије за бројне часописе („Укус несташних“, „Амбијенти“), а познат је и по фотографијама и омотима за бројне музичаре и групе, од „Ван Гога“ до Бреговића. Основао је галерију „ОЗОНЕ“, часопис „Амбијенти“ и фестивал нових комуникација „Б-Линк“.

У 19 часова, у Првој гимназији биће отворена изложба српских фотографа „Лепоте Србије“. Фестивал ће затворити крагујевачки демо бендови.

Мирослав Чер

Пише Александар Бабић

РОМИ - ИСТОРИЈА, МИТОВИ И ЖИВОТ (11)

РЕПУБЛИКА СРБИЈА, ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, Предмет:

ОБАВЕШТЕЊЕ

о јавном увиду, јавној презентацији и јавној расправи Студије о процени утицаја на животну средину

Обавештавамо вас да је поднет захтев за давање сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину за ПРОЈЕКАТ - Изградња објекта за производњу пластичних делова за возила ФАС - Сигит, чија се реализација планира у оквиру комплекса „Слободна зона ФАС - Грошница”, на катастарској парцели 670/1 КО Крагујевац 2, на територији града Крагујевца, од стране носиоца пројекта "Фиат аутомобили Србија" д.о.о.

Увид у Студију о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКТА - Изградња објекта за производњу пластичних делова за возила ФАС - Сигит, извршиће се у просторијама Градске управе за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Службе за заштиту животне средине, канцеларија 326, Трг слободе бр. 3., Крагујевац, у периоду од 05.05. до 24.05.2011. године, у времену од 10.00 до 12.00 часова.

Заинтересована јавност која врши увид у Студију о процени утицаја на животну средину може у горенаведеном року доставити мишљење стручној служби (закључно са 24.05.2011. године).

Јавна расправа и презентација Студије о процени утицаја на животну средину биће одржана 25. маја 2011. године са почетком у 11.00 часова, у просторијама Градске управе за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, канцеларија 326.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА, ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

о јавном увиду, јавној презентацији и јавној расправи Студије о процени утицаја на животну средину

Обавештавамо вас да је поднет захтев за давање сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину за ПРОЈЕКАТ - Изградња објекта за процес заваривања ПМЦ - Аутомативе за ФАС, чија се реализација планира у оквиру комплекса „Слободна зона ФАС - Грошница”, на катастарској парцели број 670/1 КО Крагујевац 2, од стране носиоца пројекта "Фиат Аутомобили Србија" доо.

Увид у Студију о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКТА - Изградња објекта за заваривање за возила ФАС - ПМЦ Аутомативе, извршиће се у просторијама Градске управе за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, канцеларија 326, Трг слободе бр. 3., Крагујевац, у периоду од 05.05. до 24.05.2011. године, у времену од 10.00 до 12.00 часова.

Заинтересована јавност која врши увид у Студију о процени утицаја на животну средину може у горенаведеном року доставити мишљење стручној служби (закључно са 24.05.2011. године).

Јавна расправа и презентација Студије о процени утицаја на животну средину биће одржана 25. маја 2011. године са почетком у 11.00 часова, у просторијама Градске управе за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, канцеларија 326.

У Крагујевцу је покрштавање Рома, оних који су били становници вароши, по сачуваној забелешци у црквеној књизи Миној, Старе (или Милошеве) цркве у Крагујевцу, извршено 3. јуна 1879. године. На маргинама књиге је записано:

„Данас, 1879. године, на трећи дан Св. Тројице, покрштено је у овоме храму 400 (четири стотине) незнабожаца Цигана из Крагујевца, којом приликом је изговорио многољудном збору беседу ђакон велике (Нове) крагујевачке цркве Мих. Јаковљевић, који их је четири године учио вери и припремио их за ово крштење”.

■ Јутарње купање на реци

Узимајући у обзир ову забелешку, може се са сигурношћу рећи да су од тих година Роми почели да славе Ђурђевдан, уместо свог традиционалног пролећног празника, који су у прапостојбини звали какква. Постоје белешке да су га једно време славили и у Тракији, али су под притиском Турака морали да прихвате и славе турски Ерделезе - народни празник обнављања лета, који пада 23. априла, кад и српски Ђурђевдан. До тога дана Роми нису јели јагњеће месо, нити пили овчје млеко, а неки су поштовали и стари завет да до овог празника не једу ни млади лук.

Такође, имали су и посебне обредне ритуале. На пример, последњег петка пред Ђурђевдан иду да беру траве, коју затим потапају у воду, у неки бакрач или лонац. Та вода се онда загреје и њоме се купају. Практикује се још да се пре изгревања сунца, на Ђурђевдан рано ујутру, оде на реку и окупа, најпре женска чељад, па после мушка. Ту се помоле за срећу и заштити у воду. Роми од свих божанстава и прихваћених или наметнутих вера, једино верују у срећу. Она је тај сунчани брег којем теже.

Кад се заврши са купањем на реци и све се врате кући, ложи се ватра, скува овчје млеко и тада га први пут у новој години Роми окусе. Уз то иде и песма. Једна од ромских песама посвећених Ђурђевдану на ромском језику почиње овако:

*Ај, Ђурђевданче, ациле барјамче,
ациле барјамче!
Ај, Ђурђевданче, ацијо свече
Ацијо свече!*

Даље на српском ова песма гласи:

*„Кад ће ојетџи доћи Ђурђев дан?
Кад ће доћи Ђурђев дан?
Тада су сва деца обучена,
Тада су сва деца обучена.
Јајањци су сви шарени
Јајањци су сви шарени.
Кад ћу обући од шела антирију,
Кад ћу везати фину шамију,
Кад ћу обући сандали шалваре?
Кад ћу обући ђурђевску кошуљу,
Ђурђевску кошуљу.*

Ђурђевданч

Иако многих дана у години нису имали ни кришку хлеба, Роми су на Ђурђевдан на трпезу износили цело печено јагње или овцу. Слава је обично трајала три дана без прекида и завршавала се 8. маја, на Марковдан, када се предвече сви Роми из краја скупе на једном месту и са свирачима, уз свирку и песму, прођу кроз цело село

Иначе, ову песму певају девојке док се враћају са купања.

Роми нерадо сами кољу животиње, већ то чини неко други, обично касарин, који има пуне руке посла око Ђурђевдана. Кад се закоље јагње, обаре цигерицу и њу мезете уз ракију, а остатак дроба се иситни и стави у унутрашњост уређеног јагњета за печење. Онда се носи у фурунчицицу.

■ Ерделезе заменили Ђурђевданом

Ђурђевдан се обично слави три дана. Првог дана, на сам Ђурђевдан, одмах после ручка почиње весеље и скоро да се не прекида до 8. маја, а то је Марковдан, када се предвече сви Роми из краја сакупе на једном месту и са свирачима прођу кроз читаву малу, уз свирку и песму.

Роми скитачи, Чергари, такође славе Ђурђевдан, али на свој начин. Одмах после пола ноћи, кад наступи Ђурђевдан, међу на ражњеве јагањце, којима не скидају рогчиће, већ их леку са њима. Кад јагње буде испечено, сви облаче оно што најновије и најлепше имају од одела. Пошто се већ разданило, почисте све пред чергом и око ње, онда поставе софру и почињу са јелом и прославом. Радују се када могу некога да угосте, било Рома или староседеоца.

Сваки домаћин онда узме печену главу свога јагњета, па почну да

се прегањају: „Види како имам лепог дората!” На то ће други: „Види ти мог алата, он је лепши!” Онда први наставља: „Ако је лепши, ја бих волео да га имам. Колико тражиш приде, па да трапимо?” Овај му каже неку цифру. „Ево ти и неки је срећно!” Затим размене јагњеће главе, рукују се и пољубе, па наставе да једу, пију и веселе се целог дана и целе ноћи. Сутрадан настављају лутање у потрази за својом срећом.

Занимљиво је да и Корано Рома, новодосељени Роми из Турске који су мухамеданске вере, такође славе Ђурђевдан, али га зову - Ерделезе. То је турска реч којом се назива празник обнављања лета, он је општеномски и слави се кад и српски Ђурђевдан. Они којима су умирала деца не једу јагњеће месо све до трећег дана Ерделеза, јер се верује да тек трећег дана овца окрене леђа јагњету, а прва три дана је непрестано уз њега.

Многи Роми су прихватили и турске обичаје да уочи Ђурђевдана (Ерделеза) беру врбу и њоме ките куће, а током ноћи жене враћају против мађија, јер се оне тада највише набацују. Пред зору се иде крај неке воде и пуца из пушака да не би мађије имале дејства и силе. Мушкарци се купају у реци да би били здрави целе године. Пожељено је тога дана возити се чамцима да би посао био

**PAPIR
PRINT**
www.papirprint.com

**Veleprodaja papira
Kancelarijski materijal
Design & štampa**

034 331 319

Svi papiri na jednom mestu

е, ациле барјамче

напредан и ишао лако као вода у реци.

Доласком у Србију Роми су и празник Ерделезе и свој ранији празник, који су славили истог дана и звали „каккава“ (по А.Г. Паспатију), заменили Ђурђевданом.

Неки Роми пред Ђурђевдан један дан посте. Био је и обичај да се ноћу уочи Ђурђевдана девојке свлаче голе и гледају низ улицу да наиђу нека кола, па се ухватате за њих и говоре: „Као што иде точак за точком, тако да иду момци за мном!“, или истрче испред кола и потрче низ пут говорећи: „Као што ова кола иду за мном, тако да момци иду за мном!“ Девојке се после тога не облаче, већ пред зору одлазе на реку да се купају - здравља ради. Сматрало се да ко пропусти да се ђурђевданског јутра не окупа у реци, боловаће целе године.

Кад се враћају са купања, сви се опашу прухем од врбе, а кад дођу кући, јагње је већ заклано, па се сви укућани мажу јагњем крвљу по челу, што је против урока. Обично се гледа ко ће узети језик из печене јагњеће главе, јер се веровало да ако мушкарац да некој жени да поједе тај језик за Ђурђевдан, та га мора волети. Мада је могло и обрнуто, да језик поклања жена мушкарацу.

■ Увек богата трпеза

Обичај честитања Ђурђевдана био је присутан свуда. Сваки Ром где год дође, каже: „Батало ту лачо диве!“, што ће што рећи: „Срећан добар дан!“, на шта се одговара: „То је састо!“ - да си здрав!

Захваљујућу едицији Тихомира Р. Ђорђевића „Наш народни живот“, књига седма „Чиме се Цигани (Роми) држе као народ“, сазнајемо доста тога о традицији прославе Ђурђевдана и њеном значењу за Роме кроз векове. Једна од занимљивости је и јеловник на ромској трпези за Ђурђевдан. Наравно, печено јагње је обавезно и неизоставно на трпези. Поред печења, домаћица припреми за децу шукљаше (кувани пиринач у млеку и заслаћен, оно што ми зовемо сутлијаш). То домаћин подели де-

ци до шест година старости, дакле најмлађим Ромима. За ручак се кува шутали чорба (кисела чорба), јанија (паприкаш), а на крају дођу колпита и колачи. После ручка иде се на хоро - игрању. Старији Роми седе, пијуцкају и посматрају шта младеж ради. Пред мрак људи и жене иду кући, а младеж остаје да игра, пева и забавља се, све док не огладни.

„Ај Ђурђевданче, ациле барјамче, ациле барјамче!
Ај кад авела Ђурђевданче?
Кад авела Ђурђевданче?
Ај са о чове са урјавде.“

Иако многих дана у години на трпези нису имали ни кришку хлеба, на Ђурђевдан би на трпезу стављали цело печено јагње или овцу. Оно се не сече на комаде, већ онако цело черупа и једе. Постоји и једна шаљива прича о прослави ромског Ђурђевдана. Елем, испекли јагње и ставили на трпе-

зу, а онда схвате да немају чиме да чачкају зубе када заврше са славском гозбом. Закључе да је најбоље да оду и накупе трња по врзинама. Сретну их услут комшије Срби и питају куда ће? Они поштено одговоре, да, ето, имају печено јагње, али немају чиме после јела да чачкају зубе, па иду по „чачкалице“. Пошто су пролазили поред њихове куће, Срби наврате, седну и смажу скоро цело јагње, па наставе својим путем.

Када се Роми врате, свако носећи по шаку трња као чачкалице, има шта да виде: од јагњета остале само коске. Кртина сва поједена, а пуно великих мува, златица и зунзара, мили по скелету. Одмах закључе да су мушице појеле месо! Почну да их бију чиме стигну, јер су били бесни што су остали без богатог свечарског ручка. Газда куће био је најљући јер је дао новац за јагње, па мушице бије великим ковачким чекићем. Једна мува, баш у том тренутку, слети на чело његовој жени - а он из све снаге распали, бојећи се да ће мува појести и жену - као што је печено јагње. До тада беше побијено много мува, али онда мртва паде и домаћица. Наравно, ово је само шаљива прича, као и толико других које се односе на Роме и којима се и само Роми смеју.

Крај

ЗАБОРАВЉЕНЕ ПРИЧЕ И ЛЕГЕНДЕ

Пише Александар Бабић

Вампир сваке ноћи код своје жене

Иако је вампир општеприхваћена српска реч, није сигурно да се први вампир баш појавио у Србији. Постоји чланак из аустријских новина из 1725. године о вампиру Благоју, Србину, али много раније се говорило о кнезу (а не грофу Дракули, како је писала енглеска литература равнајући га по њиховим мерилима за племићки статус), то јест Влад Цепешу, припаднику династије Бесараб у Румунији. Далеке 1431. године добио је за своје војне заслуге и победе над непријатељима од цара Зигмунда Луксембуршког орден са ликом змаја. Поред изузетне храбрости, за њега се везивала и прича о нечувеној свирепости. Постоји прича да је највише волео да обедује на местима где се пролива људска крв, где су његови војници противника сакатили или набијали на колац, гулили кожу или им черечили удове.

Постоји писмо, за које се не може тврдити да је аутентично, у коме Дракула пише: „Сви мисле да сам мртав. Али, кад изађем из гроба и кад ме угледају, свесни мојих веза са ђаволом, моје натприродне моћи и моје жеље за крвљу, узнемуре се“.

За разумевање схватања обичног српског човека (сељака) вампиризма и вампира мора се знати и његове предрасуде о загробном животу. Павле Ровински забележио је да су обични људи говорили (а то је записао и Вук Караџић) да ће постати вампир само онај човек који је на земљи, за живота вазда чинио зла, а никада добро, који је подваљивао, лагао и криво се заклињао. Као и испаштања у паклу и претварање у вампира су, према народном веровању, последице греха и злочина у овоземаљском животу. Вампирски живот је нека врста замене казне, како би се сад модерно рекло, имајући у виду нови начин издржавања затворских казни, кућни или гробни затвор, као што је то и испаштање у паклу.

Међутим, и вампир, који је смео да излази ноћу из свога затвора (гроба), није био сигуран. Људи су почели лов на њега - да га униште, убију. Сазнали су и за оруђе које им може помоћи: сребрна игла или зашиљени глогов колац. Само је требало уграбити тренутак када је вампир ван гроба, или му пронаћи гроб, раскопати га и заувек рашичистити с вампиром убодом у срце.

Коришћена су два начина за откривање гроба: први је био, пошто су вампири били похотљиви и радо посећивали лепе жене, да му та жена неприметно закачи жицу са клупчета вуне које преде, тако да он не осети, а сутра ће се по жици (концу) наћи његов гроб, јер ће конач који је дугачак, вирити из гроба. Други начин био је да се нађе врани (црни) коњ без икакве белеге, ждребац, па да се одведе на гробље и полако преводи преко оних гробова где су сахрањени људи у које се сумња да би се могли повампирити. Кад наиђе на гроб где лежи вампир, ждребац не сме да пређе преко гроба, ма колико га вукли и терали. То је био сигуран знак да у том гробу лежи вампир. Онда се гроб раскопа, људи чекају са зашиљеним глоговим кочевима, па ако у гробу виде нераспадан леш, они га избоду кољем. Понекад заложу и велику ватру и после леш баце да сагори.

Кад вампир сасвим изгори, пепео се сакупи, сипа у боцу која се допуни водом са првог бунара и она служи као „лек“ онима за које се сумња да их је „посећивао“ вампир или који су били болесни. После попијеног „лека“, кажу, болесник је одмах устајао из постеље.

То су приче оних који су имали несрећу да буду жртве или најближи сродници жртве вампира, док медицина другачије и објашњава виђене ситуације по раскопавању гробова и изгледат лешева у њима.

Пошто делови коже отпадају, може изгледати као да лешу на тим местима расте „млада“ кожа. Слично и са noktима, ако отпадне, стиче се утисак да расту нови. Тела у распадању често попримају ружну боју, а притисак гасова у телу које се распадне потискује крв из плућа ка устима, због чега се ствара илузија да је леш „сисао“ некоме крв. Ако се мртавац помери или се у њега забије неки предмет, ослобођени гас ће произвести звук који сујевернима дочарава јецај вампира. Такође, тело може повратити опуштено јер је мртвачка укоченост само привремено стање. Како није случај да се сва крв обавезно згушава после смрти, откриће течне крви у лешу није ништа необично.

Ето, тако говори медицина, али је и чињеница да су вампири у ранијим вековима били редовна појава. Чак су забележене приче како су посећивали жену у коју су били заљубљени (или им је била венчана жена) и са њом добијали децу. Само, казују такве приче, то дете нема костију и има дар да препозна ко је вампир и да га са лакоћом уништи (убије).

О таквим народним причама постоје забелешке код В. Чајкановића и Т.Р. Ђорђевића. Ево једне такве. После смрти човек се повампир и дође ноћу својој кући. Пошто поједе све што је преостало од вечере, јави се својој жени, па јој рекне: „Немој ме ником казивати, ја ћу ти долазити и доносити све што ти за кућу треба, онако исто као кад сам био жив“. Затим је долазио кући свако вече и доносио по цак брашна, овцу јаловицу, суво месо и слично. Пошто га за првих 40 дана нису „напипали“ и појели вуци, он се сасвим ослободи и само се од људи крио. По целу ноћ би спавао са женом. После извесног времена жена остане трудна и роди мушкарчића - вампироглија (вампирчића).

Причало се и да је чувени Јоаким Вујић врло озбиљно схватао појављивање вампира из Србије и због тога му је требало времена да скупи храброст и дође да живи у Крагујевац. Наводно, то је учинио пошто је побегао од жене му Пелагије.

Као европејац Вујић је говорио: „Ја вас од моје стране молим и саветујем Бога ради, немојте веровати да на овом свету има таквих чудовишта, то јест вампира... То је само просто и глупо сујеверје“. Међутим, он је за сваки случај, по Србији путовао само дању и чим би сунце сишло заходу тражио је сигурно коначиште.

ВЛАД ЦЕПЕШ (ГРОФ ДРАКУЛА), УЉЕ НА ПЛАТНУ, XVI ВЕК

Влада зна које су мере најбоље за спас народа, али неће да их примени да тиме не открије тајну нашим непријатељима!

Драган РАЈЧИЋ

САТИРА

Откачена прича

Ова прича је потпуно откачена. Речју, луда прича. Има увод, разраду и заплет, али нема расплет. Има почетак, али њени јунаци не желе да има крај.

Ова прича је увек актуелна, иако је много пута испричана.

Она има више паралелних токова и сви вас даде. Протагонисти причају шта им падне на ум. Они су негативни ликови, али им је све друго у плусу. Говоре надугачко и нашироко, док се све око њих сужава и скраћује. Казују у празно, док се они пуне. То што први причају, могу да причају само неком

■ Упућени смо једни на друге. Ту леже узроци свих наших невоља!

Лабудова песма је постала саставни део наше химне!

Раге БЕРГОВИЋ

■ Све је потрошио на крсну славу. Слава му!

■ Филтрирају историју. Бришу нам памћење.

Ивко МИХАЈЛОВИЋ

другом. Говоре у ветар, да их не помете кошава. Глагољају о лањским снеговима, јер немају шта да кажу о будућности. Причају и приповедају, а када им неко нешто каже, онда су глуви и неми.

У овој причи једно се прича, а друго се не ради. У овој сторији се прича ради приче. Прича се мно-

го да се не би казало ништа. У причи се ништа не зна и зато је добро позната.

Противна је свакој логици. Не подлеже никаквим правилима и нема пуно смисла. С обзиром на то ко су њени јунаци и од чега су саздани, може да се каже да је ово шупља прича.

Ова прича не може да се исприча, не може да се преприча и не може да се схвати. На српском је језику, али је неразумљива. Прича је на нашем језику, али не може да се преведе на друге језике.

По неким, ова је прича за малу децу. По другима је за наивне. По трећима у њу верују неверници.

Ову причу би радо заборавили, или бар демантовали. А најрадије би је забранили.

Једино је извесно да има тужан крај.

Ово је прича о скупштини.

Александар ЧОТРИЋ

Карикашур: Горан МИЛЕНКОВИЋ

Новости

Драги брате,

Дивно је што си нам се јавио из тог Новог Зеланда после толико година.

Сви смо се много бринули, али најважније је да си ти нама жив и здрав.

А кад већ питаш шта код нас има ново одмах да ти јавим.

Ја сам запослен у оној

истој фирми која је и даље у стечају.

Али рекли су нам да ће ове године бити боље, што значи да ће нас неко купити.

И моја жена ради у истој фирми, као што знаш.

А повремено продаје оно наше воће и поврће, као и обично.

Она те пуно поздравља.

Живимо и даље у нашој кућици која, као што

ти је познато, мало прокишњава.

Али ове године сигурно поправљам кров.

Возим и даље наш стари југо, и нећеш ми веровати, иде као нов!

Деца су, хвала богу, добро и здраво.

Што се тиче посла, и даље су на Бироу, а то се сада зове Тржиште рада.

Понекад одемо код кућа Раденка, и он често пита за тебе.

Раденко ради у истој

фирми, и живи и даље код таште.

Раденко те пуно поздравља.

Дође нам и комшија Миладин, и он пита за тебе.

И Миладин је такође на Тржишту рада, где је и раније био, али не губи наду.

И он те поздравља. Ето толико од мене за ово јављање.

Кад већ питаш шта има ново.

Слободан СИМИЋ

Горан Миленковић

НАТАША БЕКВАЛАЦ, певачица, после развода с Данилом Икодиновићем:

- Жао ми је што нисам сачувала брак... Сада покушавам да се изборим с неким стварима које ми је донео живот без Данила. Не знам да испуним рачун за струју, немам појма где су ми документа, трошим превише новца... Он је увек био мој глас разума.

МУАМЕР ЗУКОРЛИЋ, главни муфтија Исламске заједнице у Србији:
- Бошњаци у Санџаку су као мали орлови који у свом гнезду брзо стасају и оно им брзо постане тесно.

АЛЕКСАНДАР ТИЈАНИЋ, директор РТС-а:
- Без РТС-а следећој генерацији наше деце израстао би кажипрст на челу.

ЈЕЛЕНА КАРЛЕУША, певачица:

- Мој супруг је после стана код Белог двора купио и дивну породичну кућу у Земуну са огромним двориштем и дрвећем. Тамо ћемо се преселити, а стан изнајмити једној амбасади.

ЕМИР КУСТУРИЦА, редитељ:
- Мој отац се звао Мурат, али он је прије свега био Србин, чак и више од онога што мој укус може да прими.

АЦА ЛУАКС, певач:
- Угојио сам се више од десет килограма. Једем ноћу, „ометлам“ цео фрижидер и кад ујутру видим шта сам све појео - полудим.

РУЖИЦА СОКИЋ, глумица:

- Ударила сам једном Бату Стојковића тако да му је испала вештачка вилица. После две године дошао је на моја врата са букетом од сто ружа.

НЕНАД ЧАНАК, председник Лиге социјалдемократе Војводине:

- Да сам сваки пут кад сам држао дијету то проглашавао за штрајк глађу и да се неко на то обзирао - досад би Војводина била континент.

МАРИНКО РОКВИЋ, певач:

- Имам лоших особина, али сада не могу да их се сетим.

Алај смо се састали бећари

... и ми смо се састали

Угао оградe Прве гимназије

Бунар више неће прокишњавати

Цип пред „Зеленгором“ са оваквом регистрацијом мора да је газда Миленков

СКАНДИНАВКА

076	ОСКОЛО О О О О О О О О О О	АТРАКЦИЈА ГРАВА СА СЛИКЕ	ЕЛЕНТА ТЕЛЕСНА СТУАРА ВЛАДАРА	УЗВИС ПРИ СМОКУ	ДЖИРЕ ПОДАТАКА У РАД- НАРУ	ЗАПАЛЕНИ КУРСА	БРУТО, И ТАГА	СУЛА У СЕВЕРНОМ ЧУЛЕУ
ГРАД НА СЛИЦИ (ПОМО РАВЉЕ)								
ЗАКУПАЦ РОБЕ РАДИ ПРЕПРО- ДАЈЕ								
НАВРАТНИ								
У ТО ВРЕМЕ				ОТЕКЛИНА БУРБИЈА				
СЕРСТНИ КЕ, СПАСТИ							АМПЕР ВРСТА МИНЕРАЛА	
ГАЛИУМ			ВЕКЛИНИ СЛОВИТА ГЛ. ГРАД БУРКИНЕ ФАСО					АТЕТИСКА ДИОДИ- ТОПИЈА
	АМЕРИЧКИ ГЛУМАЦ НИКО ФУДБАЛ ФАУСТИНО					ТЕСОТО НАШЕ ДЕН ИМЕ		
ЧУАН АКА ДЕМИК								
СУМПОР		ГЛАВНИ ИСКР. НИВ. АМЕР. ПРЕДСЕДН. РОНАЛД			ИМЕ ПИС. АНДРЕЈКА BELOW KNEE ASSOC.			
ИЗБОРНИ ПРВИ ОКТИВ								
НИЗ СЕРИЈА				СПОРТСКИ ПАМАЦ МАРИМ ВОСТ				
СТАРЕ ДЖИНА МАНА- СТИРА							ВОЛТ ГРИД СЛОВО	
БРУКА СРАМОТА					ДЕЛОВИ РЕКТАРА САСТАВНИ ВЕЖИК			
РОД БЕЗ РЕПНИХ ВОДО- ТЕМАЈА							ОПЕРА ТВИНИ СИСТЕМ	

АНАГРАМ

ИЗРАЗ НЕЗАДОВОЉСТВА
Ко стиче динар, трпи

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: езе, маж, икс, неп, арс, јар, али, хамураби, о, сва рас, винари, к, ист, ривер, ђи, атепа, тахеда, инк, текс, миомар, е, атри, чик, рид, кипу, е, еда, от, туржмени, из, гериф. АНАГРАМ: борис пастернак.
УКРШТЕНИЦА У СЛОГУ: ђица, деланоа, ровац, синило, е, ла, палица, каро, моа, лажат, забуна, фрегата, рапакиви, скома, овера, га, бал, косина, ђаци, дисалица, лисица. ДЕЧИЈА УКРШТЕНИЦА: ипсилов, алил, тромо, кулов, кћерка, именица, да, б, ђ, уво, а, е, зе, д.
СУДОКУ: а) 641-832-759, 738-695-241, 925-714-863, 597-283-416, 184-956-325, 362-147-985, 416-378-592, 253-469-178, 879-521-634. б) 437-895-162, 512-764-983, 698-213-457, 349-176-528, 256-938-714, 871-542-639, 985-627-341, 163-489-275, 724-351-896.

УКРШТЕНИЦА У СЛОГУ

1	2		3	4		5	6	7
8			9			10		
11				12	13			14
15			16		17			
		18		19				20
	21						22	
23					24	25		
26			27	28				29
		30						31
32	33		34		35		36	
37		38			39	40		41
42				43				

ВОДОРАВНО: 1. Име и презиме наше раније глумице, 5. Колут у ланцу, алка, 8. Италијанско мушко име, 9. Нестати иза видика, 10. Чувати стоку на пашњаку, 11. У четири ока, 12. Планско излагање школског градива, 14. Мирни, нечујни, 15. Неко-ришћена, 17. Липа (лат.), 18. Чинити покорним, 20. Ранији спортски коментатор, Едо, 21. Врста слатке посланице, 22. Крепкост, јачина, 23. Ранији аустријски ски-јаш, Томас, 24. Планински масив у средњој Европи (Судети), 26. Делови цвет, латице, 27. Слабост (мед.), 30. Из тог разлога, 31. Губитак на тежини робе услед сушења, 32. Француска глумица и певачица, Ванеса, 34. Река у Индији, 36. Немачка филмска глумица, Барбара, 37. Познато дело Арчибалда Кронина, 39. Река у Црној Гори, 41. Област и истоимена река у Гани, 42. Ледина, пољана (тур.), 43. Име и презиме наше филмске глумице ("Бољи живот").
УСПРАВНО: 1. Српски хајдук из 16. века, 2. Народно женско име, Нина, 3. Посуда за цвеће, 4. Ресавска или Постојнска ..., 5. Део одеће којим се покрива глава, 6. Цртати (слов.), 7. Поучавање у вери у облику питања и одговора, катихизација, 10. Напасти, насрнути, 13. Део гола, 16. Име глумца Која, 18. Мука, невоља, 19. Име глумице Ђурићин, 20. Врста мање лађе на једра (ми.), 21. Трс (ми.), 22. Суужење судова и канала (мед.), 23. Састав ритмичког мерења према броју слогова у једном стиху (грам.), 24. Рита, дронак, 25. Роман Добрице Ђосића, 27. Крива линија у геометрији, 28. Река у Македонији, 29. Војвода из Првог српског устанка, Младен, 31. Донекле, барем мало, 33. Слика глумца у пуној величини (ми.), 35. Врста цвета, пеларгионија, 38. Дејан одмила, 40. Велико језеро у Етиопији.

ЗА МАЛЕ ЕНИГМАТЕ

СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ: лаки					НИВО ТЕЖИНЕ: тешки						
5	6		2	8			1	8	5	9	
			5	4	2		5	4			
	7	4	9		1		4	6	9	2	7
7	4		9	2		7	4				
1		7			8		1			5	
		9	1		5	3				8	6
	1		4	6	5		5	7	6	8	4
6	5		7		4				7	6	
4		5		3		8	3	1	9		

АГЕНЦИЈА ЗА ПРОМЕТ НЕКРЕТНИНА "МИЛИЋЕВИЋ"
ул. др Зорана Ђинђића бр.21, 34000 Крагујевац
Тел: 034 301 680 тел-факс: 034 333 854; milicevic8@yahoo.com

СТАНОВИ	Аеродром	Ердоглица	Центар
Центар 25,2 м ² , IV сп, цг 31.000	Аеродром 76,5 м ² , VII сп, цг.....58.000	Ердоглица 200 м ² , 4,1 а. 170.000	Центар 27 м ² , пр. 50.000
Центар 31 м ² , IV сп, та 28.000	Аеродром 78 м ² , II сп, цг 68.000	Пивара 50 м ² , 2,88 а. 28.000	Центар 51 м ² , пр. 35.000
Центар 35 м ² , III сп, цг.....33.000	Ердоглица 32 м ² , III сп, гас 30.000	Пивара 58 м ² , 2,2 а. 39.000	Парк 180 м ² , пр. 35.000
Центар 38 м ² , XIII сп, цг 31.000	Ердоглица 35 м ² , IV сп, цг.....33.000	Пивара 58 м ² , 2,8 а. 30.000	Пивара 65 м ² , пр., гас 50.000
Центар 52 м ² , III сп, цг 46.000	Ердоглица 43 м ² , II сп, цг 35.000	Пивара 80 м ² , 4 а. 47.000	Код болнице 24 м ² , пр., гас 21.000
Центар 54 м ² , I сп, цг 58.000	Ердоглица 46,5 м ² , V сп, цг 41.850	Бресница 50 м ² , 4 а. 40.000	Мала вага 1650 м ² , приз., цг 950.000
Центар 55 м ² , I сп, цг 37.000	Ердоглица 50 м ² , пр., гас 45.500	Бресница 71 м ² , 1,86 а. 55.000	Багремар 150 м ² , приз. 51.000
Центар 60 м ² , V сп, цг 54.000	Ердоглица 52 м ² , пр., гас 43.000	Бресница 85 м ² , 4,3 а. 47.000	Звезда 20 м ² , приз., та 29.000
Центар 63 м ² , пр, гас 51.000	Ердоглица 61 м ² , III сп, цг 58.000	Багремар 38 м ² , 1 а. 22.000	Бубањ 21 м ² , приз., цг 35.000
Центар 66 м ² , II сп, та 66.000	Ердоглица 62,5 м ² , IV сп, цг 60.000	Багремар 60 м ² , 7 а. 32.000	
Центар 84 м ² , II сп, цг 85.000	Ердоглица 70 м ² , IV сп, цг 60.000	Багремар 260 м ² , 3 а. 70.000	
Центар 84 м ² , III сп, цг 98.000	Ердоглица 80 м ² , V сп, цг 70.000	Виногради 98 м ² , 3,5 а. 30.000	
Центар 52 м ² , III спрат, цг 46.000	Мала вага 35 м ² , III сп, гас 32.000	Виногради 148 м ² , 5,1 а. 70.000	
Бубањ 18,15 м ² , V сп, та 22.000	Мала вага 35 м ² , III сп, гас 33.000	Аеродром 52 м ² , 2,5 а. 30.000	
Бубањ 30 м ² , I сп, та 30.500	Мала вага 69 м ² , III сп, цг 58.000	Сушица 100 м ² , 4 а. 48.000	
Бубањ 35 м ² , V сп, та 32.000	Вашариште 27 м ² , II сп, цг 25.600	Вашариште 40 м ² , 2,44 а. 60.000	
Бубањ 38 м ² , I сп, та 36.000	Вашариште 32,3 м ² , III сп, гас 30.000	Вашариште 60 м ² , 2,5 а. 62.000	
Бубањ 49 м ² , I сп, цг 46.500	Вашариште 50 м ² , IV сп, та 46.500	Мала вага 40 м ² , 2 а. ....договор	
Бубањ 65 м ² , VI сп, цг, нов 61.000	Вашариште 52 м ² , пр., та 47.500	Мала вага 60 м ² , 1,7 а., цг 29.000	
Багремар 30,7 м ² , I сп, та 23.000	Озон-парк 67 м ² , пр., цг 68.000	Јабучар 52 м ² , 3 а. 37.000	
Багремар 56 м ² , IV сп, цг .....договор	Звезда 40,44 м ² , IV сп, цг 32.000	Јабучар 120 м ² , 3,76 а., цг 80.000	
Аеродром 20 м ² , пр., цг 23.500	Звезда 40 м ² , IV сп, та 28.000	Шумарице 65+35 м ² , 4 а. 44.000	
Аеродром 30 м ² , VI сп, цг .....договор	Станово 34 м ² , III сп, цг 30.000	Шумарице 72 м ² , 3,44 а. 40.000	
Аеродром 36 м ² , II сп, цг 35.000	Станово 53 м ² , IV сп, цг 40.000	Шумарице 90 м ² , 4,91 а., гас 55.000	
Аеродром 43 м ² , III сп, цг 37.000	Ц. Радионица 39 м ² , III сп, цг 34.000	Шумарице 200 м ² , 8 а. 110.000	
Аеродром 51 м ² , V сп, цг 44.000	Ц. Радионица 62 м ² , VII сп, цг 48.000	Дивостин 50 м ² , 5 а. 19.000	
Аеродром 53 м ² , IV сп, цг 40.000		Станово 70 м ² , 5 а. 22.000	
Аеродром 53,6 м ² , IV сп, цг 42.000		Станово 75 м ² , 15 а. 40.000	
Аеродром 57,86 м ² , II сп, цг 48.000		Станово 84 м ² , 9,8 а. 26.000	
Аеродром 64 м ² , пр, цг 50.000		Корићани 100 м ² , 4,75 а., ...35.000	
Аеродром 67 м ² , VIII сп, цг 54.000			

ПЛАЦЕВИ

Вашариште – 3,2 а. 8.500
Корићани – 11,84 а. 8.500
Шумарице – 5,5 а. 11.000
Петровац – 13 а., на две улице 4.500
Церовоц – 10 а. 17.000
Десимировац – 11,7 а., до пута 20.000
Десимировац – 12,5 а., до пута 20.000

КУЋЕ

Центар 30 м², зај. двор., ег 34.000
Центар 39,3 м², зај. двор. 30.000
Центар 60 м², 2,2 а. 35.000
Центар 100 м², 2,6 а., цг 130.000
Ердоглица 50 м², 4 а. 80.000
Ердоглица 56 м², 1 а., цг .....договор

ЛОКАЛИ

Центар 17 м², нов 40.000
Центар 13 м², цг 20.500

ХИТ ПОНУДА

ПОВОЉНОШ Шумарице, 140м², 9,7 а., ...90.000

Априла 28, у 95-ој години живота, преминула је моја мајка

Миљинка Раковић

позната у Старој Колонији као тетка Мица.
Витална и изузетно јака жена, добра мајка, бака и прабака,
напросто се тог јутра угасила.
Овај простор мали је за све што би се о њој могло рећи – то
заслужује роман.
Вечна јој слава и хвала.

Син Зоран са породицом

**AGENCIJA ZA VOĐENJE
POSLOVNIH KNJIGA**

Mani
За правна
лица и предузетнике

BRZO - TAČNO - PROFESIONALNO

(034) 337 270
(064) 680 36 42

Karadorđeva 17
LOCAL 17

Мали огласи

Услуге

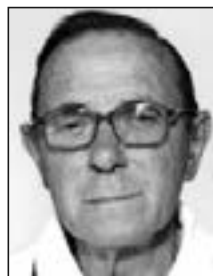
МАТЕМАТИКА, механика, физика – сви узрасти. Часови у току школске године и припремна настава за упис у Математичку гимназију (СМ) и полагање мале матуре. Студенти (мај, јун). Пријемни (више и високе школе и факултети). Матурски. Такмичења. Телефон: 034 360 202, 063 77 11 002, Арсић.

Разно

ПОТРЕБНА радница за рад у прехранбеној продавници. Звати од 9-14 сати. Телефон: 065/3090200

Последњи поздрав

Милану- Ђони

Његови другови:
Рале, Зоја, Чета, Микан,
Вита, Дреша и Буда

Изненада нас је напустио наш драги колега

Милован Јагличић Јага

1960-2011.

Његовим прераним одласком изгубили смо великог пријатеља и изузетног радника, који је генерацијама полицајаца служио за пример.

Полицијска управа Крагујевац

СЕЃАЊЕ

Милосављевић

Милорад

бивши питомцац

9.5.1994 - 9.5.2011.

Јулка

домаћица

12.5.1987 - 12.5.2011.

Сљубављу и поштовањем Породица

СЕЃАЊЕ

Јагличић

Љубица

2002 - 2011.

Милован

1998 - 2011.

Наши драги родитељи вечно у нашим мислима, у свакој радности и свакој тузи.

Њихове ћерке Емилија и Стојанка са породицама

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ
од 5. до 11. маја

Четвртак 5. мај	Петак 6. мај	Субота 7. мај	Недеља 8. мај	Понедељак 9. мај	Уторак 10. мај	Среда 11. мај
СТАЊЕ СТВАРИ		ВИКЕНД ПРОГРАМ		ХРОНИКА 1		Мозаик
20.00 Стање ствари	10.00 Свечана седница	14.00 Викенд програм	12.05 Шумадијски праг	19.00 Хроника 1	20.00 Патрола 92	17.00 Мозаик
08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Викенд календарског р. 10.00 Кулоница р. 10.30 Путујуће приче р. 11.00 Винотека 11.30 Лек из природе 12.00 Вести 12.05 Кулоница р. 12.35 Ван оквира р. 13.00 Викенд календарског 14.00 Комунални сервис р. 15.00 Цртани филм 15.30 Криминал у Русији 16.00 Вести 16.05 Ти си моја судбина р. = 17.00 Мозаик 18.00 Приче из књижевности 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стање ствари 21.00 Ти си моја судбина = 21.50 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 Клагујевац Forever 00.00 Вести 00.05 Хит дана	09.00 Вести 09.05 Викенд календарског р. 10.00 Свечана седница Скупштине града 11.00 Винотека 11.30 Лек из природе р. 12.00 Вести 12.05 Кулоница р. 12.35 ABC шоу р. 13.00 Викенд календарског 14.00 Стање ствари р. 15.00 Цртани филм 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Ти си моја судбина р. = 17.00 Свечана седница Скупштине града р. Fashion files р. 18.00 Мобил е 18.30 Препознај Европу 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Преломна танка 20.30 Корак по корак 21.00 Ти си моја судбина = 22.00 Хроника 2 22.30 Доктор Ху 23.00 Криминал у Русији 00.00 Вести 00.05 Хит дана	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Радознано огледало р. 10.00 Кулоница р. 11.00 Нокаут р. 11.30 Улови трофеј р. 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг р. 13.00 Агро дневник 13.30 Кулоница у цвећу р. 14.00 Викенд програм 15.00 Shopping avantura р. 16.00 Вести 16.05 Држа = 18.00 Преломна танка р. 18.30 Корак по корак р. 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Лек из природе 20.30 Илузиониста 21.00 Концерт РТК 21.50 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 ABC шоу 23.00 Јарди = 00.00 Вести 00.05 Хит дана	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Кина-Пут змаја р. 10.00 Кулоница р. 11.00 Радознано огледало 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг 13.00 Агро дневник 13.30 Кулоница у цвећу р. 14.00 Снимак утакмице 16.00 Вести 16.05 Убиство на високом нивоу = 18.00 Док.прог. Нокаут 18.30 Улови трофеј 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Дестинација Шумадија 20.30 Кина - пут змаја 21.45 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 Култура 23.00 Гладно срце = 00.00 Вести 00.30 Хит дана	09.00 Вести 09.05 Викенд календарског р. 10.00 Кулоница р. 10.30 Fashion files р. 11.00 Винотека 11.30 Лек из природе 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кулоница 12.35 Дестинација Шумадија р. 13.00 Викенд календарског 14.00 Документарни програм 15.00 Цртани филм р. 15.30 Криминал у Русији 16.00 Вести 16.05 Ти си моја судбина р. = 17.00 Мозаик 18.00 Interface 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Спорт 21.00 Ти си моја судбина = 22.00 Хроника 2 22.30 Доктор Ху = 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести 00.05 Хит дана	08.45 Најава програма 09.00 Вести 09.05 Викенд календарског р. 10.00 Кулоница р. 10.30 Interface р. 11.00 Винотека 11.30 Лек из природе 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кулоница 12.35 Агро дневник р. 13.00 Викенд календарског 14.00 Спорт р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Ти си моја судбина р. = 17.00 Мозаик 18.00 Галенов свет 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Патрола 92 20.30 Сутрађани 21.00 Ти си моја судбина = 22.00 Хроника 2 22.30 Доктор Ху = 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести	09.00 Вести 09.05 Викенд календарског р. 10.00 Кулоница р. 10.30 Галенов свет р. 11.00 Винотека 11.30 Лек из природе 12.00 Вести 12.05 Кулоница 13.00 Викенд календарског 14.00 Патрола 92 р. 14.30 Суфрађани р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Ти си моја судбина р. = 17.00 Мозаик 18.00 Путујуће приче 18.30 Мобил Е 18.40 Препознај Европу 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Комунални сервис 21.00 Ти си моја судбина = 22.00 Хроника 2 22.30 Доктор Ху = 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести 00.05 Хит дана

■ филм □ серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

Izvod iz programa
regionalne Televizije Kanal 9**OBJEKTIV 2 U 19.00**

Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

TAČNO U 09:00

Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanja iz grada i regiona. Svakog radnog dana, TAČNO U 09:00!

PULS

Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.05, a repriza subotom u 14.00

ŠUMADIJSKA RAZGLEDNICA

Region na dlanu, sva aktuelna dešavanja iz regiona, premijera ponedeljkom 20.05h, repriza 12.30h

ARS ANTIKA

Antikviteti i umetničko stvaralaštvo u novom terminu premijera subotom u 18.00, repriza petkom u 14.30

CASINO CLUB

Muzički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.05, repriza petkom u 12.30

SPAJALICA

Kratka forma, spaja javne ličnosti kroz različite teme, pet puta dnevno, radnim danima u 07.10, 08.10, 11.10, 12.10, 18.15, 20.00 i 23.00 best of subotom u 09.30 i 21.00

FLASH

Kulturni show biz magazine u "novom ruhu" i novim terminima: 07.15, 10.00, 16.00, 18.00, 22.00, 00.00

K9 NEDELJOM

Provedite nedeljno popodne uz bogat zabavni sadržaj – muzika, film, moda, sport, kultura, uz zanimljive goste iz regiona. nedeljom od 16.00 h

SERIJSKI PROGRAM

"Ljubavna Priča" (Nova TV novela na programu TV Kanal9...) premijera radnim danima u 16.15, repriza narednog dana u 10.15

"Put za Ejvoli" (Najgledanija kanadska serija)

Premijera radnim danima u 23.10, repriza narednog dana u 17.10

IGRANI FILMOVI

Sreda 20.00 Ljubavna pesma za Bobija Longa
 Subota 20.00 Moja velika mrsna pravoslavna svadba
 Subota 00.00 Oluja predstavlja
 Nedelja 20.00 Mletacki trgovac
 Nedelja 23.00 Kazanova

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

Regionalna Televizija Kanal 9 tel./faks (034) 331-509 marketing (034) 337-667

ЗОНА И ГРАДСКЕ

23. коло Зоне „Морава“: По-беда Белошевац - Јошаница 2:0, Партизан - Водожажа 1:0, Шумадија 1903 - Таково 1:1, Полети - Славија 2:1, Младоси - Омладинац 4:0, Тушин - Мешалац 2:1, Бане - Мокра Гора 2:1, Орловац - Трейча 1:0.

Табела: Победа Белошевац 53, Мокра Гора 47, Трейча 44, Шумадија 1903 36, Бане 34, Партизан 33, Мешалац 32, Тушин 31, Полети 31, Јошаница 30, Таково 30, Омладинац 30, Водожажа 29, Орловац 28, Младоси 22, Славија 15 бодова.

24. коло: Славија - Партизан, Мокра Гора - Шумадија 1903, Таково - Победа Белошевац (субота, 16.00), Водожажа - Орловац (недеља, 16.00), Трейча - Бане, Јошаница - Тушин, Мешалац - Младоси, Омладинац - Полети.

25. коло Прве градске лиге: Машини - Селак (МП) 10:0, Ердолија 1931 - Виногради ДБ 1:0, Јагран - Шумадија 1903 2:2, Слоја (Л) - Кошутињак 2:4, Јединство - Колонија 3:4, Будућност - Слоја (Д) 2:2, Србија - Арсенал 5:2, Церовац - Шумадија 1:4, Слобода - Сушица 2:1.

Табела: Слобода 68, Шумадија 46, Колонија 44, Јагран 41, Шумадија 37, Ердолија 1931 35, Виногради ДБ 35, Сушица 34, Селак (МП) 34, Слоја (Д) 33, Арсенал 32, Маршић 32, Србија 29, Слоја (Л) 26, Будућност 26, Јединство 26, Церовац 26, Кошутињак 20 бодова.

26. коло: Селак (МП) - Церовац, Шумадија - Србија, Арсенал - Слобода, Сушица - Будућност, Слоја (Д) - Јагран, Шумадија - Јединство, Колонија - Ердолија 1931, Виногради ДБ - Слоја (Л), Кошутињак - Маршић.

22. коло Друге градске лиге: Добрача - Ђурислац 4:1, Хајдук - Селак (Ц) није играно, Кременац - Гава 2:3, Шумарице 2008 - Крагујевац 6:2, Бајремар - Бошунје 0:0, Ојорница - Колектив 7:2. Слободни су били Корићани и Азбест.

Табела: Гава 49, Азбест 44, Бошунје 40, Бајремар 37, Корићани 33, Крагујевац 30, Кременац 26, Добрача 26, Хајдук 23, Селак (Ц) 18, Колектив 16, Шумарице 2008 15, Ојорница 12, Ђурислац 4 бода.

23. коло: Колектив - Бајремар, Бошунје - Шумарице 2008, Крагујевац - Кременац, Корићани - Хајдук, Селак (Ц) - Добрача, Ђурислац - Азбест. Слободни су Гава и Ојорница.

15. коло Треће градске лиге: Борац - Застава није играно, 21. октобар - Младоси Теферич 0:2, Трмбас - Младоси 3:6, Сијуденац - Кушлово 1:4, Велика Суубина - Дивосићин 1:3. Слободни су били Спери моци.

Табела: Младоси Теферич 36, Младоси 32, Кушлово 27, Дивосићин 25, Сијуденац 17, Трмбас 16, 21. октобар 14, Велика Суубина 14, Спери моци 13, Застава 5, Борац 4 бода.

16. коло: Младоси - Борац, Младоси Теферич - Сијуденац, Кушлово - Трмбас, Застава - Велика Суубина, Дивосићин - Спери моци. Слободан је 21. октобар.

ФУДБАЛ

РАДНИЧКИ 1923 - ПРОЛЕТЕР 2:0

Увод у нову серију

ДА је пораз у Нишу узрокован само сплетом несрећних околности, Раднички 1923 доказао је већ на следећем сусрету, играном током прошле недеље. Гост је био новосадски Пролетер, екипа која је до полусезоне важила за једног од притајених фаворита у трци за елитни ранг, а крајњи скор од 2:0, као и приказана игра, јасно тумаче збивања на терену.

Е, иако су се улоге оба тима промениле, гости су, што им је и обичај у овом првенству, играли отворено, без зазирања од ривала. Тако је наступио и Раднички, па је виђена динамична партија. Први је напао наш тим, самим поласком са центра, преко Живадиновића, али безуспешно. Онда су ови узвратили, међутим и сада се истакао голман, наравно крагујевачки - Чанчаревић, одличном интервенцијом. И тако је то ишло наизменично, те припрете Костић или Спалевић, који је у једном мо-

МЕНТУ чак погодио стиву, те се Новосађани "коприну", па из контроле или прекида опомену домаћине.

И... оно што није пошло за ногом нападачима "црвених", јесте штоперу Милошу Тинтору. У једном од бројних излета ка противничком голу, три минута после постигнутог, а поништеног погот-

МЕНТУ чак погодио стиву, те се Новосађани "коприну", па из контроле или прекида опомену домаћине.

Игра по боковима била је одлика Крагујевчана у наставку. Са тих позиција лако су пробјали одбрану гостију, а неколико пропуштених прилика "наплатио" је у 60. минути Спалевић. У петерцу је главом докачио лопту и послао је у гол за вођство од 2:0.

Од тада игра је била све смиренија, са тек успутним шансама, а најизгледнију није искористио првотимац Пролетера Чичак, који се из непосредне близине, пред крај сусрета, баш обрнуо испред гола домаћина.

На захтев Телеоптика одложено је утакмица предвиђена за празнични викенд, па је Радничком остало да, преко јучерашње пријатељске утакмице са Јагодином, сачека 8. мај, када од 17 часова дочекује тим Биг Бул Радничког из Шида.

В. У. К.

УСКРШЊИ ФЕСТИВАЛ ФУДБАЛА

Играли и уживали

ТРЕЋИ "Ускршњи фестивал фудбала" протекао је у веселој, али и такмичарској атмосфери. Највише разлога да се радују и резултатском успеху, у конкуренцији чак 48 екипа, имали су млади фудбалери клуба организатора Радничког 1923, престоничких тимова ОФК Београда и Црвене звезде, те ужичке Слободе. Они, баш тим редоследом, тријумфовали у 1999, 2000, 2001. и 2002. годишту.

Пехарима су, такође, награђене и генерације 2001. и 2002. "црвених", које су заузеле треће место у својој конкуренцији, док је међу дечама рођеним 2000. другу позицију освојио још један састав из Крагујевца - Аполон. За појединачни учинак, медаље су припале и Огњену Илићу, фудбалеру Радничког 1923, као најбољем играчу најстарије групе, те голману Луки Максимовићу, свега девет година старом члану Шумадије 1903.

План домаћина је да у наредним годинама додатно омасови овај турнир, који би, уз наступ тимова из иностранства, требало да добије и међународни карактер.

В. У. К.

ПРВА ЛИГА СРБИЈЕ

26. КОЛО: Телеоптик - Раднички 1923 (одложено), Млади радник - Нови Пазар 0:4, Колубара - Младост 1:0, Биг Бул - Раднички (С) 2:0, Пролетер - Бежанија 1:0, Синђелић - БАСК 1:0, Динамо - Нови Сад 2:1, Напредак - Земун 3:1, Банат - Срем 1:2.

БАСК	26	18	5	3	39:12	59
Раднички 1923	25	16	5	4	45:18	53
Нови Пазар	26	15	7	4	35:17	52
Банат	26	11	9	6	29:19	42
Раднички (С)	26	11	9	6	22:18	42
Синђелић	26	11	8	7	25:20	41
Пролетер	26	10	8	8	34:25	38
Млади радник	26	10	7	9	30:34	37
Младост (Л)	26	8	12	6	21:18	36
Напредак	26	9	8	9	26:27	35
Нови Сад	26	9	5	11	32:34	32
Бежанија	26	6	8	12	17:21	26
Биг Бул	26	7	5	14	23:31	26
Телеоптик	25	6	7	12	23:35	25
Срем	26	5	10	11	22:34	25
Земун	26	4	9	13	19:31	21
Колубара (-3)	26	5	8	13	22:33	20
Динамо	26	5	3	18	13:50	18

27. КОЛО: Раднички 1923 - Биг Бул, Банат - Колубара, Срем - Напредак, Земун - Динамо, Нови Сад - Синђелић, Бежанија - Телеоптик, БАСК - Пролетер, Нови Пазар - Младост, Раднички (С) - Млади радник.

КУП СРБИЈЕ - Ж

Крај на почетку

ФУДБАЛЕРКЕ Уна фортуне 04 испале су из даљег такмичења Купа Србије, пошто су прошле среде, у Лесковцу, поражене од екипе Леминд Лавица са 2:0.

Како нам је рекао тренер Крагујевчанки Зоран Миленковић, Куп такмичење, у овом тренутку, није им било приоритет, с обзиром да се ове девојке боре у првенству за очување прволигашког статуса.

Давид против Голијата

У ОКВИРУ редовног, 19. кола Прве женске лиге, чланице Уна фортуне 04 дочекују у суботу лидера на табели, тим суботичког Спартака. Биће то дуел прве и последњепласиране екипе.

Сушчанке, дан касније, играју у Лазаревцу против ЛАСК-а.

С. М. С.

ШАХ

Ревизија младих асова

ПОСЛЕДЊИХ десетак дана, у Хотелу "Шумарице" готово 250 младих шахиста оба пола надметало се на "Кадетском фестивалу Србије". Наступајући на првенству Србије, једној од манифестација овог такмичења, у 12 старосних категорија представници Крагујевца успели су да освоје две медаље, обе сребрне. То су учинили Јанко Радовић код два-наестогодишњака, те шест година старији Бојан П. Јовановић.

И, то није све. У Плавој сали "Шумарица" одмах се наставио са одржавањем још једног шаховског спектакла, Балканског јуниорског првенства за 2011. годину. Учесће на њему, поред наше, узеле су и селекције Грчке, Бугарске, Румуније, Албаније, Црне Горе и Македоније.

ФУТСАЛ

ЕКОНОМАЦ - МАРБО ИНТЕРМЕЦО 5:2

У поход на титулу

ЈЕДИНИМ поразом у првенству, јесенас од Марба у Београду са убедљивих 5:0, Економац је вребао прилику са друге позиције Прве фудбал лиге Србије, све до последњег, 26. кола првенства и одлучујућег сусрета, дербија у Крагујевцу. И исплатило се. Победом од 5:2, не само да су се "студенти" реванширали, већ и приграбили титулу првака. Бар за сада, с обзиром да преостаје одигравање још шест кола у мини лиги три најбоље пласиране екипе.

Што се утакмице са Београђанима тиче, почело је тешко. Прави дерби. Марбо, играчки јачи него прошле године, одредио је тактику са покретљивом и високо постављеном одбраном, која је, мора се признати, у првих пет-шест минута створила проблеме домаћину. Из такве игре уследила је и прва шанса за Београђане, коју није искористио Нене, Бразилац, иначе појачање из хрватског Национала - главом је

шутирао, а одлични Аксентијевић је сачувао своју мрежу.

Затим је уследио "плес" домаћина. Били су све сигурнији и опаснији по гол Јосимовића, чију је мрежу први затресао Да Коста, топовским ударцем са неких десетак метара. Велика борбеност и спретност Коцића, иначе најбољег актера дербија, довела је до вођства Економаца од 2:0. Оба гола, заправо, плод су грешака одбрамбених играча гостију. Имали су Крагујевчани прилику и да убедљивије реше први део сусрета, али је Рајчевић, из казненог ударца, са десет метара погодио пречку.

У наставку, ипак - 3:0. Поново је све сам урадио Младен Коцић. Одузео лопту, преварио два супарничка играча и матирао голмана. Гости су у 31. минути, преко Ненеа смањили резултат, што је довело до њиховог новог притиска, који је умирио Рајић, невероватним голом из мртвог угла. Најлепши потез на утакмици био је, пак, погодак Да Косте, када је "изломом" одбрану Марба, а потом ефектно лопту послао под пречку.

И како то већ бива у дуелу са "вечитим ривалом", после утакмице уследило су немиле сцене. Капитен гостију Павићевић се некоректним речима обратио судијама и делегату меча, па се чак дрзнуо и на приданика крагујевачке полиције. Тежи инцидент је избегнут за длаку, а одређених тензија било је и на путу ка свлачионицама. Све то говори о начину на који овај клуб покушава да доминира првенством. И што је најневероватније од свега, управо овај играч је један од криваца за пораз своје екипе. Али, шта је ту је.

У првом колу мини лиге Економац је слободан, а већ следеће недеље на реду је нови сусрет са Марбом. И опет у Крагујевцу.

С. М. С.

БИЦИКЛИЗАМ

Ђурђић савладао Дивчибаре

ЖЕТВУ бодова српских бициклиста на првој у серији трка "Србија опен" у планинском бициклизму - "Трофеј Дивчибаре", тријумфом је обележио Бојан Ђурђић из Радничког. Стазу дугу 28,8 километара прешао је за нешто мање од један сат и 41 минут, и на тај начин зарадио десет светских бодова.

Успешан је био још један члан крагујевачког тима, Зоран Живковић, пошто је у мајстерс категорији такође освојио прво место. Тако је и он најавио борбу за пехар у циклусу четири националне трке, а прва следећа возиће се 18. јуна, под називом "Трофеј Копаника".

Ђурђића, пак, већ ове недеље очекује међународна трка у Истанбулу, за нове светске бодове. Њу је, подсетимо, пре две године овај возач обележио тријумфом.

Припреме за даље

МЕЂУНАРОДНА бицикличка трка "Путевима Краља Николе", која је прошлог викенда требало да се одржи у Црној Гори, одложена је, а организатор није навео разлоге за то. Ипак, овог викенда крагујевачки друмаши возиће у Београду на трци "Делта тур", која се не бодује за лигашког такмичења.

Наш састав, ову трку, као и период до 14. маја, када их очекују нова искушења, искористиће за припреме својих бициклиста.

С. М. С.

КУГЛАЊЕ

Славили Ивана и Велибор

НАЈБОЉИ на Првенству Србије, групе Центар, одиграном на куглани бањичког "Спортског фонда Центер" протекле недеље, били су Крагујевчани Ивана Јоловић, чланица Шумарица и Велибор Радовић, куглаш Водовода. То су постигли резултатом од 566 оборених чуњева.

Првопласирани микс пар, на овај начин, пласирао се за шампионат Србије, који је на програму 4. и 5. јуна.

С. М. С.

КАРТИНГ

Успешан старт *нејознајој*

НОВОФОРМИРАНИ клуб, АСК Крагујевац, одлично је организовао прву овогодишњу картинг трку за шампионат Србије на стази Фијат Аутомобила, на којој је учествовало преко 30 возача у шест класа. Уз то, исти клуб у оба дана такмичења освојио је прва места у екипном пласману, иако то није у први мах тако саопштено, с обзиром да нису рачуната достигнућа Ал-ександра Ристића, некадашњег такмичара АМК Бе-лмаш спорт из Београда, а од ове сезоне члана крагујевачког клуба, који је на обе трке остварио нај-

КОШАРКА

ОКК БЕОГРАД - РАДНИЧКИ 85:91

Пријао им Златибор

ОСИМ на старту и самој завршници, Раднички је после паузе, која је играчима очигледно пријала, одиграо сасвим задовољавајуће против, показало се у досадашњем делу првенства, веома неугодног ривала.

Екипа је остала при старом обичају, лошем старту и каснијој журњи за разликом, али је овога пута издржала притисак. Ли и Марковић били су носиоци преокрета после минуса од девет поена, догађало се то у другој половини друге деонице, па је серија 14:0 практично одлучила победника. Сигурним и прецизним показали су се Крагујевчани и у наставку, „дотерали“ до 69:52, а онда сами себи дали одмор, што је омогућило до-

БЕОГРАД - Хала: „Спорш еко“. Гледалаца: 500. Судије: Војиновић (Нова Саг), Обркнежевић и Весовић (Београд). Резултат по четвртинама: 24:19, 14:24, 14:26, 33:22.

ОКК БЕОГРАД: Мишировић 22, Павловић 12, Лучић 6, Димиријевић, Миловановић, Сјанојевић 3, Кнежевић 2, Зековић 15, Васић, Танасковић, Живковић 14, Дунђерски 11.

РАДНИЧКИ: Ли 15, Максимовић, Милетић 10, Јереминов 13, Марковић 22, Мијашковић 6, Гадефорс 4, Шуловић 11, Шипица 2, Чакаревић 8, Стојачић, Ракић.

мађину да умањи пораз на престојан и подношљив.

Наше две екипе приближно су квалитета, разлика је у Мајклу Лију, који је донео превагу, анимирао и покренуо екипу. Ово је велика победа, а један од разлога је што нисмо потценили ривала.

Пауза нам је пријала, понављамо, као екипи нам не одговара убрза-

ни темпо играња средом и суботом - рекао је после меча стратег Радничког Мирослав Николић.

Остварена је веома битан успех, који је донекле неутралисао серију пораза. Током ове седмице у „Језеру“ је гостовао Партизан, а наредно коло, у коме крагујевачки састав иде Мега Визури у Београд, игра се 11. маја. М. М.

БОКС

Растанак са Љубом и медаљама

ЧЕТИРИ године заједничке сарадње, и капитен репрезентације Србије Љубомир Марјановић није више члан Радничког. У клубу кажу да му је уговор истекао са последњом борбом у прекинутом екипном шампионату Србије и да је затражио исписницу. По одређеној процедури одлучиваће се о даљим корацима, али је уложена жалба на регистрацију у Боксерском савезу Војводине за његов матични клуб „Живорад Рајшић“ из Шапца.

Тако је Марјановић на појединачном првенству државе освојио титулу првака у категорији до 60 килограма као боксер без клуба, јер Крагујевчани нису хтели да га, жалбом на наступ у овом такмичењу, онемогуће да се појави у рингу.

Октобар за нову лигу

ПОЈЕДИНАЧНО пр-

венство Србије у боксу било је прилика да се сусретну клубови, учесници прекинутог екипног шампионата државе.

Нису донете никакве обавезујуће одлуке, али, како ствари стоје,

овогодишња лига завршена је на неславан начин и стављена у заборав. Ипак, представници прволигаша сложили су се да овакав вид такмичења мора бити обновљен, а као термин поменут је октобар.

М. М.

Долазе млађи

БОКСЕРСКИ клуб Раднички, после много година, остао је без титуле шампиона на појединачном првенству државе у сениорској конкуренцији. Једини представник био је Ференц Хајнал, али је у четвртфиналу изгубио од дугогодишњег клупског друга Љубомира Марјановића, каснијег освајача златне медаље.

Ипак, клуб је најсјајније одличије освојио у млађим категоријама. Победници државног првенства постали су Никола Букелица у конкуренцији јуниора до 50 и Дарко Милошевић код младих до 91 килограма. Поред њих, медаљама, али сребрним, окитили су се јуниор Никола Јовановић до 54 и млади Игор Милоновић до 75 килограма.

СУПЕР ЛИГА СРБИЈЕ

9. КОЛО: ОКК Београд - Раднички 85:91, Мега Визура - Металац 77:69, Хемофарм - Црвена звезда 86:64, Партизан - ФМП 78:62.

Хемофарм	9	7	2	734:674	16
Партизан	8	7	1	716:599	15
Раднички	9	6	3	751:716	15
Црвена звезда	9	4	5	760:806	13
ФМП	9	3	6	704:728	12
ОКК Београд	9	3	6	683:756	12
Металац	8	3	5	609:624	11
Мега Визура	9	2	7	670:724	11

Утакмице 10. кола игране су јуче.

11. КОЛО (11. 5.): Мега Визура - Раднички, Металац - Црвена звезда, Хемофарм - ФМП, Партизан - ОКК Београд.

АУТОМОБИЛИЗАМ

Милош први у Бјељини

НА Дебију брдских трка, у бјељинским Лопарама, АСК Крагујевац освојио је екипно треће место.

Милош Симић, у класи 2 "хибрид" био је најбржи, док је друго место припао још једном члану овог клуба, Предрагу Ламбаши. Пех је имао Саша Павловић, који је излетео са стазе, иако је на тренингу постигао најбоље време у овој класи. У класи 1 надметао се Жељко Писарић и заузео четврту позицију.

Ненадано, на првој овогодишњој брдској трци није се појавио актуелни шампион Радослав Вукосављевић, члан АСК СББ КГ-07, за кога ће, како је рекао, ове сезоне приоритет бити ипак трке на кругу.

С. М. С.

СУПЕРЛИГА

18. (последње) КОЛО: Факс - Црвена звезда 1:3, Банат - Кикинда 3:1, Стенес - ИМТ 2:3, Партизан - Вршац 3:0, Војводина - Спартак 0:3.

Црвена звезда	18	15	3	51:17	33
Банат	18	15	3	48:15	33
Спартак	18	15	3	49:19	33
Партизан	18	11	7	40:27	29
Вршац	18	10	8	36:35	28
Стенес	18	7	11	28:38	25
Кикинда	18	6	12	26:45	24
ИМТ	18	6	12	26:45	24
Факс	18	5	13	24:42	23
Војводина	18	0	18	6:54	18

У плеј-оф за првака државе пласирани су се Црвена звезда, Банат, Спартак и Партизан, а из лиге су испали Војводина и Факс.

СТОНИ ТЕНИС

Играли су само једно лето

ИЗМЕНАЂЕЊЕ је изостало, шампион је био бољи, а Факс се, после годину дана суперлигашког статуса, вратио у Прву лигу. У последњем колу Црвена звезда победила је у Крагујевцу са 3:1 и тако заузела прво место на крају лигашког дела.

Михаиловић је на старту унео наду савладавши Индијца Бопанка са 3:1, но гости су, победом Савића над Глишићем, изједначили. Прилику да врати Факсу вођство испустио је Пејак, који је у мечу са Радоњићем у сва три сега водио до пред сам крај, а онда губио на разлику. Последњи поен својој екипи донео је Савић максималном победом над Михаиловићем.

Опстанак свакако није пропуштен у овом мечу, већ много раније, губљењем од директних ривала, углавном са 3:2. Узрок оваквог исхода може се наћи у недостатку среће, али и несналажењу у конкуренцији „великих“, где владају сасвим другачија правила него у нижим лигама. Остаје жал, јер тешко ће се, у скорије време,

неком крагујевачком клубу указати прилика да игра са најбољим српским екипама.

А сада бараж за Прву лигу

КРАГУЈЕВАЦ је изгубио суперлигаша у сениорској конкуренцији, али може се лако десити да у Првој лиги наредне сезоне има два члана.

Наиме, Раднички је успешно завршио такмичење у јужној групи Друге лиге освајањем првог места, па ће, крајем маја, заједно са другопласираним екипом Пожаревца потражити шансу у баражу. Поред представника Југа, у борби за две визе наћи ће се и по два тима региона Војводине, Београда и Косова.

Други представник нашег града у Другој лиги, екипа Водовода, брисан је из такмичења због неоправданог доласка на две утакмице.

М. М.

Фото: М. Јевић

ШЕКИ ДОБАР - ДРУГИ

боље резултате. Други је био београдски Ројал, а трећи АСК Застава рејсинг тим.

Никола Лазаревић, такође члан АСК Крагујевац био је први у класи 1, док се Лука Стојановић показао најбољим у класи 2. Ипак, трка се није бодовала за пласман, јер су учествовала само два такмичара.

У класи 4, возач истог тима, Александар Ристић, освојио је прво и друго место, док је његов клупски колега Предраг Буђевац био трећи првог дана, односно први другог дана такмичења.

Такође треба поменути и добар резултат Зорана Марковића, популарног "Шекија", који је у класи 6, у првој трци завршио као други, а у другој на четвртм месту. С. М. С.

ДРИФТ

Вреле гуме и девојке

ЧЕТВРТУ годину за редом, у оквиру обележавања Дана града, Крагујевац ће бити домаћин међународне дрифт манифестације под називом "King of Europe". Она ће се одржати у суботу и недељу на паркингу Фијат аутомобила Србије.

Овога пута очекује се рекордан број такмичара, њих око 40 возача из 13 земаља, а по први пут трку ће преносити директно и Моторс ТВ, телевизија која се гледа у 38 земаља.

Сходно томе, требало би да порасте и број посетилаца, с обзиром на аутомобиле велике запремине од најмање 450 коњских снага, које ће, као и увек, улешати и атрактивне девојке, незаобилазни декор оваквих надметања.

С. М. С.

КАРАТЕ

Павле осветлао образ

ПРВЕНСТВО државе Карате федерације Србије за полетарце, пионире и наде, одржано у Банатском Новом код Панчева, пријало је каратистима крагујевачког "Смоловића".

Уствари, највише његовом представнику Павлу Ковачевићу, који је у апсолутној категорији ката, при појединачном наступу освојио златну медаљу.

На овом такмичењу учествовало је чак 1150 такмичара из 109 клубова, а КК Смолковић имао је прилику да се окити са још неколико одличја. Међутим, у репесажу за треће место, стицајем и, како у клубу кажу, нерегуларних околности, свих пет њихових претендентата на бронзу је поражено.

Већ 22. маја на реду је Куп за кадете, јуниоре и млађе сениоре, где овај тим такође очекује добре пласмане.

В. У. К.

РВАЊЕ

Спале у Америци

ПОЧЕТАК припрема сениорске репрезентације Србије, у чијем је саставу члан крагујевачког Радничког Милош Спасић, обележиће двонедељни рад у америчком граду Колорадо Спрингсу.

Ово је почетни део дотеривања форме за највеће овогодишње такмичење, Првенство света, које се у септембру одржава у турској престоници Истанбулу.

М. М.

ОДБОЈКА

Почели преговори

ОДМАХ по завршетку националног шампионата, у Одбојкашком клубу Раднички почели су са кадровским припремама за наредну сезону.

На првом месту је питање тренера. Ђорђевићу ових дана истиче уговор, а како је он ангажован на припремама и учешћу јуниорске репрезентације Србије за предстојећи шампионат Старог континента, коначни договор заказан је за крај маја.

Играчима Бојану Перовићу и Јасмину Хаџифејзовићу клуб се захваљује на сарадњи, а у преговорима је са првотимцима којима је истекао уговор. Илић и Новоселац су у „игра“ за то место, услови ће бити „одвагани“, па следи одлука о избору само једног од њих двојице. Марко Максимовић има претензије ка иностраном ангажману, те остаје да се причека расплет.

Такође, Раднички је у непрестаном контакту са Будванском ривијером око преласка Немање Стевановића и његовог имењака Радовића у редове црногорског шампиона. Ускоро се очекује понуда овог клуба, па онда њено разматрање. У клубу кажу да нису спремни да се одрекну услуга тако квалитетних играча, посебно ако услови не буду адекватни њиховој вредности.

М. М.

Просечно

ПРОТЕКЛОГ викенда пала је завеса и на друголигашка такмичења. Започела су га три, а завршиле две крагујевачке екипе.

У конкуренцији де-

војака, групи Исток, Крагуј је заузео седмо место, са шест победа и 12 пораза и тако остао у лиги, што им је и био крајњи циљ. Код мушких, друга екипа Радничког Креди банке остварила је плас-

ман на четврту позицију групе Центар, са односом победа и пораза 9-7. Одбојкашки клуб Крагујевац, три кола пре краја, одустао је од такмичења из материјалних разлога.

М. М.

РУКОМЕТ

ЖРК РАДНИЧКИ ЛЕПЕНИЦА КГ

Већ суперлигашнице

ДВОСТРУКИМ тријумфом током прошле седмице, у среду над екипом Кучева у гостима од 28:27(17:14), те три дана касније против зрњанинског Пролетера на свом паркету - 37:22 (17:10), рукометашице Радничког Лепенице КГ, два кола пре краја такмичења у Првој лиги и теоретски су обезбедиле пласман на једно од прва два места, чиме и повратак у елитни ранг. И то са утакмицом мање на свом конту.

Тако је јучерашњи сусрет са Металцем у Горњем Милановцу, из заосталог 19. кола, као и гостовање овог викенда свилајначком Радничком изгубило на резултатском значају. Наравно, било би лепо да Крагујевчанке, са нова четири бода, потврде свој прволигашки примат и до краја првенства задрже лидерску позицију на табели.

В. У. К.

РК РАДНИЧКИ

Чекајући црно-беле

НЕДЕЉУ дана паузе рукометаши Радничког имали су јер је њихов ривал из 26. кола, београдски Партизан, био заузет одигравањем реванш меча са португалском Бенфиком у Лисабону, као полуфиналиста Челенџ Купа. Узалуд, јер

је и тренутни лидер Супер лиге прошао попут Крагујевчана у колу пре, односно испао из даљег такмичења после двобоја са истим тимом.

У сваком случају, зна се да ће Београђани на паркет хале "Језеро" стићи 18. маја, па ће "црвени" до тада одиграти два нова првенствена сусрета. Први за викенд, када гостују у Пожаревцу, а онда им следи чини се још важнији дуел од оног са "црно-белима", против ПКБ-а.

В. У. К.

НЛС				
4. КОЛО: Дивљи Вепрови - Анђеоски Ратници 54:32, Келти - Плави Змајеви 18:30, Пантери - Ловци 36:6, Вукови - Војводе 27:7.				
Дивљи Вепрови	4	4	0	221:72
Вукови	4	3	1	140:87
Плави Змајеви	4	3	1	94:45
Пантери	4	3	1	81:51
Анђеоски Ратници	4	1	3	93:106
Војводе	4	1	3	25:78
Келти	4	1	3	42:151
Ловци	4	0	4	13:119
5. КОЛО (14/15. 5): Ловци - Дивљи Вепрови, Војводе - Келти, Анђеоски Ратници - Вукови, Плави Змајеви - Пантери.				

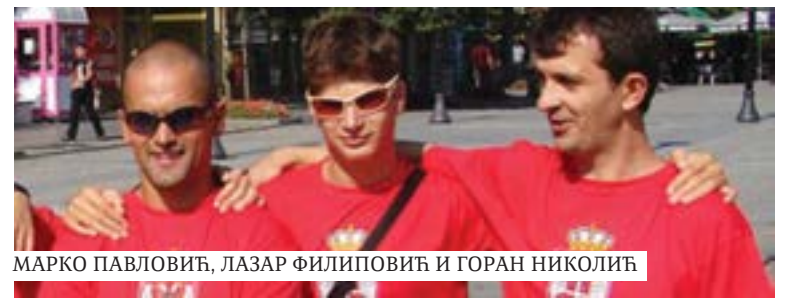
ЈОШ једном је крагујевачки састав доказао да му у овој сезони нико није ни до рамена. На нашу и њихову срећу, како после половине лигашког дела такмичења стоје ствари, овогодишње првенство, барем што се титуле првака тиче, биће тотално монотono. Из меча у меч Вепрови деле пацке ривалима, праве недостижну разлику већ на старту, а затим уигравају младе снаге.

АМЕРИЧКИ ФУДБАЛ

ДИВЉИ ВЕПРОВИ - АНЂЕОСКИ РАТНИЦИ 54:32

Анђелима њошкресана крила

Тако је било и у репризи прошлогодишњег финала САФС лиге. Резултат по деоницама био је 14:0, 19:2, 14:16, 7:14. Поново су доминирали крагујевачки Американци, мада је приметно да им се већ искусни домаћи играчи све више приближавају квалитетом. Одбрана је такође била непрелазна, Бедвел нерешива енигма за противника, разигравао је своје поентере и пружио публици, која у све већем

МАРКО ПАВЛОВИЋ, ЛАЗАР ФИЛИПОВИЋ И ГОРАН НИКОЛИЋ

Радовић у Светској лиги

СЕЛЕКТОР репрезентације Србије Игор Колаковић одредио је скраћени списак играча који ће ове године представљати нашу земљу у Светској лиги. На њему се налази и средњи блокер Радничког Креди банке Немања Радовић.

Припреме су почетке у понедељак и трајаће до почетка 22. издања овог такмичења, заказаног за последњи мајски викенд. Србија се налази у групи са Аргентином, Финском и Португалијом.

М. М.

СУПЕРЛИГА

26. КОЛО: Раднички - Партизан (18. мај), Наисус - Смедерево 23:22, Врање - Војводина 33:28, Динамо - Металопластика 21:31, Југовић - Колубара 18:21, Црвена звезда - Црвенка 29:26, ПКБ - Пожаревац 31:31, Прибој - Планинка 27:30.

Партизан	24	23	0	1 781:620 46
Ц. звезда (-2)	26	20	4	2 873:736 42
Колубара	26	18	1	7 762:716 37
Металопластика	26	15	4	7 708:671 34
Раднички	25	15	2	7 686:661 32
Планинка	26	14	3	9 721:714 31
ПКБ	25	13	4	8 725:673 30
Пожаревац	26	10	5	11 710:719 25
Војводина	25	11	2	12 678:700 24
Југовић	26	10	3	13 643:647 23
Врање	26	8	1	17 641:715 17
Наисус	25	6	3	16 614:690 15
Динамо	26	6	2	18 694:781 14
Прибој	26	6	1	19 675:734 13
Црвенка	26	6	1	19 656:731 13
Смедерево	26	4	4	18 628:690 12

27. КОЛО: Пожаревац - Раднички, Партизан - Наисус, Смедерево - Врање, Војводина - Прибој, Планинка - Динамо, Металопластика - Југовић, Колубара - Црвенка, ПКБ - Црвена звезда.

ПЛИВАЊЕ

Сви успешни

ПОСЛЕ 68 освојених медаља при отварању сезоне златиборским „Чигота купом“, прошле суботе пливачи крагујевачког клуба „Пират“, учествовавши на „Пролећном аква купу“ у Поточцу код Параћина, окитили су се са још 27 одличја. Од тога било је шест златних, 10 сребрних и 11 бронзаних.

Ништа лошије нису се показали ни представници Радничког, чија је ризница сада богатија за 16 колајни. Седам златних, четири сребрне и пет бронзаних.

В. У. К.

ПАРАСПОРТ

Сјајни Јуниор

ПОСЛЕ одличних резултата постигнутих на Београдском маратону, чланови Паралимпичког клуба Јуниор сада се налазе на бољим позицијама у генералном пласману него крајем прошле године. Дакле, у конкуренцији 169 српских маратонаца, Лазар Филиповић и Горан Николић тренутно деле 22. место, а њихов тренер Марко Павловић пласиран је на изузетну трећу позицију.

Дебитант Филиповић, иначе 21-годишњи парабициклиста наше националне селекције и двоструко старији Николић, коме је ово био шести наступ на маратону, а трећи на београдском, заједно су прошли кроз циљ 24. београдског маратона, завршивши у укупном пласману 273 учесника на 55. месту. Рачунајући по старосним категоријама, њихови пласмани су и бољи, али је још важније да је Крагујевац наступом Филиповића добио и трећег квалитетног маратонца, поред Николића и Милана Петровића, уз подсећање да су чланови "Јуниора" једини атлетичари са инвалидитетом у земљи и региону који наступају на стази дугој 42,195 километра.

В. У. К.

СТРЕЉАШТВО

Ристић бриљирао

ДРАГАН Ристић, стрелац крагујевачког "Чика Мате", освојио је друго место на Светском купу за параплегичаре у турској Анталији. Упркос томе што је у гађању стандардном ваздушном пушком упуцао апсолутних 600, изједначивши тако светски рекорд, у распуцавању за медаљу заостао је за победником пола поена.

Ристић се, такође, надметао и у дисциплини падајуће мете, где је освојио бронзану медаљу.

Наставак МК пушком

ОВЕ суботе и недеље, Нови Сад ће бити домаћин најбољим стрелцима Србије у гађању малокалибарском пушком. Међу њима, наравно, и такмичарима крагујевачке дружине "Чика Мата".

На програму је друго коло Купа Стрелачког савеза Србије, где ће од наших наступити Стеван Плетикосић и Милутин Стефановић у сениорској конкуренцији, односно Селена Чоловић и Андреа Спасојевић у јуниорској. Они ће се надметати у дисциплинама 60 метака лежећи и троставу три пута 40 метака за мушкарце, односно три пута 20 метака за девојке.

С. М. С.

NET
NEKRETNINE

OTVORENA VRATA!

POSETITE POKAZNE STANOVE.

• **SMALLVILLE** •

KRAGUJEVAC

Vaša nova adresa

**NAJKVALITETNIJI MATERIJALI
IZUZETNA ZAVRŠNA OBRADA
MODERAN I FUNKCIONALAN DIZAJN
SIGURNE I JEDINSTVENE KREDITNE LINIJE
SPECIJALNI USLOVI ZA KUPOVINU NAMEŠTAJA I BELE TEHNIKE**

PRODAJA I INFORMACIJE:

034 352 641 info@smallville.rs

www.smallville.rs

**SMALLVILLE, Bulevar Kraljice Marije 54,
Kragujevac**

 SOCIETE GENERALE
SRBIJA

 VOLKSBANK
SRBIJA

 FORMA IDEALE

 TexMapker